

Yleisradion hallinto-
neuvoston kertomus
eduskunnalle yhtiön
toiminnasta vuonna

2018

.....

Yleisradion toiminnasta annetun lain 6 §:n mukaisesti yhtiön
hallintoneuvosto antaa eduskunnalle kertomuksen Ylen
julkisen palvelun toteutumisesta

.....

Yle – jokaiselle jotakin

HALLINTONEUVOSTON PUHEENJOHTAJA

Tämä kertomus on viimeinen, jonka vuonna 2015 valittu hallintoneuvosto antaa eduskunnalle. Kevään 2019 vaaleissa valittava uusi eduskunta pääsee miltei ensi töinään tämän kimppuun.

Kuluneet neljä vuotta ovat olleet työn-
täyteisiä ja tapahtumarikkaita. Media-
kentän murros on kiihtynyt entisestään,
median käyttö on yksilöllistynyt ja eri-
lainen valeutisointi on lisääntynyt. Täl-
laisessa toimintaympäristössä ammat-
titaitoisen ja korkealla ammattietiikalla
toimivan luotettavan julkisen palvelun
mediayhtiön tärkeys korostuu.

Kuluneiden vuosien aikana keskus-
telu Ylen ympärillä on ollut vilkasta ja
moninaista. Kansanedustaja Arto Sato-
sen johdolla työskenteli parlamentaari-
nen työryhmä, jonka linjauksia on pantu
täytäntöön. Myös Yleen liittyvää lainsäädäntöä on tarkistettu ja ajantasaistettu. On ollut kaavailuja Ylen rahoituksen siir-

tämisestä budjettikehykseen, on käyty
yt-neuvotteluja ja päädytty irtisanomi-
siin, aluetoimintaa on uudelleenorgani-
soitu, Ison Pajan tiloista on luovuttu ja
henkilöstön kokonaismäärä on pienen-
tynyt. Siirtyminen HD-jakeluun ei ole
edennyt erinäisistä syistä johtuen suun-
nitellussa aikataulussa. Yhä useammalle
suomalaiselle Yle Areena kuuluu jokapäi-
väiseen elämään, myös maamme rajojen
ulkopuolella.

Liioittelematta voidaan sanoa, että Yle
kuuluu suomalaiseen elämänmuotoon.
Yle toi livon kultamitalin koteihimme,
presidentinvaalien ääntenlaskentaa oli
helppo seurata vaali-iltana, ajankohtaiset
tapahtumat maapallon toiselta puolelta
ja lähinurkilta ovat tulleet tietoomme.
Yle on viihdyttänyt, sivistänyt ja jaka-
nut tietoa sekä antanut uusia oivalluksia.
Ehkäpä joskus ärsyttänytkin.

Kertomusvuonna Yle sai uuden toimi-

tusjohtajan Merja Ylä-Anttilan ottaessa vetovastuun syyskuun alusta lähtien. Haluan toivottaa hänelle voimia, viisautta ja rohkeita työnäkyjä vaativan ja hienon tehtävän äärellä.

Kuluneet neljä vuotta hallintoneuvoston puheenjohtajana ovat olleet mieluisia ja antoisia. Yle on upea yhtiö, jossa työskentelee hieno joukkue ja jota johdetaan ammattitaitoisesti. Kiitos on turhan vaatimaton sana, jonka haluan sanoa Ylen henkilöstölle sekä hallituksen ja hallinto-

neuvoston jäsenille. Teidän kanssanne on ollut suurenmoista työskennellä yhdessä. Vastuullisesti toimiva julkisen palvelun mediatyhtiö on kansallinen aarre.

*Helsingissä 2.4.2019 Yleisradio Oy:n
hallintoneuvoston puolesta*

Kimmo Kivelä
puheenjohtaja

Tiivistelmä

Vuosi 2018 oli Ylelle monella tapaa menestyksellinen. Yle saavutti keskeiset pitkän aikavälin tavoitteensa ja yleisösuhte vahvistui. Tutkimusten mukaan suomalaiset kokevat Ylen julkisen palvelun entistä tärkeämmäksi yhteiskunnalle ja katsovat yhtiön onnistuneen tehtävässään.

Ylen julkisen palvelun tarjonta radiossa ja televisiossa kasvoi hivenen edellisvuodesta. Yle kehitti vuoden aikana voimallisesti Yle Areenan tarjontaa ja jatkoi panostuksia mobiili- ja verkkopalvelujen kehitykseen sekä sisältöjen löydettävyyteen.

Suomalaisista 95 prosenttia käytti jotakin Ylen sisältöä ja palvelua viikoittain, mikä on kaksi prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisvuonna. Tavoittavuus nousi myös alle 45-vuotiaiden keskuudessa.

Yle tv-kanavien ja radion viikkotavoittavuus laski edelleen hieman, kun taas verkon viikkotavoittavuus nousi, mikä heijastaa median käyttötapojen yleistä muutosta. Ylen sisältöjen ja palvelujen kiinnostavuus koko väestön keskuudessa pysyi edellisvuoden tasolla, 83 prosentissa.

Vuonna 2018 Yle TV1 oli edelleen katsotuin tv-kanava ja Yle Radio Suomi kuunnelluin radiokanava Suomessa. Yle Areena arvioitiin parhaaksi Suomen verkkobrändiksi Taloustutkimuksen vertailussa, jossa oli mukana 146 kotimaista ja ulkomaista verkkopalvelua.

Suomalaiset arvostavat Ylen julkista palvelua ja antavat sille yhteiskunnallisesta tärkeydestä arvosanan 8,2 asteikolla 1–10. Tulos on hieman edellisvuotta korkeampi. Ylen merkitystä henkilökohteisessa mediakäytössään suomalaiset arvioivat arvosanalla 7,3, joka on puoli prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten.

Kokonaisuutena Yle on hoitanut julkisen palvelun tehtävänsä suomalaisten mielestä hyvin. Yle saa onnistumisesta tehtävässään keskiarvoksi 4,59 asteikolla yhdestä kuuteen. Arvosana on hieman alhaisempi kuin edellisvuonna, mutta parempi kuin kolme vuotta sitten.

Luottamus Yleä kohtaan on edelleen korkealla tasolla. Ylen arvo suomalaisille -tutkimuksessa 69 prosenttia suomalaisista kertoo luottavansa Yleen erittäin tai melko paljon. Vain kolme prosenttia ei luota Yleen lainkaan. Yle koetaan media-yhtiöistä luottavimmaksi, joskin erittäin paljon luottavien osuus on laskenut edellisvuodesta.

Luottamus Ylen uutistoimintaan on pysynyt erittäin vahvana. Vuosittain tehtävän kyselytutkimuksen mukaan 89 prosenttia suomalaisista luottaa Yle Uutisiin ja yli puolet pitää Yleä ykkösuutistoimijana Suomessa.

Ylen vuoden 2018 tarjontaan sisältyy niin isoja, suomalaisia yhdistäviä tapahtumia kuin vaikuttavia ja kohdennettuja sisältöhankkeita, tutkivaa journalismia, monipuolista draamaa ja kulttuuria sekä

uusia kokeiluja. Sadan vuoden takaisen sisällissodan muistovuosi näkyi laajasti ohjelmistossa.

Vuoden suurimpiin panostuksiin kuuluivat presidentinvaalit, Yhdysvaltain ja Venäjän johtajien huipputapaaminen Helsingissä sekä Etelä-Korean kesäolympialaiset ja jalkapallon MM-kisat Venäjällä.

Sisältöjen kehityksessä Yle on panostanut strategian mukaisesti laatuun, yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen vahvistamiseen sekä uusiin kerronta- ja julkaisutapoihin kaikilla sisältöalueilla. Kehitystyön tuloksena Yle on saanut myös lisää nuoria ja nuoria aikuisia julkisen palvelujen sisältöjen pariin.

Yle paransi suunnitelmallisesti sisältöjen ja palvelujen saavutettavuutta erityisryhmille ja lisäsi muun muassa ohjelmien kuvailutulkkauksia. Lisäksi yhtiö perusti erityisryhmien edustajista koostuvan Yle Raadin, joka arvioi ja testaa palveluja yhteistyössä Ylen kanssa saavutettavuuden parantamiseksi.

Yle Areenan saatavuus ulkomailla parani merkittävästi, kun Yle ryhtyi toteuttamaan toisena yleisradioyhtiönä EU:n siirrettävyysasetusta joulukuussa. Uudistuksen myötä Areenan sisällöt avautuvat EU-alueella tilapäisesti oleskelevien ja Suomessa pysyvästi asuvien käyttöön Yle Tunnuksella.

Yle on myös tehnyt uusia kokeiluja ja avauksia uuden teknologian, kuten tekoälyn, robotiikan ja ääniohjauksen hyödyntämiseksi sisältöjen tuotannossa. Vuoden

2020 alkuun suunniteltu HD-siirtymä eli siirtyminen teräväpiirtoon television antenniverkon jakelussa lykkääntyi kilpailutuksesta tehdyn valituksen vuoksi.

Yle on myös lisännyt ohjelmahankintoja yhtiön ulkopuolelta suunnitelmallisesti ja käynnistänyt uusia yhteistyöhankkeita kaupallisen median kanssa parlamentaarisen työryhmän ja uuden Yle-lain linjausten mukaisesti.

Yle talous pysyi tasapainossa. Tilikauden tappio oli 5,5 miljoonaa euroa – edellisen vuoden tulos 6,9 miljoonaa voitollinen. Tulostilanne johtuu pääasiassa joka toinen vuosi säännöllisesti toistuvista suurista urheilutapahtumista. Ylen tuotot olivat yhteensä 474,3 miljoonaa euroa. Yle-veroon pohjautuvan määrärahan osuus oli 461,8 miljoonaa eli samansuuruinen kuin vuosina 2014–2017, koska indeksikorotusta ei tehty.

Ylen henkilöstön määrä pysyi lähes ennallaan. Kaikissa työsuhteissa henkilöstövuosia kertyi keskimäärin 3 309, mikä on 24 vähemmän kuin edellisvuonna. Yle on panostanut suunnitelmallisesti osaamisen kehittämiseen, uusiin toimintatapoihin ja työkalutuujiin. Syyskuussa 2018 Ylen uutena toimitusjohtajana aloitti Merja Ylä-Anttila.

Ylen julkisen palvelun tehtävän toteuttamista käsitellään luvuissa 1–4 ja yhtiön toiminnan kehittämistä ja taloutta luvuissa 5–6.

Sisällys

1. YLEN JULKISEN PALVELUN TEHTÄVÄ JA STRATEGIA	11
1.1 Yleisradion tehtävä	
1.2 Ylen strategiset linjaukset ja tavoitteet	
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSIA	15
2.1 Viestintäpolitiikka ja viestinnän sääntely	
2.2 Kaupalliset mediamarkkinat	
2.3 Mediankäytön kehitys	
2.4 Mediateknologian kehitys	
2.5 Eurooppalaisten yleisradioyhtiöiden kehityslinjoja	
3. YLEN SISÄLLÖT JA PALVELUT	23
3.1 Ylen julkaisut radiossa, televisiossa ja verkossa	
3.2 Ylen tarjonta sisältökokonaisuuksittain	
3.3 Saamenkieliset palvelut	
3.4 Palvelut erityisryhmille ja muille vähemmistöille	
3.5 Hartausohjelmat	
3.6 Ulkomaille suunnattu tarjonta	
3.7 Turvallisuus, varautuminen ja viranomaistiedottaminen	
3.8 Kotimaisten tuottajien rooli Ylen tarjonnassa	
4. YLEN ARVO SUOMALAISILLE	51
4.1 Ylen onnistuminen julkisen palvelun tehtävässä	
4.2 Ylen yleisösuhte televisiossa, radiossa ja verkossa	
4.3 Yleisöpalautteen seuranta ja vuorovaikutus sidosryhmien kanssa	

5. YLEN TOIMINNAN KEHITTÄMINEN JA TOIMINTAPERIAATTEET

61

- 5.1 Toiminnan kehittäminen
- 5.2 Kumppanuudet ja yhteistyö muun median kanssa
- 5.3 Yhteiskuntavastuu Ylen toiminnassa
- 5.4 Riippumattomuus ja toimintaperiaatteet
- 5.5 Henkilöstön kehittäminen

6. YLEN RAHOITUS, KUSTANNUSRAKENNE JA HALLINTO

69

- 6.1 Ylen rahoitus ja tulot
- 6.2 Kustannusrakenteen kehitys ja kulut
- 6.3 Kustannukset sisältökokonaisuuksittain
- 6.4 Ylen hallinto ja organisaatio

LIITTEET

74

- Hallintoneuvoston ja hallituksen päätöksiä ja jäsenet 2018
- Saamelaiskäräjien lausunto

YLEISRADION TEHTÄVÄ

*Laki Yleisradio Oy:sta,
7 §, Julkinen palvelu*

Yhtiön tehtävänä on tuoda monipuolinen ja kattava julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Näitä ja muita julkisen palvelun sisältöpalveluja tulee tarjota yleisissä viestintäverkoissa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti.

JULKISEN PALVELUN OHJELMATOIMINNAN TULEE ERITYISESTI:

- 1) tukea kansanvaltaa ja jokaisen osallistumismahdollisuuksia tarjoamalla monipuolisia tietoja, mielipiteitä ja keskusteluja sekä vuorovaikutusmahdollisuuksia;
- 2) tuottaa, luoda, kehittää ja säilyttää kotimaista kulttuuria, taidetta ja virikkeellistä viihdettä;
- 3) ottaa ohjelmistossa huomioon sivistys- ja tasa-arvonäkökohdat, tarjota mahdollisuus oppimiseen ja itsensä kehittämiseen, painottaa lapsille ja nuorille suunnattuja ohjelmistoja sekä tarjota hartausohjelmia;
- 4) kohdella ohjelmatoiminnassa yhtäläisin perustein suomen- ja ruotsinkielistä väestöä, tuottaa palveluja saamen, romanin ja viittomakielellä sekä soveltuvien osin myös maan muiden kieliryhmien kielellä;
- 5) tukea suomalaisen kulttuuriperinnön vaalimista, suvaitsevaisuutta, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja kulttuurista moninaisuutta sekä huolehtia ohjelmatarjonnasta myös vähemmistö- ja erityisryhmille;
- 6) edistää kulttuurien vuorovaikutusta ja ylläpitää ulkomaille suunnattua ohjelmatarjontaa;
- 7) välittää asetuksella tarkemmin säädettäviä viranomaistiedotuksia ja varautua televisio- ja radiotoiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa.

7 a §, Yhteistyö

Yhtiön on toiminnallaan edistettävä sananvapautta, korkeatasoista journalismia ja median monimuotoisuutta.

Ylen julkisen palvelun tehtävä ja strategia

1

- Yle jatkoj strategian toimeenpanoa. Yleisösuhe pysyi vahvana.
- Yle panostaa vuorovaikutuksen vahvistamiseen, korkeatasoisiin sisältöihin ja hyvään henkilökohtaiseen palveluun.
- Ylen uudeksi toimitusjohtajaksi valittiin Merja Ylä-Anttila.

1.1 YLEISRADION TEHTÄVÄ

Yle on julkisen palvelun yleisradioyhtiö, jonka tehtävä perustuu yleisradiolaikiin (1993/1380). Lain uusimmat muutokset tulivat voimaan edellisvuonna (436/2017). Julkisen palvelun erityistehtävät, joiden toteutumista hallintoneuvosto valvoo, on määritelty yleisradiolain 7§:ssa.

Julkisen palvelun yleisradiotoiminnan erityisenä tehtävänä on tukea kansanvaltaa, demokratiaa ja sananvapautta, vahvistaa kansallista ja alueellista kulttuuria sekä huomioida tarjonnassa myös erityisryhmien ja vähemmistöjen tarpeet.

Julkisen palvelun yleisradiotoimintaa harjoittavan tulee olla riippumaton poliittisten, taloudellisten ja muiden eturyhmien vaikutuksesta, jotta ohjelmisto heijastaisi monipuolisesti yhteiskunnassa vallitsevia erilaisia mielipiteitä ja arvoja.

Julkisen palvelun yleisradiotoiminnan perusteet nojaavat Euroopan unionin sopimuksiin. Amsterdamin pöytäkirjan (1997) mukaan julkinen yleisradiotoiminta liittyy suoraan kunkin yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin samoin kuin tarpeeseen turvata viestinnän moniarvoisuus.

1.2 YLEN STRATEGISET LINJAUKSET JA TAVOITTEET

Yle jatkoj edellisvuonna hyväksytyn strategian toimeenpanoa sekä sisällöllisiä ja rakenteellisia uudistuksia, joilla yhtiö vastaa mediankäytön, teknologian ja työkuultuuriin muutoksiin.

Hallintoneuvoston hyväksymä strategia antaa Ylen toiminnalle suuntaviivat, joiden pohjalta yhtiön hallitus päättää tarjonnan linjauksista ja tärkeimmistä uudistushankkeista. Yhtiön sisältöjä koskevista päätöksistä vastaavat sananvapauslain nojalla nimetyt vastaavat toimitajat.

Ylen strategia määrittelee viisi painopistealuetta, joihin yhtiö panostaa erityisesti lähivuosina:

- Yle vahvistaa yhteisöllisyyttä kuuntelemalla, osallistamalla ja yhdistämällä erilaisia suomalaisia
- Yle tuottaa korkeatasoisia sisältöjä ja palveluja ja tuo ne helposti ihmisten saataville
- Yle uudistuu rohkeasti pysyäkseen ketteränä muutoksissa
- Yle varmistaa, että sillä on ajanmukainen osaaminen ja hyödylliset yhteistyöverkostot
- Yle toimii sujuvasti, tehokkaasti ja vastuullisesti.

1.1

1.2

Sisältöjen ja palvelujen suunnittelussa erityisenä painopisteenä ovat alle 45-vuotiaat ja etenkin nuoret aikuiset, joille Ylen on kyettävä tarjoamaan houkuttelevia julkisen palvelun sisältöjä kovenevassa globaalissa kilpailussa. Samalla yhtiö huolehtii laadukkaiden ja monipuolisten sisältöjen saatavuudesta koko väestölle julkisen palvelun tehtävän mukaisesti.

Ylellä on vahva suhde yleisöön, mikä antaa hyvät edellytykset toiminnan kehittämiseen. Vuorovaikutuksen vahvistaminen, korkeatasoiset sisällöt ja hyvä henkilökohtainen palvelu ovat avainasemassa, jotta Yle säilyttää paikkansa ihmisten arjessa. Vahva luottamus ja arvostus Yleä kohtaa perustuvat tarjonnan laatuun ja journalismin riippumattomuuteen, joiden turvaamiseksi yhtiöllä on hyvät toimintamallit.

Kansalaisten oikeus luotettavaan ja monipuoliseen tietoon korostuu entisestään kansainvälisen epävakauden, lisääntyvien valeuutisten ja disinformaation aikana. Luotettavan tiedon ja monipuolisten sisältöjen turvaajana Ylellä ja muulla kotimaisella medialla on keskeinen rooli. Medialiiton teettämän kyselyn mukaan suomalaisista 96 prosenttia pitää tärkeänä, että Suomessa säilyy vahva ja monipuolinen, kotimaisia sisältöjä tuottava mediatarjonta. Osuus on noussut yhdeksän prosenttiyksikköä kahden vuoden takaisesta mittauksesta (*Medialiitto 13.11.2018*). Samalla median toimintaympäristö muuttuu yhä haastavammaksi.

Mediankäytön pirstaloituessa Yle jou-
tuu tekemään yhä lujemmin töitä, jotta

sen sisällöt ja palvelut erottuvat kansainvälisestä tarjonnasta. Siksi Yle panostaa entistä parempaan henkilökohtaiseen palveluun ja hyödyntää lisääntyvässä määrin myös dataa sisältöjen ja julkaisujen suunnittelussa.

Ylen vuoden 2018 merkittäviin kehityshankkeisiin kuuluivat muun muassa urheilun kokoavan verkkopalvelun rakentaminen Yle Areenaan, alueuudistuksen valmistelu, radion ja audiosisältöjen kehittäminen sekä nuorisopalvelujen uudistustyön jatko. Vuoden aikana Yle kehitti määrätietoisesti myös vuorovaikutusta yleisöjen kanssa sekä asiakaspalvelun hallintaa.

Hallintoneuvosto päätti marraskuussa Ylen talouden ja toiminnan suuntaviivoista vuosille 2019–2020. Ne noudattavat aiemmin sovittuja linjauksia, joiden mukaan Yle tarjoaa laajaa ja monipuolista palvelua asianmukaisilla jakeluteilla koko väestölle, lisää panostuksia verkkoon, tuoterävyäpiirtotarjonnan jokaisen ulottuville yhtäläisin ehdoin ja pitää talouden tasapainossa. Lähtökohtana on, että Ylen rahoitusta tarkistetaan valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain mukaisesti kustannustason muutosta vastaavasti.

Yle sai uuden toimitusjohtajan keväällä 2018, kun edellinen toimitusjohtaja Lauri Kivinen ilmoitti alkuvuonna jättävänsä tehtävänsä. Yhtiön hallitus nimitti uudeksi toimitusjohtajaksi Merja Ylä-Anttilan, joka aloitti tehtävässään syyskuun alussa.

Toimintaympäristön muutoksia

2

- **Yleä koskevaan lainsäädäntöön ei tehty muutoksia.**
- **Mediankäyttö monimuotoistuu ja globaali kilpailu haastaa kotimaisia mediayhtiöitä.**
- **Uudet teknologiat tekevät läpimurtoa sisältöjen tuotannossa ja jakelussa.**

Vuoden 2018 aikana ei ollut valmisteilla Ylen toimintaan vaikuttavia lainsäädännöllisiä muutoksia. Eduskunnan edellisvuonna hyväksymä yleisradioverolain muutos tuli voimaan vuoden 2018 alussa ja se muutti yksityishenkilöiden maksaman yleisradioveron maksuperustetta. Muutoksen myötä veron enimmäismäärä nousi 143 eurosta 163 euroon ja 390 000 pienituloisinta vapautui Yle-verosta.

2.1 VIESTINTÄPOLITIikka JA VIESTINNÄN SÄÄNTELY

EU hyväksyi vuonna 2018 kaksi mediayritysten toimintaan vaikuttavaa direktiivimuutosta. Ylen tv- ja radiokanavien jake-lua tukeva siirtovelvollisuus eli must carry -artikla laajeni hiukan muutetussa teledi-rektiivissä.

Audiovisuaalisia mediapalveluja ohjaava AVMS-direktiivi uudistui. Sään-tely laajeni lähinnä internetvideopalve-lujen osalta. Uudistus muun muassa tiu-kentaa alaikäisten suojelua haitallisilta sisällöiltä ja kieltää väkivaltaan, vihaan ja terrorismirikokseen yllyttämisen eri mediapalveluissa. Se myös lieventää jos-sain määrin televisiomainonnan määrälli-siä rajoituksia. Direktiivimuutokset eivät aiheuttane olennaisia muutoksia Ylen toi-mintaan. Muutosten vaikutukset tarken-

tuvat kansallisen voimaannpanon myötä vuosina 2019–2020.

Monissa maissa käydään keskuste-lua sosiaalisen median kautta tapahtu-van poliittisen vaikuttamisen ja valeuutis-ten riskeistä. EU:n komissio on julkistanut disinformaation vastaisen toimenpideoh-jelman, jossa se muun muassa kehottaa Facebookin, Twitterin ja Youtuben kaltai-sia alustoja vahvempaan itsesääntelyyn disinformaation kitkemiseksi, mutta ei ole toistaiseksi esittänyt velvoittavaa lain-säädäntöä.

Suurten kansainvälisten verkkoalus-tojen EU-sääntelyä tiukentava tekijänoi-keusdirektiivi eteni. Sen tavoitteena on kanavoida enemmän tuloja alustoilla jul-kaistujen sisältöjen tekijöille. Lisäksi vuo-den 2018 aikana valmisteltiin asetusta, joka koskee verkkoalustojen ja niiden yrityskäyttäjien välisiä sopimussuhteita. Molemmista syntyi poliittinen ratkaisu EU-parlamentin ja jäsenvaltioiden välillä helmikuussa 2019.

Aiemmin hyväksytyn siirrettävyyssase-tuksen myötä EU-kansalaisilla on mah-dollisuus käyttää kotimaassa tilaamaansa verkkosisältöä oleskellessaan tilapäisesti toisessa EU-jäsenvaltiossa. Maksuttomien palvelujen tuottajat voivat toteuttaa siir-rettävyiden halutessaan. Yle aloitti ase-tuksen soveltamisen Yle Areenassa jou-lukuussa 2018.

2.1

2.2

Valtioneuvosto hyväksyi kesällä 2018 mediapoliittisen ohjelman, jonka tavoitteena on vahvistaa kotimaisen median toimintaedellytyksiä. Yksi keskeisistä toimenpiteistä on digitaalisten julkaisujen arvonnäköveron alentaminen 10 prosenttiin eli painettujen lehtien tasolle heinäkuussa 2019. Digilehtien tilausten arvonnäkövero on nykyisin 24 prosenttia.

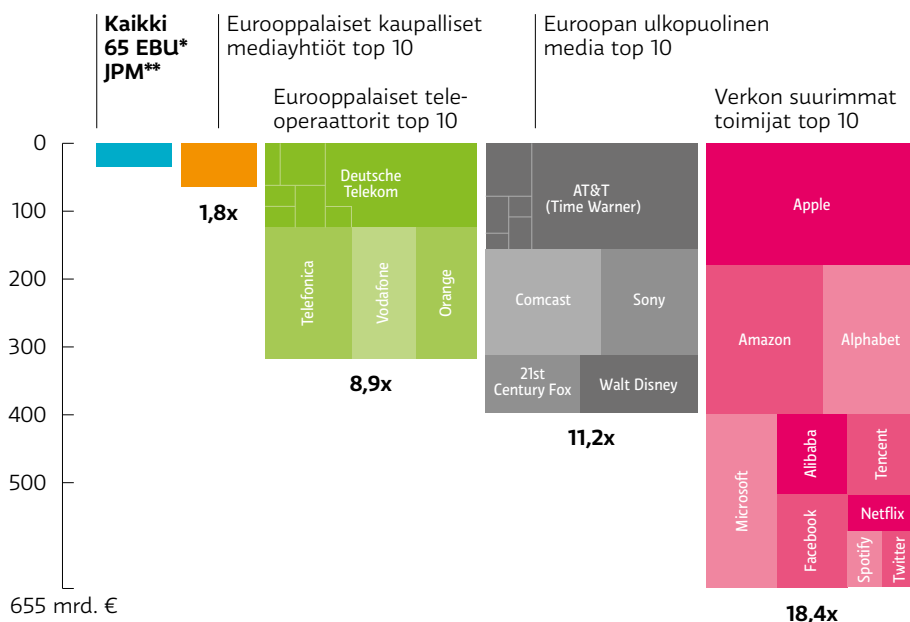
Kaupallisia mediayrityksiä edustava Medialiitto julkisti 21.6.2017 pyytäneensä EU-komissiota tutkimaan, onko Ylen tekstimuotoisiin verkkosisältöihin saama julkinen rahoitus EU-säännöissä kiellettyä valtiontukea. EU-komissio ei ole vielä ratkaissut kantelua.

2.2 KAUPALLISET MEDIAMARKKINAT

Mediatoimialan muutos jatkuu. Alalla on nähtävissä kasvualueita, mutta perinteisen median tuotot ovat laskussa. Medioliiton katsauksen mukaan media- ja painoalan liikevaihto laski vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla neljä prosenttia. Liikevaihdon laskun odotettiin kuitenkin hidastuvan loppuvuonna.

Kantar TNS:n ja IAB Finlandin mukaan mainonta medioissa kasvoi vuonna 2018. Eri toimialat käyttivät mediamainontaan yhteensä 1 245 miljoonaa euroa, mikä on yli kaksi prosenttia enemmän kuin edel-

Media-alan keskeisten toimijoiden liikevaihto ja vertailu julkisen palvelun yhtiöihin 2017, miljardia euroa

*) European Broadcasting Union, Euroopan yleisradiounioni, 65 jäsenyhtiötä

**) Julkisen palvelun media

Lähde: EBU pohjautuen jäsen- ja muiden yhtiöiden tilinpäätöksiin

lisenä vuonna. Verkkomedian osuus mainonnasta on edelleen suurin. Ulkomainonta kasvoi suhteellisesti eniten, kun taas painettuun mediaan kasvu ei yltänyt.

Googlen ja Facebookin osuus Suomen verkkomainosmyynnistä on yli puolet.

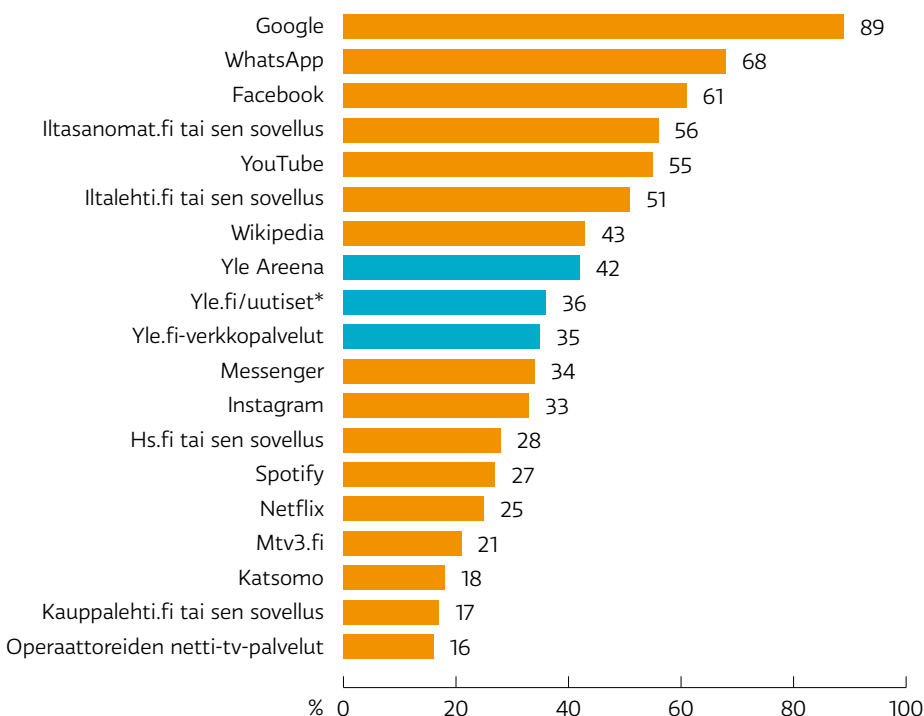
RadioMedian mukaan radion mainosmyynti kasvoi yhteensä 65,6 miljoonaa euroon. Ala on kasvanut viidessä vuodessa 24,6 prosenttia. Radiotoiminnasta ovat lisääntyvässä määrin kiinnostuneet myös maakuntalehdet, joita oli uusia radiotoimilupia hakeneiden joukossa useita.

Valtioneuvosto ja Viestintävirasto myönsivät marraskuussa aiempaa pidem-

piä 10 vuoden valtakunnallisia, alueellisia ja paikallisia ULA-radion ohjelmistotoimilupia pääosin nykyisille yrityksille toimilukupakaudelle 2020–2029.

Pohjoismaisten tekijänoikeusjärjestöjen tilaamasta tutkimuksesta ilmenee, että 58 prosentilla suomalaisista oli käytössään vähintään yksi maksullinen net-tivideopalvelu vuonna 2018. 12–65-vuotiaista suomalaisista 92 prosenttia käytti musiikin suoratoistopalveluita.

Verkkopalvelujen viikkotavoittavuus syksyllä 2018

*) ml. sää & urheilu
Tutkimuksessa kysytyt verkkopalvelut.
15-v.+ -väestö

Lähde: KMK-tutkimus, Taloustutkimus / Älykäs data ja asiakkuus, Yle

2.3

2.3 MEDIANKÄYTÖN KEHITYS

Digitaalisuus kasvattaa suomalaisten mediavalikoimaa entisestään. Yhä suurempi osa eri ikäisistä suomalaisista käyttää mediaa verkossa, usein mobiilisti. Verkon käyttömotiivit ja ajankäyttö monimuotoistuvat.

Vuonna 2018 televisiota katseli viikoittain 88 prosenttia ja päivittäin 66 prosenttia suomalaisista. Yli 65-vuotiaista televisiota katsoi 97 prosenttia ja 15–24-vuotiaista 62 prosenttia joka viikko. Televisiota katsottiin keskimäärin 2 tuntia 45 minuuttia päivässä, mikä on hiukan vähemmän kuin edellisenä vuonna.

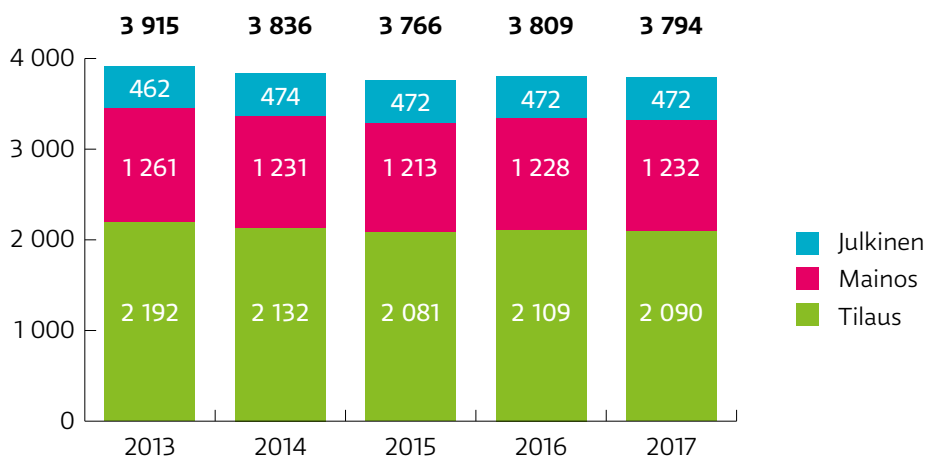
Radiota kuunteli viikoittain 92 prosenttia yli 9-vuotiaasta väestöstä. Keskimääräisenä päivänä radio tavoitti 71 prosenttia väestöstä. Radiota kuunneltiin keskimäärin 2 tuntia 48 minuuttia päivässä, kahdeksan minuuttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Radiokanavien kuuntelu väheni, mutta podcastien kuuntelu ja audio on demand -kuuntelu lisäänty.

Suomalaiset käyttivät yhä enemmän aikaa verkossa erityisesti sosiaalisen median, videopalveluiden sekä maksullisten suoratoisto- ja tilausvideopalvelujen parissa. Kotimaisten netti-tv-palvelujen käyttö kasvoi vuonna 2018 erityisesti nuorten keskuudessa. Eniten ruutuaikaa muun kuin perinteisen tv-ohjelman äärellä viettivät 25–44-vuotiaat, keskimäärin 56 minuuttia päivässä. Nuoret muun muassa katsoivat suoratoistopalveluita ja tallenteita sekä pelasivat.

Verkossa suomalaiset käyttävät eniten suurten kansainvälisten verkkopalvelujen, kuten Googlen ja Facebookin, sivustoja sekä ilmaiseksi sisältöjään tarjoavien kotimaisten iltapäivälehtien sivustoja. Uutislähteenä Facebook on sosiaalisen median alustoista edelleen suosituin, mutta sen suosio on laskussa.

Mediaympäristön muutoksesta huolimatta yhä 70 prosenttia suomalaiskäyttäjistä hakeutuu suoraan mediayhtiöiden uutissivustoille, ilmenee Reuters Instituutin Suomen maaraportista.

Median rahoitus Suomessa 2013–2017, miljoonaa euroa

Lähde: Joukkoviestintätilasto 2018, Tilastokeskus

2.4 MEDiateknologian KEHITYS

Median käyttötapojen muutosta edistää nopea teknologinen kehitys. Uudet älykääät päätelaitteet ja jatkuvasti kehittyvät mobiiliverkot mahdollistavat uudenlaisien mediapalveluiden käytön. Meneillään oleva digitaalisuuden aalto haastaa mediatoimijoiden nykyiset toimintatavat niin sisältöjen tuotannossa, paketoinnissa kuin jakelussa.

Uuden teknologian ja käyttäjistä kerätävän datan avulla kuluttajille on mahdollista rakentaa yhä personoidumpia, henkilökohtaisiin mieltymyksiin perustuvia palveluja. Mediateknologia kehittyikin kohti parempaa henkilökohtaista käyttökokemusta, sisältöjen käytön analyysiä sekä kokonaisvaltaista dataohjautuvuutta. Lisääntyvää dataa voidaan käyttää myös sisältöjen löydettävyyden parantamiseen.

Metatietojen hallinta sekä puheen, hahmon- ja tekstintunnistamiseen tarkoitetut teknologiat ovat jatkossa keskei-

siä työvälineitä mediatalojen valikoimissa.

Automaation, robotiikan ja ääniohjauksen käyttö yleistyi vuoden 2018 aikana. Kuva- ja ääniteknologiat kehittyvät edelleen – teräväpiirron jälkeen seuraavia puheenaiheita ovat 4k ja 8k erottelutarkkuudet, HDR (high dynamic range) sekä audion uudet immerssiiviset muodot.

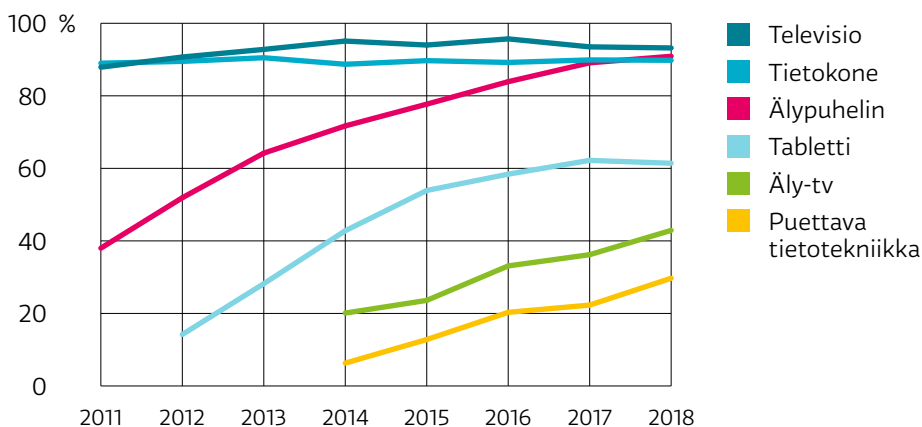
Tuotantoteknologiassa on lähtenyt liikkeelle IP-verkkojen hyödyntäminen audio- ja videosisältöjen teknisessä toteutuksessa.

2.5 EUROOPPALAISTEN YLEISRADIOYHTIÖIDEN KEHITYSLINJOJA

Yleisradioyhtiöiden toimintaan kohdistuu paineita monissa EU-maissa. Samalla esiin on noussut laajempi keskustelu julkisen palvelun yleisradiotoiminnan merkityksestä yhteiskunnassa luotettavan tiedon, sananvapauden, demokratian ja median moninaisuuden vahvistajana.

Pohjoismaissa vuosi 2018 toi muu-

Laitteiden yleisyys kotitalouksissa 2011–2018

15–74-vuotiaat
Lähde: Tilastokeskus

toksia yleisradioyhtiöiden toimintaan ja rahoitukseen Ruotsissa ja Tanskassa.

Ruotsin valtiopäivät hyväksyi marras-kuussa yleisradioyhtiöiden (SVT, SR, UR) uuden verorahoituksen. Yle-veron kaltaisen julkisen palvelun maksu korvaa nykyisen radio- ja televisiolupamaksun vuoden 2019 alusta lähtien.

Ruotsin yleisradioyhtiöiden tehtävää, sääntelyä ja rahoituksen tasoa selvittänyt laaja parlamentaarinen mietintö esitti yleisradioyhtiöiden rahoituksen vahvistamista, muutoksia ennakkoarviointiin sekä toimilupakauden pidentämistä. SVT:n, SR:n ja UR:n toimilupakausi pitenee hallituksen esityksen mukaan kuudesta kahdeksaan vuoteen vuodesta 2026 alkaen.

Ruotsissa on erikseen käynnissä parlamentaarinen selvitystyö siitä, tulisiko julkisen palvelun yleisradiotoiminnan riippumattomuus huomioida perustuslaissa.

Myös Norjassa valmistellaan yleisradioyhtiö NRK:n uutta rahoitusmallia, joka on todennäköisesti Suomen ja Ruotsin verorahoituksen kaltainen. Tanskassa nykyinen medialupamaksu korvataan asteit-

tain julkisen palvelun verolla vuoteen 2022 mennessä.

Tanskassa hallitus hyväksyi kesällä uuden mediapoliittisen sopimuksen, joka leikkaa yleisradioyhtiö DR:n rahoituksesta viidenneksen vuoteen 2023 mennessä. DR julkisti syksyllä 2018 säästöohjelman, joka sisältää muun muassa tv- ja radio-kanavien supistuksia sekä henkilöstövähennyksiä. Mediakentän uudelleenjärjestelyissä julkisen palvelun tehtäviä ja tukea suunnataan osittain uusille toimijoille.

Euroopan yleisradioliitto (EBU) pitää Tanskan kehitystä erittäin huolestuttavana ja katsoo, että poliittinen sopimus puuttuu merkittävällä tavalla yleisradioyhtiön tehtäviin, kaventaa sen toimintaedellytyksiä ja kansalaisten oikeuksia monipuoliseen ja luotettavaan mediatarjontaan.

Sveitsissä järjestettiin maaliskuussa 2018 kansanäänestys maan yleisradioyhtiön (SRG SSR) rahoituksesta. No Billag -aloite ajoi tv- ja radiolupamaksun lakkauttamista ja olisi kieltänyt valtiota myöntämästä suoraa budjettitukea. Kansanäänestyksessä selvä enemmistö, 71,6

Yle Puheen politiikan ja yhteiskunnan ilmiöitä käsittelevä Poliitiikkaradio oli kanavan kuunnelluin ohjelma vuonna 2018. Vetäjinä toimivat Sakari Sirkkanen ja Tapio Pajunen.

Kuva: Jukka Lintinen / Yle

prosenttia sveitsiläisistä, vastusti rahoitukseen puuttumista.

Äänestystä edelsi Sveitsissä laaja keskustelu yleisradiotoiminnan roolista. Enemmistö Sveitsin parlamentista ja maan hallitus suosittivat kansanäänestyksen alla aloitteen hylkäämistä.

Iso-Britannian yleisradioyhtiö BBC:n valvonta siirtyi edellisvuonna maan viestintä- ja mediaviranomaiselle Ofcomille, joka julkaisi ensimmäisen raporttinsa BBC:n toiminnasta lokakuussa 2018. Ofcom katsoo yhtiön täyttäneen julkisen palvelun velvoitteensa hyvin, mutta kiinnitti huomiota muun muassa nuorten tavoitavuuteen, koko väestön edustavuuteen sekä kaupalliseen toimintaan, joka yhdistää BBC:n studiot ja kansainvälisen BBC Worldin palvelut.

EU-eron varalta BBC on selvittänyt vaihtoehtoja, joilla se varmistaa toimintansa EU:n alueella Brexitin toteutuessa.

EU on toistuvasti ilmaissut huolensa poliittisen painostuksen lisääntymisestä sekä sananvapauden ja riippumattoman median toimintaedellytysten rajoittamisesta muun muassa Unkarissa, Puolassa ja Balkanilla.

EU:n komissio julkisti joulukuussa disinformaation vastaisen toimenpidesuunnitelman, joka sisältää myös media-yhtiöiden näkökulmasta keskeisiä toimia, kuten tukea medialukutaitoa edistäviin toimintaohjelmiin, faktantarkistukseen sekä itsesääntelyyn perustuvia velvoitteita sosiaalisen median alustoille.

LÄHTEET

- EBU
- Finnpanel
- IAB Finland
- Kantar TNS
- Medialiitto
- Taloustutkimus
- Tilastokeskus
- Reuters Institute
- Toimintaympäristökatsaukset, Yle

- ▶ **Yle kehitti onnistuneesti tarjontaansa kaikilla sisältöalueilla.**
- ▶ **Yle Areena arvioitiin Suomen arvostetuimmaksi verkkobrändiksi.**
- ▶ **Yle paransi edelleen sisältöjen ja palvelujen saavutettavuutta.**

3.1 YLEN JULKAISUT RADIOSSA, TELEVISIOSSA JA VERKOSSA

Radion ja television asema suomalaisen arjessa on pysynyt vahvana, mutta mediankäyttö monimuotoistuu ja painottuu yhä enemmän verkkoon. Tämä näkyy myös Ylen tarjonnassa.

Yle on tiivistänyt lineaaristen kanavien ja Yle Areenan julkaisu- ja suunnitteluyhteistyötä vastatakseen kiihtyvällä vauhdilla muuttuvaan ja eriytyvään mediankäyttöön. Erityishuomio on ollut nuorten ja nuorten aikuisten Areenan käytön kasvattamisessa.

Yle kehitti voimallisesti Areenan tarjontaa ja paransi sen saatavuutta eri laitteilla. Suomen suosituimpana suoratoistopalveluna Areena tavoitti enimmillään liki 3 miljoonaa käyttäjää kuukaudessa.

Suomalaiset arvioivat **Yle Areenan** parhaaksi verkkobrändiksi jo kuudentena vuonna peräkkäin. Taloustutkimuksen tekemässä tutkimuksessa Areena nousi ensimmäistä kertaa kärkeen myös kansainvälisessä vertailussa, jossa oli mukana yhteensä 146 kotimaista ja ulkomaista brändiä, muun muassa Netflixin ja Googlen kaltaisia verkkopalveluja.

 Pikku Kakkosen Seikkailukoneessa lapset ovat mukana ohjelmanteossa, kun studiossa leikitään ja liikutaan. Tulevana kesänä ohjelma lähtee kiertueelle ja on mukana kolmessa lapsille suunnatussa tapahtumassa.

Kuva: Laura Pohjavirta / Yle

Kansainvälisten ohjelmien esitysoikeuksien laajentamisesta käytiin aktiivisesti neuvotteluja. Faktaohjelmiston Areena-oikeudet ovat vakiintuneet pääosin 90 vuorokauteen. Fiktiossa on suurempaa vaihtelua, mutta oikeudet mahdollistavat usein vuoden kestoisen tarjonnan. Kokonaisten tuotantokausien julkaisu kerralla Areenassa on lisääntynyt selvästi.

Radion FM-kanavilla tehtiin sisällöllisiä uudistuksia strategisten linjausten mukaisesti. Yle Puhe uudistettiin helmikuussa ja kanavalle lisättiin pieni määrä musiikkia. Kanava kasvatti kuuntelua 30–40-vuotiaiden ikäryhmässä. Yle Radio Suomi päivitti musiikillisen linjansa, ja keväällä Yle Helsinki liitettiin Radio Suomen toimitukseen.

Yle Radio 1 on säilyttänyt lojaalin kuuntelijakuntansa kovasta kilpailusta huolimatta. Kanavan laaja puheohjelmisto painottuu yhteiskunnallisiin- ja kulttuuri-aiheisiin. Ajankohtaisohjelmistoa vahvistettiin maaliskuussa 2018 pidentämällä arkaamuisin lähetettävä Ykkösaamu tunnista puoleentoista tunnin mittaiseksi. Kanavan musiikillista linjaa on laajennettu, kuitenkin niin, että musiikkiohjelmiston kivijalkana on yhä klassinen musiikki.

Yle jatkoi audiosisältöjen kehitystyötä ja julkaisi muun muassa 20 uutta podcast-sarjaa Areenassa. Ylen audiotointus ja Svenska Yle suunnittelivat yhdessä uusia sisältömuotoja älykaiuttimia varten.

Yhdistyneet nuorisomediat, YleX ja Yle Kioski, kehittivät uusia konsepteja ja jul-

kaisutapoja 15–29-vuotiaille. Sisältöä julkaistiin kohderyhmän suosimilla kolmannen osapuolien alustoilla, Yle Areenassa sekä YleX:n radiolähetyksessä.

Yle hyödyntää omien ja ulkopuolisten alustojen yhteisvoimaa tarkoituksenmukaisella tavalla tavoittaakseen erilaisia yleisöjä. Samalla Ylen tavoitteena on toimia niin, että käyttäjät löytävät yhtiön omiin verkkopalveluihin.

Televisiossa Yle lisäsi ruotsinkielisiä tekstityksiä kaikilla kanavilla ja Areenassa. Jatkossa yhtiö pohtii keinoja vahvistaa suomenkielisten kanavien ja Yle Femin suunnittelu- ja sisältöyhteistyötä niin, että se palvelee kaikenikäisiä.

Yle Arkiston kuva- ja ääninauhakokoelmien digitointiprojektit etenivät. Arkiston

radio-ohjelmien kokoelmasta on digitoitu jo 90 prosenttia ja tv-ohjelmista noin 75 prosenttia. Kokoelmien digitointi valmistuu seuraavien kolmen vuoden aikana.

Yle hyödyntää lisääntyvässä määrin älykästä dataa ja panostaa verkko- ja mobiilipalvelujen kehitykseen tarjotakseen julkisen palvelun sisältöjä entistä joustavammin ja kohdennetummin eri käyttötilanteisiin.

Yle pyrkii parantamaan henkilökohtaista palvelua ja sisältöjen kehitystä muun muassa Yle Tunnuksen avulla. Tavoitteena on ollut kasvattaa Yle Tunnuksen käyttäjien määrää ja aktiivista kirjautunutta käyttöä verkkopalveluissa. Miljoonan Yle Tunnuksen raja ylittyi loka-kuussa. (Lisää Tunnuksesta luvussa 4.2.)

Koneoppimiseen perustuva Voitto-robotti suosittelee uutisia Uutisvahti-sovelluksessa. Voitto on maailman ensimmäinen suoraan lukitusnäytölle suosituksia tuova älykäs uutisrobotti.

YLEN KANAVAT JA PALVELUT

Vuonna 2018 Yle julkaisi ohjelmia ja palveluita kuudella valtakunnallisella FM-radio-kanavalla ja digitaalisina radiopalveluina, kolmella kanavapaikalla televisiossa sekä verkossa.

YLEN TV-KANAVAT

- Yle TV1 – uutis-, ajankohtais- ja asiaohjelmien sekä draaman kanava
- Yle TV2 – urheilun ja viihteen kanava, suunnattu erityisesti lapsille, nuorille ja perheille
- Yle Teema – kulttuurin, historian ja tieteen kanava (yhdistetyllä kanavapaikalla Yle Teema & Fem)
- Yle Fem – kattava ohjelmisto suomenruotsalaisille sekä ruotsinkielisestä ja pohjoismaisesta tarjonnasta kiinnostuneille (yhdistetyllä kanavapaikalla Yle Teema & Fem)
- Kaikki tv-kanavat on saatavilla myös HD:na eli teräväpiirtona

YLEN RADIOKANAVAT JA -PALVELUT

- Yle Radio 1 – kulttuurin ja klassisen musiikin kanava
- Yle Radio Suomi – uutis-, ajankohtais- ja alueohjelmien kanava
- YleX – populaarikulttuurin kanava
- Yle Puhe – puhekanava, joka lähettää myös tapahtumaurheilua
- Yle Vega – ruotsinkielisten uutisten, alueiden, kulttuurin, urheilun ja ajankohtaisohjelmien kanava
- Yle X3M – ruotsinkielinen nuorisokanava
- Yle Mondo – monikielinen radiopalvelu pääkaupunkiseudulla
- Yle Klassinen – klassista musiikkia tauotta, digitaalinen radiopalvelu verkossa
- Yle Sámi Radio – kolmisaamenkielinen kanava pohjoisessa

YLEN VERKKOPALVELUT

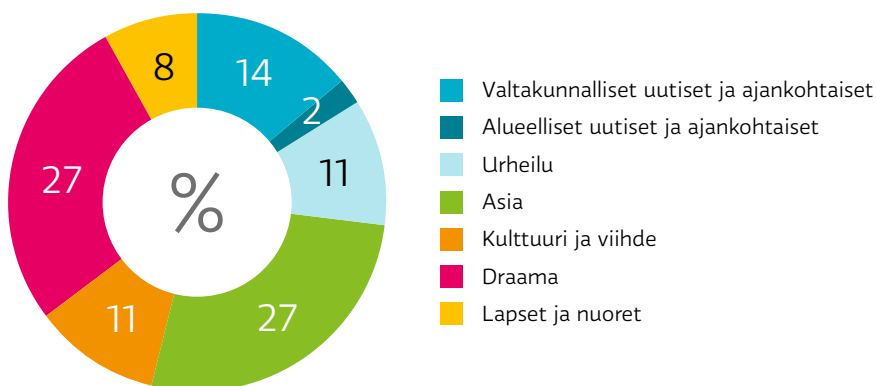
- Yle Areena – radio- ja televisio-ohjelmien tallenteita, ennakkolähetyksiä ja podcasteja sekä Ylen radio- ja tv-kanavat suoratoistona
 - Yle.fi – verkkopalvelu yhteisille sisällöille, uutisille, urheilulle ja säälle, lapsille aktiivisia ja osallistavia palveluja, Yle Oppimisen sisältöjä sekä opetuskäyttöön että itseopiskeluun
 - Yle Uutisvahti – henkilökohtaisia uutissuosituksia ja älykkäitä ilmoituksia
 - Svenska.yle.fi – ruotsinkielinen vastaava verkkopalvelu, sisältää myös lapsille suunnatun BUU-kokonaisuuden sekä oppimisen sisällöt
 - Yle teksti-tv/Yle text-tv – uutisia, urheilua ja ohjelmatiedot
 - Yle Sápmi – sisältöjä kolmella saamen kielellä
-

Yle Areenan saatavuus ulkomailla parani merkittävästi, kun Yle toteutti toisena yleisradioyhtiönä Euroopassa EU:n siirrettävyyasetuksen. Uudistuksen myötä Areenan videosisällöt avautuivat EU-alueella matkustavien Suomessa pysyvästi asuvien käyttöön Areena-sovelluksissa joulukuussa. Käyttö edellyttää Yle Tunnusta ja kotipaikan vahvistamista Suomessa. Audiosisällöt ja Areenan käyttö selaimen kautta EU-alueella toteutuvat vuoden 2019 alkupuolella.

Alkuvuonna Yle valmistautui laajan asiantuntijaverkoston voimin EU:n uuteen tietosuoja-asetukseen (GDPR), jota ryhdyttiin soveltamaan toukokuussa. Samalla uudistettiin yhtiön tietoturva- ja tietosuojaperiaatteet, jotka yhtiön hallitus hyväksyi toukokuussa.

Yle on ottanut edistysaskelia uuden teknologian hyödyntämiseksi ja käynnistänyt erilaisia kokeiluja. Esimerkiksi Svenska Yle otti ensimmäisten joukossa käyttöön sisältöjen ääniohjauksen

Sisältökokonaisuuksien osuudet television kaikista ohjelmatunneista 2018, yht. 18 852 tuntia

TV-LÄHETYKSET VUONNA 2018 (2017)

- Ohjelmatunnit: 18 495 tuntia (18 328). Tästä ensilähetyksiä oli 7 569 tuntia. Luku sisältää maanpäälliset lähetykset, ei kuitenkaan HD-lähetyksiä.
- Kaikki ohjelmatunnit: 18 852 tuntia (18 688). Luku sisältää myös rinnakkaisten alueellisten uutisten ja ajankohtaisten ensilähetykset 494 tuntia. Sisältökokonaisuuksien lasketatapaa on tarkennettu. Tämän vuoksi luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia edelliseen vuoteen.
- Kotimaiset ensilähetykset: 5 264 tuntia (4 772). Luku sisältää myös kansainväliseen signaaliin perustuvat urheiluohjelmat, joissa on mukana vähintään selostus ja studio-osuus.
- Kotimaisuusaste: 54 prosenttia (52)
- Eurooppalaisuusaste: 88 prosenttia (86)
- Yle Fem: 2 382 tuntia (2 425), josta ensilähetyksiä 951 tuntia (979)

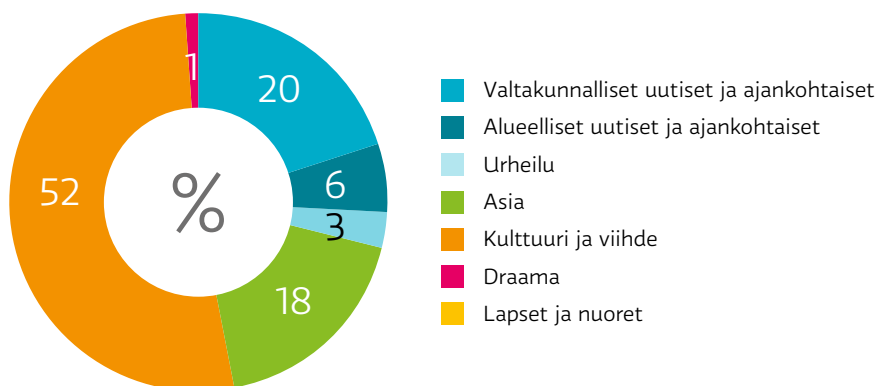
3.2. YLEN TARJONTA SISÄLTÖKOKONAISUUKSITTAIN

ja olympiakisoissa kokeiltiin haastattelua lisätyn todellisuuden AR-tekniikalla. Kuvan ja äänen tekoälyavusteisen (AI) sisältöanalyysin avulla muun muassa Areenan sisältöjen löydettävyyttä pystyttiin parantamaan.

Lokakuussa yhtiö julkisti maailman ensimmäiset älykkäät uutisilmoitukset, jotka Uutisvahdin Voitto-robotti lähettää suosittelemistaan uutisista suoraan mobiililaitteen lukitusnäytölle. Ilmoitukset on tilannut yli 10 000 käyttäjää.

Sisältöjen kehityksessä Yle on panostanut strategian mukaisesti laatuun, yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen vahvistamiseen sekä uusiin kerronta- ja julkaisutapoihin kaikilla sisältöalueilla, erityisenä painopisteenä alle 45-vuotiaat. Kehitystyö on tuottanut tulosta ja tavoitavuus on kasvanut strategisesti tärkeissä ikäryhmissä.

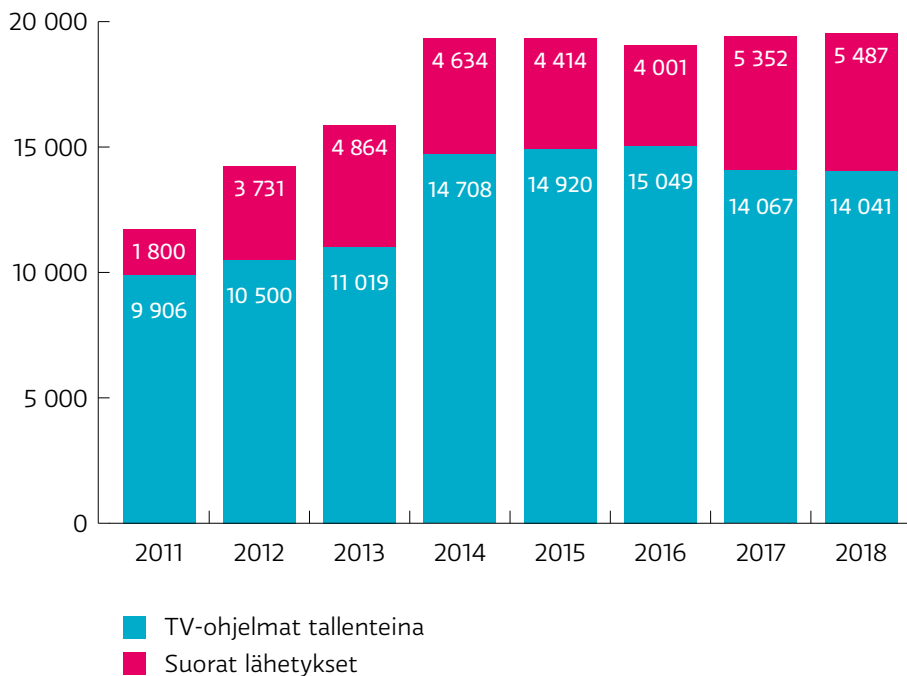
Sisältökokonaisuuksien osuudet radion ohjelmatunneista 2018, yht. 47 234 tuntia

RADIOLÄHETYKSET VUONNA 2018 (2017)

- Lähetyssaika: 105 444 tuntia (103 945). Luku sisältää maanpäälliset lähetykset, myös toiselta Yle radiokanavalta lainatut ohjelmatunnit, pl. Yle Sámi Radion kanavalainat.
- Ohjelmatunnit: 94 592 tuntia (92 498). Luku ei sisällä toisilta radiokanavilta lainattua ohjelmaa.
- Svenska Ylen ohjelmatunnit: 18 045 tuntia (18 146).
- Valtakunnalliset ohjelmatunnit: 44 635 tuntia (44 489), joista ensilähetyksiä oli 83 prosenttia (82).
- Alueelliset ohjelmatunnit: 33 153 tuntia (31 103), joista ruotsinkielisiä 3 894 tuntia (3 953).
- Yle Mondon ohjelmatunnit: 8 760 tuntia (ei muutosta).
- Valtakunnallisen ohjelmiston musiikkipitoisuus: 50 prosenttia (47).
- Radion ohjelmien kotimaisuusaste: 99 prosenttia.

Yle Areenan tv-ohjelmatalienteiden ja suorien tv-lähetysten tuntimäärät 2011–2018

YLE ELÄVÄ ARKISTO – YLE ARKIVET – JULKAISUT 2018 (2017)

- videot: 1 329 kpl, 720 tuntia (1 275 kpl, 706 tuntia)
- audiot: 818 kpl, 380 tuntia (642 kpl, 325 tuntia)
- tausta-artikkeleja 315 kpl (216)
- Elävä arkisto -nettiradiossa yhteensä 8 760 tuntia arkistousintoja (ei muutosta)

Vuoden 2018 monipuoliseen tarjontaan sisältyy niin isoja, suomalaisia yhdistäviä tapahtumia kuin vaikuttavia ja kohdennettuja sisältöhankkeita, nuorille suunnattua lyhytdraamaa, tutkivaa journalismia, uusia kokeiluja ja kansainvälisiä avauksia. Sadan vuoden takaisen sisällissodan muistovuosi näkyi laajasti ohjelmistossa.

Yle on panostanut voimakkaasti journalismiin laatuun eri keinoin. Vuoden aikana käynnistyi Journalismien akatemia, joka tarjoaa korkeatasoista koulutusta Ylen journalisteille ja tukee osaltaan jour-

nalismien riippumattomuutta ja luotettavuutta. Uutis- ja ajankohtaistoiminnasta alkanut journalistinen periaatetyö vietiin läpi kaikilla sisältöalueilla. Myös tutkivaa journalismia ja eri toimitusten yhteistyötä vahvistettiin.

Uutis- ja ajankohtaistoiminta

Uutis- ja ajankohtaistoiminnan ja koko yhtiön suurimpiin satsauksiin kuuluivat kevään presidentinvaalit, Yhdysvaltain ja Venäjän johtajien huipputapaaminen Helsingissä sekä Etelä-Korean kesäolympia-

laiset ja jalkapallon MM-kisat Venäjällä.

Yle toimi kesällä Yhdysvaltain ja Venäjän presidenttien Donald Trumpin ja Vladimir Putinin huipputapaamisen *host broadcasterina* ja välitti tapahtuman virallisen kuvasignaalin kansainvälisille ja kotimaisille mediatyhtiöille.

Tapahtumapäivänä Yle tarjosi kotimaiselle yleisölle 16 tunnin suoran erikoislähetyksen, joka keräsi 1,9 miljoonaa suomalaista Yle TV1:n ja Areenan ääreen.

Kotimaan erikoistoimitukset, ulkomaan-, ajankohtais- ja keskustoitukset sekä lähetyksistä vastaava osasto yhdistyivät uudeksi Pasilan uutis- ja ajankohtaistoimitukseksi. Erikoistoimitukset tekevät sisältöjä yli toimitusrajojen aihealueinaan politiikka ja yhteiskunta, talous ja arki sekä kulttuuri ja elämäntapa.

Kevään seuratuimpia sisältöjä olivat presidentinvaalit, joista Yle tuotti kattavan kokonaisuuden radioon, televisioon ja verkkoon. Uudistuneet vaalisisällöt tavoittivat televisiossa 3,3 miljoonaa katsojaa ja verkossa niitä seurattiin vaalivikolla 2,5 miljoonalla eri selaimella.

Sisällissodan 1918 muistovuoteen liittyvä suuri panostus oli ajankohtaistoimitaja Esko Varhon dokumentti *Julma maa*, joka on saanut paljon kiitosta yleisöltä ja historioitsijoilta.

Luottamus Ylen uutistoimintaan on pysynyt erittäin vahvana. Vuosittain tehtävän kyselytutkimuksen mukaan 89 prosenttia luottaa Yle Uutisiin (2017: 90 prosenttia). Yli puolet, 54 prosenttia, pitää Yleä ykkösuutistoimijana Suomessa. (Yle Uutisarvostukset, marraskuu 2018, Taloustutkimus)

Yle on lisännyt resursseja tutkivaan journalismiin ja tuottanut useita laajoja kokonaisuuksia yhteiskunnan eri alueilta. Tutkivat toimittajat perehtyivät muun muassa elokuva-alan vallankäyttöön, organisaatioiden turvajärjestelyjen puutteisiin, ammatillisen opetuksen vaikeaan tilanteeseen ja yksinäisyyteen. Laadukkaat jutut ovat keränneet verkossa runsaasti myös alle 45-vuotiaista yleisöä.

Uutistoimituksen valmius reagoida äkillisiin uutistilanteisiin parani entisestään, kun kevytstudio ”Nopsa” saatiin täyteen toimintavalmiuteen kesällä. Sillä voi-

FIFA:n jalkapallon maailmanmestaruuskisoja seurattiin kesällä TV2:ssa ja Areenassa. Yle Urheilun tuotanto palkittiin Kultaisella Venlalla vuoden televisiotapahtumana.

Kuva: Tomi Hänninen / Yle

daan tehdä useita suoria verkkolähetyksiä päivässä Yle Areenaan ja yle.fi-etusivulle.

Vuorovaikutuksen vahvistamiseksi Yle avasi kesällä kommentointi- ja keskustelumahdollisuuden uutissivuillaan. Toimittajien apuna moderoinnissa toimii tekoäly, joka on opetettu tuntemaan Ylen verkkokeskustelun säännöt.

Yle jatkoi **suomenkielisen aluetoiminnan** uudistusta, jonka tavoitteena on vahvistaa alueellista sisällöntuotantoa ja toimittajien läsnäoloa kentällä. Uudistus painottuu journalismiin, mutta koskettaa myös teknisiä työvälineitä ja työkulttuuria.

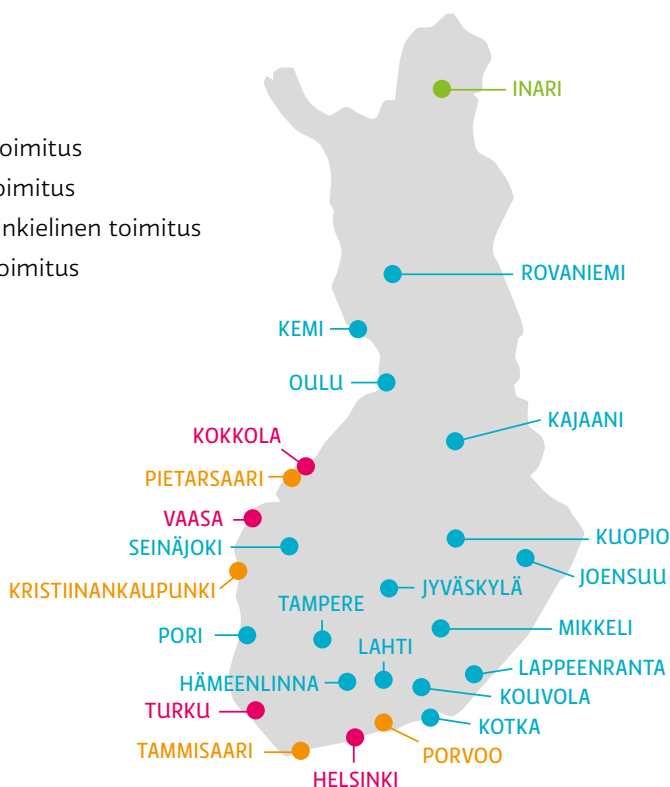
Alueuudistusta pilotoitiin Varsinais-Suomessa ja Kaakkois-Suomessa, ja malli otetaan käyttöön muualla Suomessa vuoden 2019 aikana. Hallintoneuvosto sai uudistuksesta ja sen jatkosuunnitelmista tilannekatsauksen syksyllä.

Vahvan paikallisen läsnäolon rinnalla aluetoimitukset tuottavat maakunnallisista sisällöistä valtakunnallisia kokonaisuuksia, joissa toimittajia tukee Tampereen Mediapoliksien alueellinen mediadeski.

Radion alueelliset aamu- ja iltapäivälähetykset pitenivät, ja radioon tuli yksi maakunnallinen uutislähetys lisää. Lisäksi

YLEN ALUETOIMITUKSET

- Suomenkielinen toimitus
- Ruotsinkielinen toimitus
- Suomen- ja ruotsinkielinen toimitus
- Saamenkielinen toimitus

Ylen kirjeenvaihtajat maailmalla

- 7 kirjeenvaihtajaa ja 12 avustajaa
- Ateena, Barcelona, Berliini, Bryssel, Buenos Aires, Lontoo, Manila, México, Moskova, Nairobi, Pariisi, Peking, Pietari, Rooma, Tallinna, Tukholma ja Washington.

aloitettiin alueelliset lauantailähetykset.

Uutisvahdin uusi Läheltä-ominaisuus tarjoaa alueellisia uutisia mobiiliin. Yle on testannut myös alueellisia uutiskirjeitä, jotka ovat tilattavissa vuoden 2019 alusta.

Urheilussa Yle näytti talviolympialaiset ensimmäistä kertaa jaettuna toisen mediayhtiön kanssa (Discovery). Olympialaisiin lanseerattiin *Live-Areena*, joka yhdisti verkossa uudella tavalla kuvaa, ääntä, tekstiä, dataa ja vuorovaikutteisuutta. Olympialaiset tavoitti yli neljä miljoonaa suomalaista.

Ylen kaikesta tv-katselusta kesällä lähes kolmannes oli urheilua ja alle 45-vuotiaiden verkon ajankäyttöön asetettu tavoite täyttyi pääosin suurten urheilutapahtumien ansiosta.

Suurkisojen rinnalla Yle toi uutena konseptina tarjolle Super-EM-kilpailun, joka koostuu usean lajin EM-kilpailuista. Nuorten keskuudessa suosituksi noussut e-urheilu liitettiin osaksi Ylen urheilutarjontaa syksyllä 2018, ja tarjonnan määrää kasvatettiin merkittävästi.

Yle solmi kansainvälisen jalkapal-

loitiin FIFA:n kanssa sopimuksen seuraavista jalkapallon MM-kisoista vuonna 2022. Lisäksi ampumahiihdon MM-kilpailujen ja maailmancup-sarjan, kotimaisen yleisurheilun sekä salibandyn MM-kilpailujen näyttämisestä solmittiin pitkälle 2020-luvulle ulottuvat jatkosopimukset.

Talvilajien kokonaisuus palasi täydessä laajuudessaan Ylen kanaville ja Areenaan.

Yle toi muutoinkin tarjonnassaan monipuolisesti esille kotimaisten urheilulajien kirjoa ja jatkoi työtä urheilun tasa-arvon edistämiseksi. Urheilun uutistoiminnassa ja tapahtumatarjonnassa nostettiin esiin ilmiöitä yli sadasta urheilulajista. Naisurheilun määrä on kasvanut merkittävästi urheilun uutis- ja tapahtumasisällöissä, ja sukupuolten tasa-arvoa on käsitelty monipuolisesti eri ohjelmissa.

Luovat sisällöt

Yle on jatkanut panostuksia kotimaiseen draamaan, monipuolisiin asia- ja kulttuurisisältöihin sekä lasten ja nuorten palveluihin. Sisältöjen suunnittelussa ja uusissa

YleX:n Nenäpäivänä järjestämä Naurumaraton kesti 40 tuntia. YleX Aamun Ville "Viki" Eerikkilä ja Juuso "Köpi" Kallio keräsivät suoran radiolähetyksen aikana hyväntekeväisyyteen yli 100 000 euroa, joka on yli kaksi kertaa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuva: Juuli Aschan / Yle

avauksissa erityisenä painopisteenä ovat olleet Ylelle haasteellisimmat ikäryhmät, alle 45-vuotiaat. Näihin on panostettu kaikilla sisältöalueilla.

Ylen draama-, asia-, kulttuuri- ja viihdetarjontaan sisältyi vuoden aikana isoja yhteisöllisiä tapahtumia, vaikuttavia hankkeita sekä eri ikäryhmille räätälöityjä sisältöjä, joissa hyödynnettiin uusia kerrontatapoja ja julkaisumuotoja.

Yhtiö on lisännyt sisältöhankintoja ulkopuolelta vuoden 2016 parlamentaarisen työryhmän ehdotusten mukaisesti. Vuonna 2018 ulkopuolelta hankittiin eniten draamaa ja asiasisältöjä. Lisääntynyt panostus on mahdollistanut uudenlaisia sisältökokeiluja.

Yle on myös edistänyt kotimaisten ohjelmien myyntiä ja kasvattanut kansainvälistä draamayhteistyötä. Kehitystyön tuloksena Yle osallistuu tulevana vuosina useisiin kansainvälisiin draaman yhteistuotantoihin muun muassa Pohjoismaissa, Chilessä ja Espanjassa. Ylen ulkomaiset ohjelmatuotot kasvoivat edellisvuodesta. Ohjelmia on tähän mennessä myyty yli 100 maahan, muun muassa

dokumentteja, lasten- ja nuortenohjelmia sekä draamaa.

Vuoden isoimpia tapahtumia olivat *UMK18* ja *Euroviisut* keväällä sekä lokakuussa huipentunut hyväntekeväisyyskampanja *Nenäpäivä*. UMK ja Euroviisut saavuttivat miljoonayleisöjä Yle Areenassa, yle.fi-verkkosivustolla ja televisiossa. Nenäpäivän yhteydessä nuorisokanava YleX järjesti osallistumiseen kannustavan *Naurumaratonin*, joka keräsi kampanjalle yli 100 000 euroa.

Vuoden yhteiskunnallisena missiohankkeena Yle toteutti lokakuussa *Sekasin*-kampanjan nuorten miesten syrjäytymistä vastaan. Kampanjan yhteydessä Areenassa julkaistiin nuorten mielenterveysongelmista kertova *Sekasin*-draamasarja, jonka jaksoja on katsottu yli 1,2 miljoonaa kertaa.

Kampanjaan sisältyi uusi kokeilu *Discord*-alustalla, jonka keskusteluryhmässä nuoret saattoivat puhua huolistaan ja toiveistaan, esimerkiksi yksinäisyydestä ja saada ammattilaisten tukea. Näin tavoitettiin lähes 10 000 nuorta. Hankkeen päätyttyä mielenterveysam-

Pirjo Heikkilän tähdittämä komediasarja *Pirjo* kertoo arjessa noloihin ja kiusallisiin tilanteisiin ajautuvasta naisesta. Sarjaa oli katsojamenestys ja sitä katsottiin Areenassa lähes 3,5 miljoonaa kertaa.

Kuva: Juhamatti Vahdersalo

mattilaiset päättivät jatkaa arvokkaaksi koettua työtä.

Tapahtumallisia ja läsnäoloa vahvistavia uusia hankkeita olivat myös senioreille digitaaitoja opettanut *Nettiä ikä kaikki* -kampanja sekä luonnossa liikkumiseen kannustava *Mennään metsään*, joka esitelti kaikki Suomen kansallispuistot.

Yle tuotti lisää media- ja digitaaitoja tukevaa sisältöä osana monipuolista oppimisen verkkopalvelua. Mediakasvatusta ja digitaaitoja tukeva kokonaisuus tarjoaa kaikenikäisille työkaluja lähdekriftisyyteen, medialukutaitoon ja teknologian muutosten ymmärtämiseen. Aihepiirit ulottuvat valeutisten tunnistamisesta erilaisiin nyky-yhteiskunnassa tarpeellisiin asiointi- ja digitaaitoihin. Sisältöjä on suunniteltu yhteistyössä useiden mediakasvatusta tarjoavien toimijoiden kanssa.

Lasten ja nuorten ohjelmien ja verkkokonseptien kehittälyä jatkettiin. Lasten verkkopalveluiden käyttäjämäärät kasvoivat selvästi edellisvuodesta. Alle kouluikäisten perheistä 71 prosenttia käytti Lasten Areena lastenohjelmien katseluun, kun edellisenä vuonna vastaava luku oli 59 prosenttia.

Yle kehittää sisältöjä lapsille yhteistyössä opetus- ja kasvatustalan ammattilaisten kanssa. Lapsia ja lapsiperheitä on myös mukana ohjelmanteossa. Esimerkiksi *Seikkailukoneessa* lapset pääsivät studioon leikkimään ja liikkumaan ja *Meidän luokka* -sarja kokosi koululuokkia testaamaan yhteishenkeä ja keskinäistä luottamusta.

Yksi suurimmista satsauksista oli vuoden 2018 joulukalenteri, *Maukan ja Väykän joulu*. Samaan aikaan Yle valmisti suurta omatuotantoista lastendraamaa, joka kuvataan vuonna 2019. Mediapoliksessa oppilaitosyhteistyö Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa jatkui, ja opiskelijat osallistuivat nuortenohjelma *Galaxin Pallon* tuotantoon.

Nuorille suunnatun *Nörtti: Dragonslayer666* -draamasarjan toinen tuotantokausi oli edellisvuoden tapaan menestys. Tarina kertoo tietokonepelejä harrasta-

vasta nuoresta miehestä, joka haaveilee e-urheilun ammattilaisuudesta. Sarjaa katsottiin Yle Areenassa yli miljoonaa kertaa ja Youtube-kanavalla yli 2 miljoonaa kertaa.

Uusiin avauksiin lukeutuvat 15–29-vuotiaille suunnattu lyhytmuotoinen draama *Has been*, joka hyödynsi monipuolisesti eri julkaisualustaja sekä kokeellinen nuorisoprojekti *Goals*, joka rakentui sadoista puhelimella kuvatuista lyhytvideosta Instragram-yhteisöpalvelussa. Se tavoitti etenkin 15–25-vuotiaita, katselukertoja kertyi lähes neljä miljoonaa.

Asiasisällöissä painottuivat ajankohtaiset ilmiöt, nyky-Suomen kuvaaminen ja syventävä journalismi. Nykysuomalaisista arkea suurella yleisölle valotti *Teh-taan sankarit – onnea etsimässä* -dokumenttisarja, joka seurasi työn perässä muuttaneiden ihmisten elämää kotiseudulta Uudenkaupungin autotehtaalle.

Vuoden katsotuimpiin dokumenttisarjoihin kuuluivat myös sairaaloiden arkea seurannut *Elossa24*, eläinlääketieteen opiskelijoista kertova *Kandit* sekä *Aupairit Miamissa*, *Latela*, *Eränkävijät* ja *Naissotilaat*. Pohjalaisen romukauppiaan Markus Kuotesahon maailmanmatkasta kertova *Markus vs. maailma* puolestaan valotti suomalaisuutta rakastavan miehen näkemyksiä vieraista kulttuureista.

Myös draama kuvasi alueellisia erityispiirteitä, kuten tv-sarjassa *Tarinanmetsästäjät*, joka toi fiktion keinoin esiin kymmenen kaupunkia eri puolilta Suomea.

Uusi draamakomedia *Donna* puolestaan esitteli stereotyyppioita purkavan päähenkilön, näkövammaisen nuoren naisen sekä hänen moniulotteisen lähipiirinsä. Komedia palkittiin monimuotoisuuden edistämisestä Cannesissa MipCom-tapah-tumassa.

Ylen esittämistä kotimaisista uutuuk-sista komediasarja *Pirjo* oli Yle Areenassa katsojamenestys. Sitä katsottiin vuoden aikana lähes 3,5 miljoonaa kertaa.

Vuoden lopulla Yle toi ohjelmistoon *Tuntematon sotilas* -televisiosarjan, joka on ohjaaja Aku Louhimiehen menesty-

neen elokuvan laajennettu versio. Sarja saavutti miljoonayleisön televisiossa ja Yle Areenassa.

Radiossa Yle esitti musikaalin *Itkisitkö onnesta – Tarina Gösta Sundqvistista*, joka kertoo Leevi and The Leavings -yhtyeen edesmenneestä keulahahmosta Gösta Sundqvistista. Se nousi kesällä suuren yleisön suosikiksi.

Radion kulttuuritekoihin kuuluu myös 62-osainen sarja *Pyhiä Juutalaisia kirjoituksia*, joka esittelee juutalaisuuden merkittävimpiä kirjoituksia radiossa ja Yle Areenassa. Se on jatkoa vuoden 2015 Koraanille, joka valotti muslimien uskontoa. Uudessa sarjassa luetaan tekstejä muun muassa Vanhasta testamentista ja Talmudista. Lisäksi jokaiseen jaksoon sisältyy taustoittavia keskusteluja, joissa pyhät kirjoitukset asetetaan kulttuuriseen, uskonnolliseen ja historialliseen asiayhteyteen.

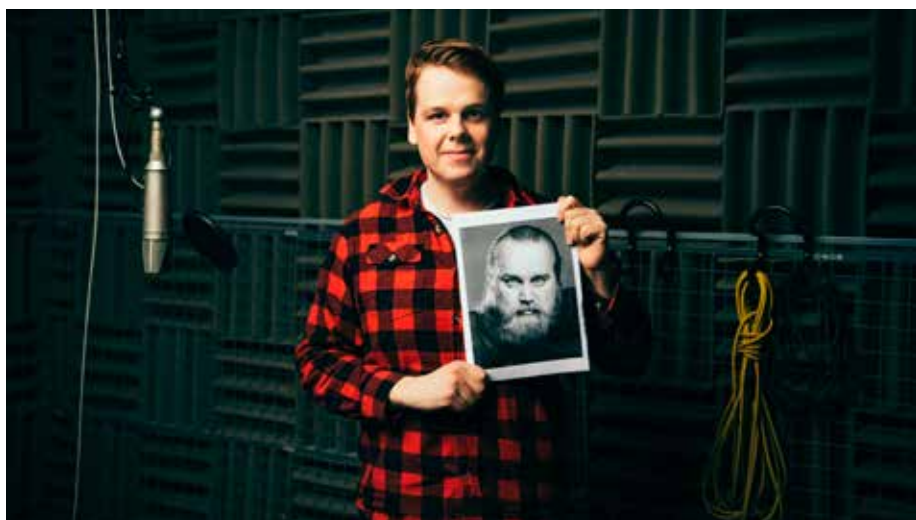
Yle välitti edellisvuosien tapaan suorana tai tallenteina musiikkikilpailujen, Radion sinfoniaorkesterin sekä pop- ja jazzfestivaalien konsertteja. Niihin liitettiin uusia monimediaisia, vuorovaikut-

teisuutta hyödyntäviä sisältöjä. Ohjelmistossa oli laaja kirjo eri tyylisuuntien musiikkia iskelmistä ja klassiseen.

Klassisen musiikin konsertteja oli kaikkiaan sata, joista 40 välitettiin suorana Yle Areenassa. Radio Suomen joulukonsertti *Anna laulu lahjaksi* synnytti uusia joululauluja kuuntelijoiden tarinoista. Uusia lauluja syntyi myös Terhokoti-säätiön 30-vuotisjuhlan *Pelko pois* -konsertissa, joka esitettiin TV1:ssä. *Classical trancelations* -suurkonsertti puolestaan yhdisti ennakkoluulottomasti klassista ja elektronista musiikkia.

Kulttuurin ja viihteen verkkojournalismin keskittäminen *KulttuuriCocktailin* alle on osoittautunut onnistuneeksi ratkaisuksi. Sisältöjen parissa käytetty aika kasvoi lähes viidenneksen edellisvuodesta. Verkkotiimin podcast *Kaverin puolesta kyselen* on yksi Suomen suosituimmista podcasteista.

Kansainvälinen yhteistyö on tärkeässä roolissa musiikin taltioinneissa. Ylen tekemää materiaalia levisi vuonna 2018 Eurooppaan ja koko maailmalle Arten, Mezzon ja EBU-yhtiöiden välityksellä.

Yleisön suosikiksi nousi 20-osainen radiomusikaali *Itkisitkö onnesta? Tarina Gösta Sundqvistista*, joka kuvaa laulaja-sanoittaja-säveltäjän elämää. Nuorta Göstaa esittävä Antti Heikkinen poseeraa Ylen kuunnelmastudiolla.

Kuva: Jukka Lintinen / Yle

Radion sinfoniaorkesteri (RSO) tilasi ja esitti ohjelmistossaan runsaasti suomalaista säveltaidetta vuonna 2018. Tilausteoksina kuultiin muun muassa Perttu Haapasen, Magnus Lindbergin ja Sebastian Hillin uusia sävellyksiä. RSO oli mukana myös Riikka Talvitien säveltämän ja Prix Italialla palkitun radio-oopperan *Kylmän maan kuningatar* tuotannossa.

RSO:n kävi maaliskuussa kiertueella Keski-Euroopassa ja toi suomalaista orkesterikulttuuria esille muun muassa Saksan ja Espanjan suurkaupungeissa.

RSO:n konsertit on välitetty kaikissa Ylen välineissä ja jokainen konsertti on tavoittanut vähintään 150 000–200 000 suomalaista. Konserttien ohjelmisto taustoitetaan mediassa haastatteluilla, jotka tekevät taidemusiikkia tutuksi suurelle yleisölle.

Musiikkitalon konserttisalin täyttöaste RSO:n konserteissa oli 97 prosenttia. Orkesterin levytykset ovat saaneet arvoistetut kansainväliset palkinnot: International Classical Music Award ja The Gramophone Award.

Svenska Yle – ruotsinkieliset sisällöt ja palvelut

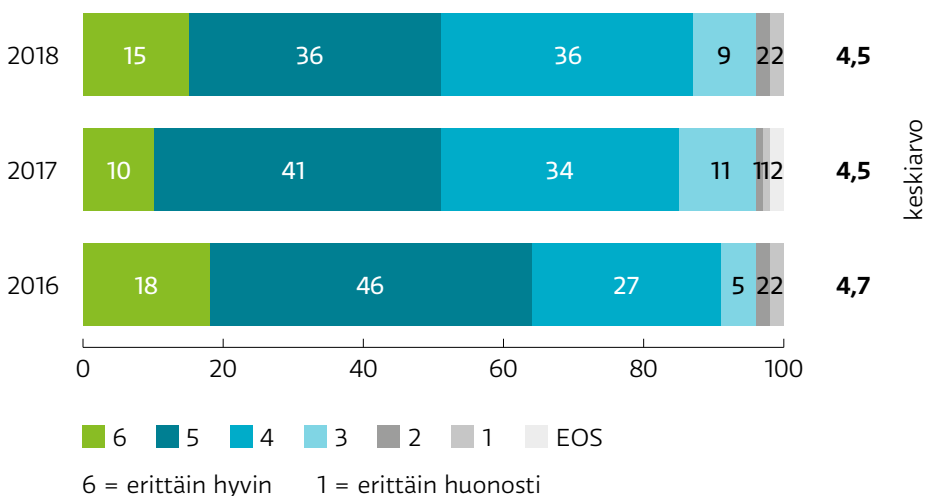
Svenska Yle vastaa Ylen ruotsinkielisestä julkisesta palvelusta. Ylen arvoa selvittävän tutkimuksen mukaan ruotsinkieliset ja kaksikieliset kokevat Ylen tärkeäksi yhteiskunnalle ja katsovat sen onnistuneen tehtävässään.

Yle saa yhteiskunnallisesta tärkeydestä arvosanan 8,8 asteikolla yhdestä kymmeneen eli saman kuin edellisvuonna. Ylen merkitystä omassa mediankäytössään ruotsinkieliset arvioivat arvosanalla 6,9 (2017: 7,02). Tutkimuksessa Yle arvioitiin luotettavimmaksi mediayhtiöksi kuuden mediatoimijan joukossa.

Yle saa suomenruotsalaisilta julkisen palvelun tehtävien hoidosta edelleen korkean arvosanan, 4,49 asteikolla yhdestä viiteen.

Vuoden 2018 aikana Svenska Yle on panostanut erityisesti alle 45-vuotiaiden tavoittamiseen vahvistamalla tarjontaansa svenska.yle.fi-sivustolla sekä ruotsinkielisessä Yle Arenan -palvelussa. Yle Arenan on vahvistanut asemaansa ja

Svenska Ylen onnistuminen julkisen palvelun tehtävässä 2016–2018

Lähde: Ylen arvo suomenruotsalaisille 2018, Taloustutkimus

tavoittaa nyt 47 prosenttia suomenruotsalaisista (2017: 43 prosenttia).

Alueellinen sisältö sai lisää näkyvyyttä, kun Svenska Yle toi verkon etusivulle mahdollisuuden hakea lähiseudun kiinnostavat uutiset ja tapahtumat yhdestä paikasta.

Svenska Yle myös kannustaa käyttäjiä hyödyntämään verkon monipuolisia palveluja Yle Tunnuksen avulla. Keväällä kirjautuneille käyttäjille avautui mahdollisuus kommentoida verkkojuttuja ja käydä keskustelua niissä käsitellyistä aiheista.

Svenska Yle on muutoinkin lisännyt vuorovaikutusta yleisön kanssa ja edistänyt journalismin läpinäkyvyyttä. Toimitukset ovat avanneet journalismin periaatteita ja kertoneet aktiivisesti julkaisupäätösten taustoista esimerkiksi paljon puhuttaneiden aiheiden yhteydessä.

Radiossa Yle Vega jatkoi aikuisille suunnatun kanavan uudistamista. Uusiin avauksiin kuuluu muun muassa musiikkiohjelma *Lux* sekä useita podcast-sarjoja.

Nuorisokanava Yle X3M suuntaa entistä vahvemmin verkkoon, jossa Yle Arenan tulee olemaan kanavan pääasi-

allinen julkaisualusta. Kanavan suosituin ohjelma, aamuohjelma *X3M Morgon* uudistui syksyllä ja sai uudet vetäjät.

Vuoden 2019 aikana uudistetaan molempien kanavien musiikkiprofiileja. Tavoitteena on terävöittää eri kohderyhmille suunnattua tarjontaa ja vastata kuuntelijoiden muuttuviin tarpeisiin ja käyttötapoihin.

Television katselijoille Yle Fem tarjosi monipuolisen kattauksen ruotsinkielisiä sisältöjä: uutisia, ajankohtaisohjelmia, tutkivaa journalismia, dokumentteja, kulttuuria ja viihdettä, asiaohjelmia sekä lastenohjelmia ja urheilua.

Yle Fem on toiminut syksystä 2017 lähtien yhdistetyllä kanavapaikalla suomenkielisen Yle Teeman kanssa, mikä on jonkin verran verottanut tv-katsojia. Vuonna 2018 Yle Femillä oli televisiossa keskimäärin 410 000 katsojaa päivässä. Edellisvuoden lopussa vastaava luku oli 404 000 katsojaa ja ennen uudistusta samana vuonna keskimäärin 627 000 katsojaa. Yle Femin tarjonta löytyy kootusti myös Yle Areenassa.

Vuonna 2018 Yle lisäsi ruotsinkielisiä

Yle Fem -kanavalla nähtävä ruotsalainen draamakomedia *Bonusperhe* kuvaa uusioperheen vauhdikasta arkea.

Kuva: Ulrika Malm

tekstityksiä muun muassa Yle Teema & Fem -kanavan ohjelmistossa vastataksien paremmin ruotsinkielisen väestön toiveisiin. Tekstitettyjen ohjelmatuntien määrä on kaksinkertaistunut kahdessa vuodessa.

Uutuutena Svenska Ylen ohjelmia on lähetetty myös muilla Ylen kanavilla. Esi-merkiksi suosittu elämäntapaohjelma *Strömsö* on ollut katsottavissa sekä Yle Fem -kanavalla, että TV1:ssä vuoden 2018 alusta lähtien. Katsojamäärät nousivat syys–marraskuussa uuteen ennätykseen, keskimäärin 350 000 katsojaa.

Pohjoismaisilla ohjelmilla on Yle Femin tarjonnassa vahva sija, ja kanava palvelee niin ruotsinkielisiä kuin suomenkielisiä pohjoismaista kiinnostuneita katsojia. Pohjoismaisten yleisradioyhtiöiden draa- mayhteistyö on tuonut katsottavaksi laa- dukkaita menestysarvoja, kuten ruotsalai- nen *Bonusperhe* ja norjalainen *Kotikenttä*.

Svenska Yle tarjoaa ruotsinkielisiä las- ten sisältöjä ja palveluja pääasiassa Las- ten Areenassa, jonne suunniteltiin uusia avauksia. Areenan-sovelluksen käyttö on kasvanut vuodessa 10 prosenttia.

Vuoden 2019 alussa Lasten Aree- nassa julkaistiin uusi *Piki-Buu*-konsepti, joka tarjoaa turvallista ja pedagogista sisältöä perheen pienimmille. Perintein- nen *BUU-klubben* jatkaa television ohjel- mistossa. Suursatsauksiin kuuluu myös 12–15-vuotiaille suunnattu sisältökoko- naisuus *Hajbo*.

Svenska Yle on kehittänyt tarjontaa myös 15–29-vuotiaille panostamalla verk- koon ja lisäämällä ohjelmahankintoja ja tuotantoyhteistyötä. Areenan viikkota- voittavuus kohderyhmässä on noussut 32 prosentista 38 prosenttiin.

Lisäksi ruotsinkielisen Yle Areenan sisältöjä on paketoitu teemoittain palve- lemaan erilaisten käyttäjien tarpeita ja mieltymyksiä. Suomenruotsalaisten suo- situin podcast *Ted & Kaj* sai rinnalleen 10 uutta podcast-sarjaa.

Ruotsinkielisen draaman kehittämi- seksi Svenska Yle on panostanut käsikir- joittamiseen ja osallistunut aktiivisesti

pohjoismaisten yleisradioyhtiöiden draa- mayhteistyöhön. Päämääränä on malli, jossa kukin yhtiö saisi 12 kuukauden yksi- noikeudet pohjoismaisen draaman esittä- miseen. Svenska Ylen draamaosasto toi- mii uudella mallilla vuodesta 2019 alkaen palvelleen koko Svenska Ylen toimintaa.

Svenska Yle on kehittänyt myös tuo- tantotekniikkaa ja uusia kevyempiä tuo- tantotapoja, joiden myötä suoria alu- eellisia erikoislähetystyksiä on voitu lisätä. Esimerkiksi videokonsepti *Lokalt live* perustuu toimittajien läsnäoloon kentällä ja mahdollistaa suorat uutis- ja ajankoh- taislähettykset paikan päältä.

Myös Yle Areenaan on tehty suoria lähetystyksiä useista tapahtumista, kuten e-urheilun aluemestaruuskisoista, kou- lulaisten Stafettkarnevalen-viestikilpai- lusta ja Lucian kruunauksesta. Lucia-kon- serti Helsingin tuomiokirkosta tulkattiin myös suomenruotsalaiselle viittomakie- lelle Areenassa.

Svenska Yle on myös ensimmäisten joukossa testannut ja tuottanut sisältöjä ääniohjattuihin laitteisiin, muun muassa palvelujen ja saavutettavuuden paranta- miseksi. Sovellus lanseerattiin lokakuussa 2018. Sen avulla käyttäjä voi pyytää uuti- sia, podcasteja ja muuta materiaalia. Ääniohjaus toimii ruotsiksi laitteilla, joka tukevat Google Assistent -avustajaa.

3.3. SAAMENKIELISET PALVELUT

Ylen saamenkielinen toimitus Inarissa toteuttaa saamenkielisen julkisen palve- lun tehtävää. Yle Sápmi on yksi uutis- ja ajankohtaistoiminnan aluetoimituk- sista, joka palvelee saamelaisalueella ja sen ulkopuolella asuvaa saamelaisyhtei- söä sekä muutakin alkuperäiskansan elä- määstä ja kulttuurista kiinnostunutta ylei- söä.

Toimitus tuottaa arkipäivisin uutis-, ajankohtais- ja kulttuurisisältöjä sekä lasten- ja nuortenohjelmia ja hengelli- siä sisältöjä kaikilla kolmella saamen kie-

3.3

lellä. Yle Sápmilla on oma radiokanava, Yle Sámi Radio, nelikielinen verkkopalvelu sekä televisiossa lastenohjelma ja kaksi tv-uutislähetystä. Kaikki sisällöt löytyvät myös verkosta Yle Areenasta.

Yle Sápmi on Suomen kattavin ja tärkein saamenkielinen uutispalvelu. Yle Sápmi vahvistaa saamelaisten kieli- ja kulttuuriperinnettä sekä luo sisältöjä, jotka heijastavat yhteiskunnan monimuotoisuutta. Toimitus pyrkii käsittelemään valitsemiaan aiheita monipuolisesti eri näkökulmista ja nostamaan yhteiskunnalliseen keskusteluun useita ääniä saamen kielillä sekä suomeksi.

Yle Sápmiä työntekijöinä ovat Ylen arvot ja strategia. Lisäksi Yle Sápmia ohjaavat yhteispohjoismaiset saamen uutisarvot – luotettavuus, rohkeus, yleisön palveleminen ja saamelaisuus.

Yle Sápmiä välittävät verkkosivut on tärkein uutiskanava. Televisio tarjoaa elämyksiä ja ikkunan saamelaisten maailmaan. Radio on tärkein väline saamen kielten elvyttämiseksi ja vahvistamiseksi, etenkin uhanalaisille inarin- ja koltansaamen kielille.

Vuonna 2018 Yle Sápmi toimi yhä väistötötiloissa Saamelaiskulttuurikeskus Sajoksessa Inarin toimitustalossa kolme vuotta aiemmin ilmenneiden sisäilmaongelmien vuoksi. Vuoden 2018 aikana toimitukselle alettiin suunnitella uusia tiloja Inarin kirkonkylään. Tilat valmistuvat vuoden 2019 alussa.

Vuonna 2018 yleisö luki Yle Sápmi verkkosisältöjä keskimäärin 546 tuntia viikossa. Lukijoista alle 45-vuotiaiden osuus oli 236 tuntia. Yle Sápmi julkaisi tuottamaansa sisältöä säännöllisesti myös sosiaalisessa mediassa houkutelakseen yleisöä omille verkkosivuilleen tai Yle Areenaan.

Viisi vuotta toiminut Ylen oma saamenkielinen tv-uutislähetys *Yle Oddasat* on vakiinnuttanut paikkansa valtakunnallisena tv-lähetyskentän tarjoten näkökulmia saamelaiskulttuuriin. Parhaimmillaan *Yle Oddasat* -lähetyksellä oli 408 000 katsojaa. Päivän päälähetys TV1-kanavalla

tavoitti keskimäärin 196 000 katsojaa. Yhteispohjoismaisella *Oddasat* tv-lähetyksellä oli keskimäärin 47 000 katsojaa.

Saamelaisyhteisön moninaisuutta tuotiin näkyväksi radion pohjoismaisessa suorassa aamulähetyksessä, jota tuotettiin yhteistyössä Norjan ja Ruotsin saamelaistoimitusten kanssa (NRK Sápmi sekä Sameradion & SVT Sápmi). Inarin- ja koltansaamen käyttöä vahvistettiin radion ohjelmavirrassa iltopäivän suorassa lähetyksessä sekä pohjoismaisessa aamulähetyksessä, johon sisältöjä tuotettiin kolmella saamen kielellä.

Yle Saame lisäsi läsnäoloaan saamenkielisen yleisön keskuudessa kesällä 2018 toteutetun jutaavan radion muodossa. Suoria radiolähetystöjä lähetettiin kahdeksan viikon ajan useita kertoja viikossa kenttätudiosta eri puolilla Saamenmaata.

Lasten tv-ohjelmatuotannossa *Unna Junnán* toimintaedellytykset ja resurssit pysyivät ennallaan. *Unna Junná* toimii projektina, jonka tuotantokausi on puoli vuotta. Vuonna 2018 lähetettiin yhteensä 30 ohjelmaa, joista uutta tuotantoa oli puolet. Ohjelmaa tuotettiin kolmella saamen kielellä. Paljon toivotun oman verkkosivun rakentaminen ei edennyt, mutta Pikku Kakkonen - mobiilisovelluksessa julkaistiin saamenkielinen *Bigálus*-peli.

Nuorten aikuisten radio-ohjelma *Sohkaršohkkan* tuotanto jatkui nuorempien yleisöjen palvelemiseksi. Toimittajat tuottivat viikoittaisen radio-ohjelman lisäksi sosiaalisen median sisältöjä, kuten videoita ja leikkimielisiä kyselyitä ja kilpailuja, joiden avulla yleisöä aktivoitiin vuoropuheluun tekijöiden kanssa.

Yle Saamen nuorten toimittajien kanssa kokeiltiin myös nuorille suunnatun *Sámi Sherlockin* video/tv-pilotin tuottamista. Pilotissa testattiin fiktiivisen videotarinan tuottamista nuorille ja nuorille aikuisille saamelaisista lähtökohdista. Hankkeessa oli mukana myös Saamelaisalueen koulutuskeskus. *Sámi Sherlock* julkaistiin Yle Areenassa saamelaisten kansallispäivänä 6.2.2018.

Saamenkielinen toimitus osallistui juttusarjallaan *Pohjoisen pojat* Sekasin-kampanjaan, jonka tavoitteena oli herätellä nuoria puhumaan ongelmistaan.

Ylen nuorille suunnattuun mediakasvatushankkeeseen, Yle Uutisluokkaan, osallistui vuonna 2018 ensimmäistä kertaa myös inarin- ja koltansaamenkielisiä oppilaita.

Yle Sámi Radion radioarkiston digitointityö jatkui edellisvuosien tavoin. Saamenkielisen Elävän Arkiston toimintaa resursoitiin radiotuotannon nykyisestä budjetista ja inarin-, koltan- ja pohjoissaamenkielistä arkistoaineistoa hyödynnettiin myös radiossa.

Arkisto sisältää ainutlaatuista saamenkielistä kulttuuriaineistoa 1970-luvulta lähtien kaikilla kolmella Suomessa puhutulla saamen kielellä. Saamenkielisessä

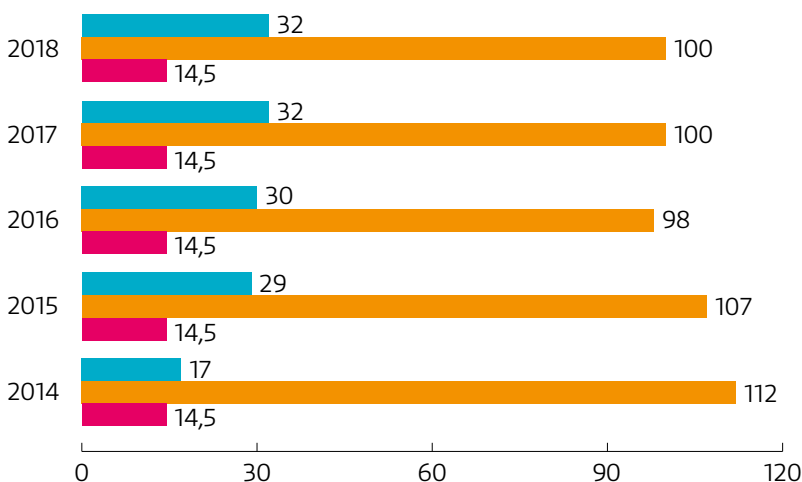
Elävän Arkistossa julkaistiin vuoden 2018 aikana keskimäärin yksi artikkeli viikossa.

Yle Sápmin ohjelmatunnit

Yle Sápmin ohjelma-aika radiossa vähenyi aavistuksen vuodesta 2017 lähetysaikoihin tehtyjen muutosten vuoksi. Lähetysaikoja muutettiin vastaamaan paremmin saamenkielisen yleisön tarpeita, joita oli kartoitettu yleisökyselyllä syyskaudella 2017.

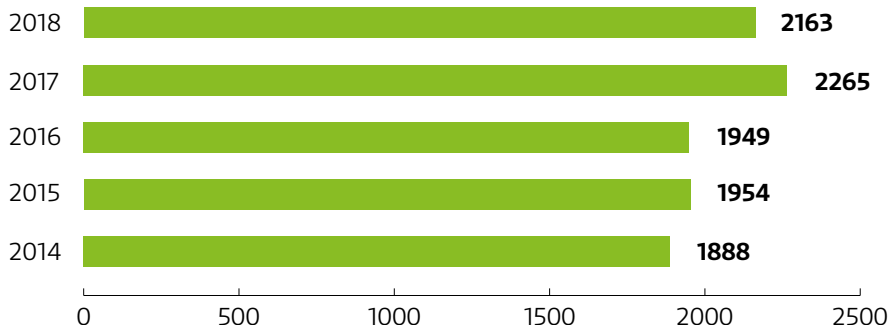
Eri saamen kielten osuutta radiosisältöjen tuntimääristä ei voi tarkkaan eritellä, sillä kaikkia kolmea saamen kieltä kuullaan ohjelmavirrassa päivän aikana ja niitä käytetään juontokielenä joka päivä. Kolmen saamen kielen suhteellinen osuus on pysynyt suunnilleen ennallaan.

Yle Sápmin tuottamat tv-ohjelmatunnit 2014–2018

- **Oddasat** Pohjoismaiset saamenkieliset tv-uutiset 15 min. Arkipäivisin Yle TV1:n myöhäisillassa. Uusinta seuraavana päivänä Yle TV1 klo 12.15.
- **Yle Oddasat** Ylen omat saamenkieliset tv-uutiset 5 min. Arkipäivisin Yle TV1:llä klo 16.45. Uusinta seuraavana päivänä Yle TV1 klo 12.19.
- **Unna Junná** Saamenkielinen lasten tv-ohjelma 15 min. 30 jaksoa Yle Fem ja Yle TV2 -kanavilla.

Yle Sámi Radion ohjelmatunnit 2014–2018

3.4

3.4 PALVELUT ERITYISRYHMILLE JA MUILLE VÄHEMMISTÖILLE

Laki antaa Ylelle tehtäviä, jotka liittyvät yhdenvertaisuuden, suvaitsevaisuuden ja kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen. Ylen julkisen palvelun tehtävään kuuluu tukea kansalaisten tasavertaista osallisuutta yhteiskuntaan ja siitä käytävään keskusteluun sekä yhteisiin kokemuksiin.

Monimuotoisuus Ylen tarjonnassa tarkoittaa sitä, että erilaiset ihmiset tulevat tasavertaisina huomioiduksi Ylen sisällöissä ja palveluissa – myös erilaisista taustoista tulevat, kieli- ja kulttuurivähemmistöt sekä aistivamman tai muun toimintarajoitteen takia heikommassa asemassa olevat.

Erityis- ja vähemmistöryhmien kokemuksia Ylen palvelutarjonnasta ja sen kehittämistarpeista kuullaan säännöllisesti.

Kohdennettujen erityispalvelujen lisäksi Ylen tavoitteena on, että vähemmistö- ja erityisryhmien edustajia on nykyistä enemmän osallistujina, asiantuntijoina ja tekijöinä myös muulle väestölle suunnatuissa sisällöissä.

Esimerkkejä tällaisista sisällöistä ovat muun muassa ennakko- ja kyselykysymykset Yle Kioskin *AllXpanel* -sarja ja Yle Puheen

Mahadura & Özberkan -puheohjelma, joka pureutuu ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin teemoihin uusista näkökulmista. Suomen Punainen Risti palkitsi ohjelman vuonna 2018 Inhimillinen kädenojennus -tunnustuksella.

Saavutettavuus

Yle paransi edelleen sisältöjen ja palvelujen saavutettavuutta erityisryhmille. Parempi saavutettavuus tukee yhdenvertaisuutta ja hyödyttää erityisryhmien lisäksi muitakin Ylen sisältöjen ja palvelujen käyttäjiä.

Vuonna 2018 Yle kokosi kehitystyön tueksi erityisryhmistä koostuvan fokusryhmän, joka arvioi ja kokeilee yhdessä Ylen kanssa uusia palveluja. Niin kutsuttu Yle Raati koostuu erityispalvelujen aktiivikäyttäjistä ja vammaisjärjestöjen asiantuntijoista.

Uudet teknologiat, kuten teköäly, koneoppiminen, automaattinen videoanalyysi ja puheentunnistus voivat tulevaisuudessa tarjota uusia ratkaisuja muun muassa suorien tv-ohjelmien tekstityksiin sekä ohjelmien kuvailutulkkaamiseen näkövammaisille.

Ylessä tehdyt kokeilut automaattisen sisältöanalyysin hyödyntämiseksi ovat antaneet rohkaisevia tuloksia, mutta tek-

niikka vaatii vielä kehitystyötä, ennen kuin se soveltuu käytettäväksi laajemmassa mittakaavassa. Esimerkiksi laadukkaat tv-tekstitykset, -käännökset ja kuvailutulkkaukset vaativat vielä pitkään käsityötä.

Yle pyrkii parantamaan tiedottamista saavutettavuuspalveluista eri keinoin. Vuoden 2019 alkupuolella otetaan käyttöön uudet ruutusymbolit, jotka kertovat katsojille, mitä saavutettavuutta tukevia palveluja ohjelmiin kulloinkin on tarjolla.

Ohjelmatekstitykset ja tulkkaukset

Yle tuottaa kahdenlaisia ruututekstityksiä: **käännös- ja ohjelmatekstityksiä**. Yle käännöstekstittää kaikki vieraskieliset eli muut kuin suomen- ja ruotsinkieliset tv-ohjelmansa.

Vuonna 2018 Yle lisäsi merkittävästi ruotsinkielisiä tekstityksiä yhdistyneiden Yle Fem ja Yle Teema -kanavien ohjelmistossa. Yle Teeman kaikki parhaan katseluajan sisällöt käännettiin ruotsiksi. Huomattavia lisäyksiä tehtiin myös vain

Areenassa julkaistujen ohjelmien suomen- ja ruotsinnosten määriin. Yle Fem -kanavan ohjelmat tekstitetään edelleen sekä suomeksi että ruotsiksi.

Ohjelmatekstitys tarkoittaa suomenkielisen ohjelman tekstitystä suomeksi ja ruotsinkielisen ruotsiksi. Ohjelmatekstitykset palvelevat erityisesti kuulorajoitteisia katsojia, joita Suomessa on yli 700 000. Tekstityksistä on hyötyä myös maahanmuuttajille, kieltä opiskeleville sekä esimerkiksi julkisilla paikoilla, joissa ei voi pitää television ääntä päällä.

Yle tekstitti vuonna 2018 kaikki suomen- ja ruotsinkieliset televisio-ohjelmat, eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta. Liikenne- ja viestintäministeriön päätöksellä Ylen tekstitysvelvoitetta on lievennetty 1.6.2020 saakka siten, että suorat lähetykset voidaan tekstittää 24 tunnin sisällä tv-uusintaan sekä Yle Areenaan.

Suorien ja viime hetkessä valmistuvien ohjelmien tekstittäminen on iso haaste, koska laadukas suoratekstitys edellyttäisi käyttökelpoista teknologiaa, jota Suomessa vasta kehitetään. Yle jatkoi tähän

Ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin teemoihin uusista näkökulmista pureutuva Mahadura & Özberkan on Yle Puheen kuunnelluimpia ohjelmia. Se palkittiin vuonna 2018 Suomen Punainen Ristin Inhimillinen kädenojennus -tunnustuksella.

Kuva: Anne Hämäläinen

liittyvää kehitystyötä ulkopuolisten kumppaneiden kanssa.

Vuodenvaihteessa puheentunnistus otettiin Ylessä tuotantokäyttöön. Toistaiseksi niin kutsutusta sanelutekstityksestä on apua ainoastaan etukäteen valmistuvien ohjelmien tekstittämiseen, mutta vuonna 2019 testataan ensimmäisten suorien lähetysten tekstittämistä puheentunnistuksen avulla.

Äänitekstitys palvelee ensisijaisesti näkövammaisia ja lukemisesteisiä. Äänitekstityksessä ruudulla näkyvä teksti kuuluu synteettisenä puheena. Yle on veloitettu liittämään äänitekstitys kaikkiin käännöstekstitettyihin ohjelmiin.

Yle Areena -palvelussa äänitekstitys toimii myös Applen iOS -laitteilla, jotka ovat erityisesti näkövammaisten suosiossa kehittyneiden helppokäyttötoimintojen vuoksi.

Alkuvuonna 2019 äänitekstitys alkaa toimia myös suomen- ja ruotsinkielisten uutis- ja ajankohtaisohjelmien vieraskielisissä inserteissä.

Kuvailutulkkaus on palvelu, jossa näköaistin välittämää tietoa kuvataan sanallisesti. Palvelusta hyötyvät näkövam-

maisten lisäksi esimerkiksi autismin kirjon henkilöt, maahanmuuttajat ja ikäihmiset.

Yle tarjoaa kuvailutulkkausta yhä useampiin ohjelmiin, mikä on saanut kiitosta näkövammaisilta. Vuonna 2018 kuvailutulkattiin muun muassa *Donna*-, *Tuntematon sotilas*- sekä *Joulukalenteri*-sarjat.

Kuvailutulkatut ohjelmaversiot pyritään mahdollisuuksien mukaan tarjoamaan aina sekä tv-lähetyksissä että Yle Areenassa.

Palvelut kielivähemmistöille

Ylellä on uutisia suomen, ruotsin ja vähemmistökielten saamen, romanin, karjalan ja viittomakielen lisäksi englannin kielellä, latinaksi, venäjäksi ja selkosuomeksi.

Romano Mirits – Romanihelmiä – Yle Radio 1 ja Yle Areena

Viikoittainen viisitoistaminuuttinen ohjelma sisältää ajankohtaista asiaa romaneista ja romanikulttuurista sekä romanikieliset uutiset. Ohjelmalla on tärkeä rooli romanikielen säilyttämisen ja kehittämisen kannalta. Ohjelmaa teh-

Aki Kaurismäen draamakomedia *Toivon tuolla puolen* (2017) esitettiin Yle TV1-kanavalla ja Yle Areenassa kuvailutulkattuna. Kuvailutulkkauksessa näköaistin välittämää tietoa kuvaillaan sanallisesti.

Kuva: Malla Hukkanen

TV-KANAVILLA JA YLE AREENASSA (2017)

- Oddasat 92 tuntia (99)
- Novosti Yle uutislähetys tv:ssä ja Areenassa 26 tuntia (26)
- Viittomakieliset 67 tuntia (67)
 - A-studio sekä ajankohtaisohjelmisto, ml. tasavallan presidentin uudenvuodenpuhe
 - Lastenohjelmaa viittoen
 - Yle Uutiset viittomakielellä
 - Yle Uutiset Viikko viitottuna
 - Eduskunnan kyselytunteja
- Yle Uutiset Selkosuomeksi 20 tuntia (20)
- Kuvailutulkkaukset 8 tuntia (8)
 - Kotikatsomo: Hymyilevä mies
 - Salainen metsäni
 - Toivon tuolla puolen
 - Tuntematon sotilas

RADIOSSA (2017)

- Romano mirits 11 tuntia (12)
- Yle News 18 tuntia (lisäksi podcast 1 000 tuntia) (18)
- Uutiset selkosuomeksi 30 tuntia (30)

dään kolmen freelance-toimittajan voimin, heistä kaksi edustaa romaniväestöä. Ohjelman sisältöä kehitetään yhteistyössä romaniyhteisön kanssa.

Yle News – englanninkieliset uutiset

– Yle Radio 1 ja Yle Mondo, verkko ja sosiaalinen media

Yle News tekee sisältöjä suomalaisesta yhteiskunnasta niille Suomessa asuville, joiden äidinkieli ei ole suomi, ruotsi, venäjä tai saame. Kohderyhmänä ovat myös Suomessa vierailevat turistit sekä Suomesta kiinnostuneet ulkomailla asuvat henkilöt.

Yle News keskittyi vuonna 2018 vahvistamaan verkko- ja mobiilisisältöjen tarjontaa ja jatkoi radion arkipäivien uutislähetystyksiä. Tavoittavuus verkon ja sosiaalisen median kautta kasvoi voimakkaasti vuonna 2018. Helmikuussa 2018 Yle News aloitti viikoittaisen podcast-ohjelman nimeltä *All Points North*.

Novosti Yle – venäjänkieliset uutiset

Novosti Ylen pääkohderyhmänä ovat Suomessa asuvat venäläiset sekä venäjän kielestä kiinnostuneet. Vuonna 2018 toimitus teki uutisia televisioon, verkkoon ja sosiaaliseen mediaan. Novosti Ylen kello 16.50 päivittäisellä tv-lähetyksellä on ollut keskimäärin 250 000 katsojaa.

Yle Uutiset selkosuomeksi – Yle Radio Suomi ja Yle Mondo, verkko

Yle Uutiset selkosuomeksi kertoo uutiset helpolla suomen kielellä päivittäin. Ne palvelevat radiossa ja verkossa heitä, joilla on vaikeuksia puheen tai kirjoituksen ymmärtämisessä. Aiheet rajataan selkeästi ja niistä kerrotaan vain olennainen.

Selkouutiset lähetetään Yle Radio Suomessa iltaisin ja Yle Mondossa useaan kertaan päivässä sekä Yle TV1:ssä arkin kello 15.10.

Vuonna 2018 Selkouutiset tarjosivat kohdennettuja palveluja erityisesti maahanmuuttajille. Heille tuotettiin *Asioil-la*-sarja, jossa maahanmuuttajat neuvovat toisia maahanmuuttajia kohtaamaan esimerkiksi suomalaisia viranomaisia tai asioimaan pankissa.

Viittomakieliset palvelut

Kuulovammaisia varten Yle lähettää päivittäin viittomakieliset tv-uutiset sekä verkkovideoita sosiaaliseen mediaan. Viittomakielinen toimitus tekee koosteen viikon tärkeimmistä tapahtumista sunnuntaisin. Viittomakielellä välitetään lisäksi A-studion lähetystyksiä, eduskunnan kyselytunnit sekä vaaliohjelmia.

Vuonna 2018 Yle tuotti viittomakielellä muun muassa itsenäisyyspäivän juhlavastaanoton, joulurauhan julistuksen ja presidentinvaalien suoran tulositälähettyksen. Presidentin uudenvuodenpuhe esitettiin Yle Areenassa tulkattuna sekä suomalaiselle että suomenruotsalaiselle viittomakielelle.

Kesällä Yle esitti kahdeksanosaisen dokumenttisarjan *Tanja ja kuuro Eurooppa*, jonka kuuro päähenkilö seikkaili yhdeksässä Euroopan maassa. Sarja oli jatkoa palkitulle *Jarkko ja kuuro Amerikka* -sarjalle, joka nähtiin vuonna 2016.

Yle on viime vuosina lisännyt viittomakielisiä ohjelmia myös kuulovammaisille lapsille ja heidän perheilleen, esimerkiksi viittomakielisiä satuja Yle Areenaan. Vuonna 2018 lähetettiin esimerkiksi yhteistyössä Kuurojen liiton kanssa tehty uusi kuusiosainen viittomakielinen sarja *Frans ja eläinystävät*.

3.5 HARTAUSSOHJELMAT

Yle lähettää lakiin pohjautuen valtakunnallisia hartausohjelmia radiossa ja televisiossa sekä Yle Areenassa suomeksi ja ruotsiksi. Ohjelmien sisällöstä vastaa Ylen kanssa yhteistyössä Kirkon viestintä (KV) sekä Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) ja tuotannosta Yle Asia ja Svenska Yle. Lisäksi Yle Sápmi lähettää saamenkielisiä hengellisiä ohjelmia.

Ylimpänä toimielimenä on Hartausohjelmien valvontaelin, joka hyväksyy lähetysuunnitelmat ja huolehtii siitä, että eri kirkkokunnat saavat omia hartauslähetystyksiä Ylen ohjelmistoon. Ylen lisäksi siinä

ovat edustettuina Suomen evankelis-luterilainen kirkko, Suomen ortodoksinen kirkko, Katolinen kirkko Suomessa sekä vapaat kirkkokunnat ja seurakunnat.

Suomenkielisillä hartausohjelmilla on varsin vakiintunut yleisö Yle Radio 1:ssä ja Yle TV1:ssä. Ohjelmapaikkoja hartausohjelmilla on uusintoineen yli 1 500.

Yle Radio 1:n ohjelmistoon kuuluvat päivittäin suomenkieliset aamu- ja iltahartaudet sekä sunnuntaisin ja juhlapyhinä lähetettävät jumalanpalvelukset. Hartausohjelmat ovat yhä kanavan kuunnelluimpia ohjelmia.

Radion aamuhartauden toista lähetystä aikaistettiin runsaalla puolella tunnilla, uusi lähetysaika on kello 7.15. Muutos vähensi aamuhartauksien yhteenlaskettua kuuntelijamäärää noin neljänneksellä. Toisaalta radion iltahartaus sai uusinta-ajan myöhäisillassa ja tavoitti uusia kuuntelijoita.

Radiojumalanpalveluksia lähetettiin suomeksi joka sunnuntai sekä kirkollisina juhlapyhinä. Luterilaisia radiojumalanpalveluksia oli vuoden aikana yhteensä 64, joista suurin osa kello 10. Kello 11 ohjelmapaikalla vuorottelivat vapaiden kirkkokuntien ja seurakuntien, ortodoksien sekä katolisten jumalanpalvelukset, joita oli yhteensä 56.

Radiojumalanpalvelusten kuulijamäärä pysyi ennallaan ja tv-jumalanpalvelusten katsojamäärä kasvoi aavistuksen verran.

Yle TV1 lähettää sunnuntaisin ja kristillisinä juhlapyhinä jumalanpalveluksia sekä lisäksi hartausohjelmia, jotka uusitaan viikon ensimmäisinä arkipäivinä. Tv-jumalanpalveluksiin on kehitetty ohjelmaformaatteja, kuten *Nojatuulikirkko*, *Reissukirkko* ja *Riemulaulut*, joilla on onnistuttu tavoittamaan myös hieman nuorempia ikäryhmiä. Pääsääntöisesti jumalanpalvelusten katsojakunta on varsin ikään-tyntä.

Suomenkielisiä tv-jumalanpalveluksia esitettiin vuoden aikana 36, joista uusintoja 4. Suorina niistä toteutettiin noin kolmannes. Vapaiden kirkkokuntien ja seurakuntien jumalanpalveluksia oli 5,

ortodoksia oli 3 ja katolisia 1.

Hartausohjelmia seurataan yhä enemmän verkon välityksellä. Suosituimpia tv-jumalanpalveluksia kuunneltiin Areenasta yli 20 000 kertaa.

Pisara on lauantaisin lähetettävä tv-ohjelma, jossa vieraat kertovat suhteestaan Raamattuun. Pisan katsojamäärä laskivat noin 11 prosenttia.

Ruotsinkielisillä hartausohjelmilla on Svenska Ylen kanavissa vakiintunut katsoja- ja kuulijajoukko, ja monet suomenkieliset seuraavat myös ruotsinkielisiä ohjelmia. Keväällä jumalanpalvelukset ja *Himlalive*-ohjelmat siirtyivät jaetulle Yle Teema & Fem -kanavapaikalle.

Yle Fem lähettää tv-jumalanpalveluksia lähinnä jouluna, pääsiäisenä ja suurten kirkkopyhien yhteydessä. Ruotsinkielisiä tv-lähetystyksiä oli yhdeksän, joista kaksi vapaiden kirkkokuntien palveluksia. Maanantai-iltaisin lähetetään *Himlalive*-sarjaa, jossa hengellisiä asioita pohditaan eri henkilöiden näkökulmista. Puolen tunnin mittaiset jaksot uusitaan tiistaisin. Sekä jumalanpalvelusten että *Himlalive*-ohjelman katsojaluvut televisiossa ovat pysyneet ennallaan. *Himlalive*ä seurataan aiempaa enemmän myös Yle Areenassa.

Yle Vegan ohjelmistoon kuuluu radiojumalanpalvelus joka sunnuntai sekä kirkollisina juhlapyhinä. Radiojumalanpalveluksia oli vuoden aikana kaikkiaan 62, josta vapaiden kirkkokuntien sekä ortodoksien ja katolisten jumalanpalveluksia yhteensä 16. Jumalanpalvelusten kuulijamäärät ovat pysyneet ennallaan.

Arkisin Yle Vegalla lähetetään aamuhartaus *Andrum* ja iltahartaus *Aftondakt*. Lauantaiaamujen ohjelmaan kuuluu *Ett ord om helgen*, joka kertoo tulevan sunnuntain teemasta, ja sunnuntaisin lähetetään niin ikään iltahartaus. *Andrumin* kuulijamäärät nousivat vuoden aikana jonkin verran, iltahartausten kuulijamäärät puolestaan vähän laskivat.

HARTAUSSOHJELMIEN LÄHETYKSET 2018 (2017)

SUOMENKIELISET

- radiossa 458 tuntia (398 tuntia)
- tv:ssä 76 tuntia (73 tuntia)

RUOTSINKIELISET

- radiossa 146 tuntia (152 tuntia)
- tv:ssä 16,5 tuntia (11 tuntia)

HARTAUSSOHJELMIEN YLEISÖT 2018, KAIKISSA LÄHETYKSISSÄ KESKIMÄÄRIN (2017)

SUOMENKIELISET

- radiossa 90 200 kuulijaa (95 000 kuulijaa)
- tv:ssä 119 500 katsojaa (121 100 katsojaa)

RUOTSINKIELISET

- radiossa 28 800 kuulijaa (32 700 kuulijaa)
 - tv:ssä 20 500 katsojaa (19 600 katsojaa)
-

3.6

3.6 ULKOMAILLE SUUNNATTU TARJONTA

Ulkomaille suunnatun kotimaisen tarjonnan pääpalvelu on Yle Areena. Kotimaisista ohjelmista valtaosa on saatavilla Yle Areenassa kautta maailman, uutis- ja ajankohtaisohjelmista lähes kaikki. Ylen radiokanavia voi kuunnella ulkomailla suorina Yle Areenan kautta lukuun ottamatta digitaalista radiopalvelua Yle Mondo. Kaikesta Areenan videosisällöstä 70–80 prosenttia oli katsottavissa ulkomailla vuonna 2018.

Ylen sisältöjen saatavuus ulkomailla parani merkittävästi, kun Yle ryhtyi soveltamaan EU:n portabiliteetti- eli siirrettävyysoikeusasetusta. Mobiilikatsominen mahdollistui joulukuussa. Uudistuksen myötä EU-alueella matkailijat suomalaiset voivat katsoa ja kuunnella Yle Areenan sisäl-

töä kuten kotimaassakin kirjautumalla palveluun Yle Tunnuksella.

Tekijänoikeudet kuitenkin rajoittavat esimerkiksi draaman ja sarjojen välitystä ulkomaille. Kansainvälisiin ohjelmiin, jotka muodostavat melkein puolet ohjelmatarjonnasta, ei ole ostettavissa maailmanlaajuisia esitysoikeuksia tai niitä ei hankita korkeiden kustannusten takia.

Ruotsissa Ylen tv-ohjelmia voi seurata TV Finland -koostekanavalla antenni- ja kaapelivastaanotossa. Nackan, Västeråsin ja Uppsalan lähettimien kautta lähetettävä signaali on vapaasti katsottavissa niiden näkyvyysalueella. Lisäksi eri palveluntarjoajilla ja operaattoreilla on mahdollisuus ottaa TV Finland omaan tarjontaansa.

TV Finlandin ohjelmat koostetaan Yle TV1-, Yle TV2-, Yle Fem- ja Yle Teema-kanavien ohjelmistosta. Tarjonnassa on

monipuolisesti kotimaisia elokuvia, draamasarjoja, ajankohtaisohjelmia, asia- ja keskusteluohjelmia, lastenohjelmia sekä viihde- ja musiikkiohjelmia. TV Finlandilla oli vuonna 2018 lähetystunteja 4 517, hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna (2017: 4 706 tuntia).

3.7 TURVALLISUUS, VARAUTUMINEN JA VIRANOMAISTIEDOTTAMINEN

Ylen lakisääteisenä tehtävänä on välittää asetuksella tarkemmin säädettäviä viranomaistiedotuksia ja varautua televisio- ja radiotoiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa. Velvoitteista huolehditaan ylläpitämällä ja päivittämällä suunnitelmia ja ohjeita, ennakkovalmisteluilla sekä koulutuksilla ja harjoituksilla.

Yle kehittää jatkuvasti sisäistä turval-

lisuuskulttuuria toiminnan varmistamiseksi. Kyberuhkien ja informaatiovaikutamisen kaltaisiin riskeihin on varauduttu sisäisellä koulutuksella ja monialaisella yhteistyöllä sidosryhmien kanssa. Lisäksi Yle on kehittänyt toimitilojen turvallisuutta riskiperusteisesti Pasilassa ja maakunnissa.

Yle on varautunut hyvin normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin suunnittelulla, koulutuksella ja harjoittelulla. Lokakuussa toteutettu Ylen Valmis 18 -valmiusharjoitus järjestettiin yhteistyössä Huoltovarmuuskeskuksen toteuttaman Tieto 18 -harjoituksen kanssa. Sitä edelsi aiemmin keväällä järjestetty valmiusseminaari. Myös valmiussuunnitelmien päivitystä jatkettiin.

Hätäkeskuslaitoksen ERICA-järjestelmä otettiin osittain käyttöön vuoden 2018 loppupuolella, mikä tulee automatisoimaan vaaratiedotteiden lähetyksen

3.7

Suosituksen metsästyksen ja kalastuksen keskittyvän Eränkävijät-sarjan kolmas tuotantokausi nähtiin syksyllä Yle TV1 -kanavalla. Sarjasta tutut Aki ja Äijä-koira palkittiin vuoden parhaina esiintyjinä Kultainen Venla -gaalassa.

Kuva: Sami Sandberg

hätäkeskuslaitoksesta Yleen. Yle on osallistunut toimintavuoden aikana vaaratiedotejärjestelmän kehityshankkeeseen.

3.8

3.8. KOTIMAISTEN TUOTTAJIEN ROOLI YLEN TARJONNASSA

Yhteistyö kotimaisten tuotantoyhtiöiden kanssa on merkittävä osa Ylen julkisen palvelun tehtävää. Yle sekä hankkii esitettäväksi valmiita tv- ja radio-ohjelmia että tekee sisältöjä yhdessä tuotantoyhtiöiden kanssa. Lisäksi Yle rahoittaa ja kehittää yhteistyössä uusia ohjelmia ja ohjelmaformaatteja. Hankinnat ja osaaamisen jakaminen luovat jatkuvuutta luovalle alalle ja tukevat nuorten tekijöiden työllistymistä.

Yle on lisännyt hankintoja tuotantoyhtiöiltä suunnitelmallisesti. Vuonna 2018 Yle osti ohjelmia Suomessa toimivilta tuotantoyhtiöiltä yhteensä 47,5 miljoonalla eurolla, joka oli enemmän kuin alunperin suunniteltiin.

Tuotantoyhtiöltä tilataan sisältöjä eri

kohderyhmille, eniten kuitenkin yhtiön strategian mukaisesti alle 45-vuotiaille. Painopiste on ohjelmissa, jotka tarjoavat yhdistäviä kokemuksia sekä innovatiivisissa, uudistavissa hankkeissa. Lasten ja nuorten ohjelmien hankinta ulkopuolisilta tuotantoyhtiöiltä lisääntyi noin 50 prosenttia.

Tuotantoyhtiöiden tuottamista ohjelmista monet ovat nousseet suuren yleisön suosikeiksi ja saaneet tunnustusta. Vuonna 2018 hankintaohjelmat keräsivät jälleen useita tv-alan Kultainen Venla-palkintoja, palkittujen joukossa olivat muiden muassa *Elossa 24h*, *Karppi*, *Eränkävijät* ja *Sohvaperunat*. Elokuva-alan viidestätoista Jussi-patsaasta kolmetoista jaettiin elokuville, joissa Yle on mukana rahoittajana ja jotka ovat Ylen ohjelmistoa vuosina 2018–2020.

Osana ohjelmahankintaa Yle ostaa esitysoikeuksia **kotimaisiin elokuviin**. Lähes puolet kaikista kotimaisista pitkistä elokuvista valmistuu Ylen rahoituksen turvin. Vuonna 2018 Yle rahoitti 13 uutta kotimaista pitkää elokuvaa.

Ylen kanavilla nähty suomalainen rikossarja *Karppi* myytiin maailmanlaajuisesti Netflix-palveluun. Pääosaa esittävä Pihla Viitala palkittiin parhaan naisnäyttelijän Venlalla. Sarjan toinen tuotantokausi on tekeillä.

Kuva: Dionysos Films

Tavoitteena on hankkia sellaisia elokuvia jotka kestävät aikaa, ja osaltaan mahdollistaa myös sellaisten elokuvien tekeminen, jotka eivät löydä paikkaansa kaupallisilla alustoilla. Ylen esitysoikeuksien ennakko-ostot vastaavat yleensä 10–30 prosentin osuutta elokuvan kokonaisrahoituksesta.

Kotimaisen dokumenttielokuvan ja lyhytelokuvan tuotannolle ja näkyvyydelle Yle on erityisen tärkeä. Dokumenttielokuvissa ja lyhytelokuvissa Yle on tärkein rahoitukseen osallistuva mediatyhtiö. Yle oli muun muassa käynnistämässä 2018 yhteistyössä Suomen elokuvaseuran ja AVEKin kanssa FINdoc-täydennyskoulutusohjelmaa suomalaisen dokumenttielokuvan kansainvälistymisen edistämiseksi.

Vuoden 2018 aikana Yle kasvatti myös audiosisältöjen hankintaa tuotantoyhtiöiltä. Yle teki sopimuksia 22 eri yhtiön kanssa 30 ohjelmanimikkeestä. Ostetut ohjelmat olivat pääasiallisesti puheohjelmia. Osa ohjelmista oli vanhojen sarjojen jatkamista, aivan uusia sarjoja olivat mm. *Demokratia ongelma*, *Diginen ilta-*

päivä ja *Moniääninen Eurooppa*. Jari Sarasvuon radiomonologit olivat Yle Puheen ja Yle Areenan kuunnelluimpia ohjelmia.

Ykkösaamun suorassa lähetyksessä kuullaan ajankohtaisia ja asia-aiheita joka arkiamu. Ohjelmaa juonsivat Päivi Neitiniemi ja Pirjo Auvinen.

Kuva: Jukka Lintinen / Yle

NETTIÄ
IKÄ KAIKKI

- Ylen yhteiskunnallinen ja henkilökohtainen merkitys on kasvanut.
- Yle tavoitti suomalaisista 95 prosenttia eli edellisvuotta enemmän.
- Yle Radio Suomi oli edelleen kuunnelluin radiokanava ja Yle TV1 katsotuin televisiokanava Suomessa.

4.1 YLEN ONNISTUMINEN JULKISEN PALVELUN TEHTÄVÄSSÄ

Suomalaiset kokevat Ylen julkisen palvelun yhä tärkeämmäksi yhteiskunnassa. Myös Ylen merkitys henkilökohtaisessa mediankäytössä on vahvistunut vuoden aikana. Tämä käy ilmi kahdesti vuodessa tehtävästä Kanava- ja palvelumielikuvatutkimuksesta, jolla Yle seuraa onnistumista pitkän aikavälin tavoitteissaan.

Yle sai yhteiskunnallisesta tärkeydestä arvosanan 8,2 asteikolla yhdestä kymmeneen, mikä on hivenen viimevuotista korkeampi. Ylen merkitystä henkilökohtaisessa mediakäytössä suomalaiset arvioivat arvosanalla 7,3, joka on puoli prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuosi sitten.

Suomalaisista 95 prosenttia käytti vähintään yhtä Ylen palvelua viikon aikana. (Vuonna 2017 vastaava luku oli 93 prosenttia.) Tavoittavuus nousi myös alle 45-vuotiaiden keskuudessa, joista Yle tavoitti viikoittain 91 prosenttia. Yle sisältöjen ja palvelujen kiinnostavuus koko väestön keskuudessa pysyi edellisvuoden tasolla, 83 prosentissa.

Ylen Nettiä ikä kaikki -hanke haastoi suomalaiset opettamaan digitaitoja senioreille. Neuvontaa ja vinkkejä sai yli 1 400 ihmistä kymmenellä paikkakunnalla, verkossa uusia taitoja opetettiin yli 5 000 kertaa.

Kuva: Ilmari Fabritius / Yle

Kokonaisuutena suomalaiset katsovat Ylen onnistuneen hyvin julkisen palvelun tehtävässään. Ylen arvo suomalaisille -tutkimuksessa Yle saa julkisen palvelun tehtävän hoidosta keskiarvoksi 4,59 asteikolla yhdestä kuuteen. Tulos on hieman heikompi kuin edellisvuonna (2017: ka. 4,74), mutta korkeammalla kuin kolme vuotta sitten. Vain kolme prosenttia oli sitä mieltä, että Yle on onnistunut tehtävässään huonosti tai erittäin huonosti.

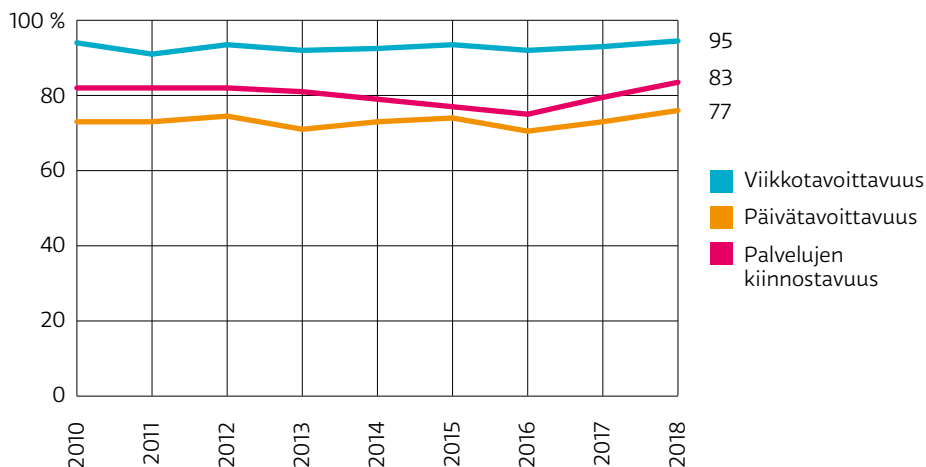
Kyselytutkimus selvittää julkisen palvelun tehtävien lisäksi suomalaisten käsityksiä Ylen luotettavuudesta, vastuullisuudesta, vuorovaikutuksesta ja rahoituksesta. Edellisvuosista poiketen tutkimus toteutettiin vuonna 2018 puhelinhaastatteluina ja kysymyksiä uudistettiin, minkä vuoksi tulokset eivät ole suoraan vertailukelpoisia aiempiin vuosiin.

Kysyttäessä Ylen tärkeimpiä sisältöjä ja palveluja suomalaiset painottavat luotettavaa tietoa, kotimaisia sisältöjä omalla äidinkielellä sekä korkeatasoisia lastenohjelmia ja -palveluja. Tärkeänä pidetään muun muassa sitä, että Ylen kautta saa yleissivistystä ja ymmärtää paremmin suomalaisen yhteiskunnan ja maailman muutoksia. Myös sisältöjen ja palvelun löydettävyyden nousee odotuksissa korkealle.

Tärkeimmiksi koetuissa palveluissa suomalaiset katsovat Ylen onnistuneen erittäin hyvin. Parannettavaa he näkevät edelleen esimerkiksi kansalaisyhteiskunnan, yhteisöllisyyden ja tasa-arvon edistämiseksi.

4.1

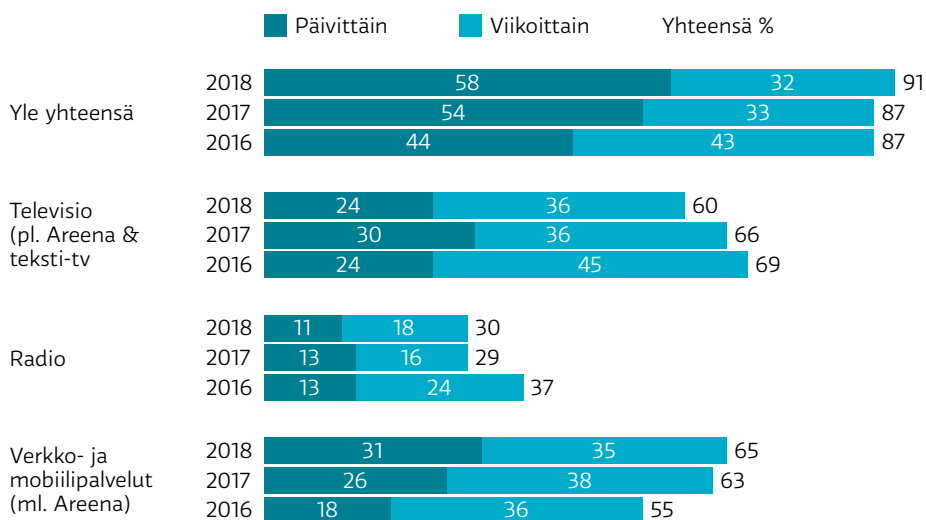
Ylen tavoitavuus ja kiinnostavuus 2010–2018

15-v.+ -väestö

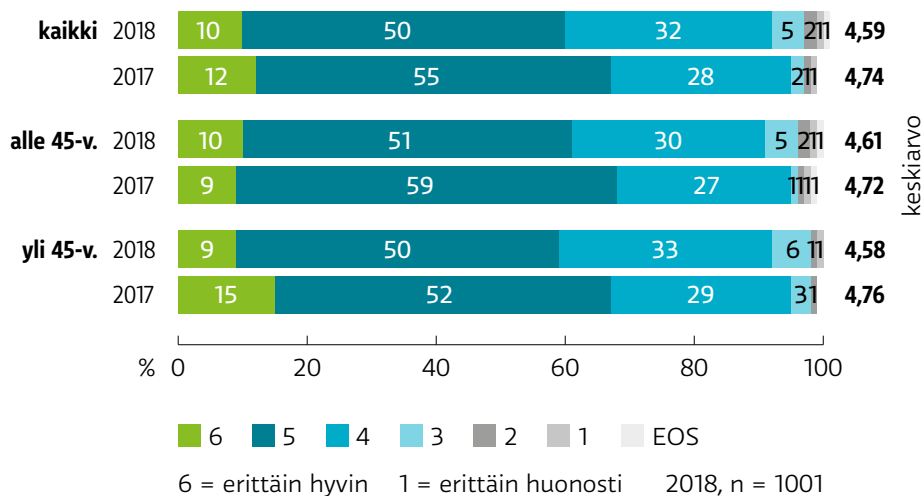
Lähde: KMK-tutkimus 2018, Taloustutkimus / Älykäs data ja asiakkuus, Yle
Huom. Keväällä 2015 ja sen jälkeen viikko- ja päivätavoitavuudet ovat sisältäneet myös Ylen some-kanavat

Ylen medioiden tavoitavuudet 2016–2018, % 15–44-v.

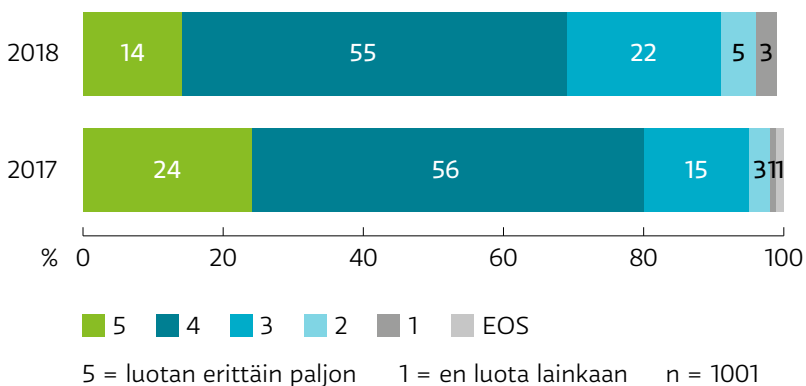
Lähde: KMK-tutkimus 2018, Taloustutkimus / Älykäs data ja asiakkuus, Yle

Miten hyvin Yle on onnistunut kokonaisuutena julkisen palvelun tehtävässään 2017–2018

Lähde: Ylen arvo suomalaisille 2018, Taloustutkimus

Suomalaisten luottamus Yleen vuosina 2017 ja 2018

Lähde: Ylen arvo suomalaisille 2018, Taloustutkimus

4.2

Tutkimuksen mukaan 69 prosenttia suomalaisista luottaa Yleen erittäin paljon tai melko paljon. Vuoden takaiseen verrattuna erittäin paljon luottavien osuus on laskenut 24 prosentista 11 prosenttiin. Reilu viidennes ei ota luottamuksessa kantaa suuntaan tai toiseen ja vain kolme prosenttia ei luota Yleen lainkaan.

Suomalaisten luottamus on kyselyn valossa hienoisessa laskussa myös suhteessa muihin yhteiskunnallisiin toimijoihin. Yle koettiin mediayhtiöistä luotettavimmaksi ja sijoittui tutkimuksessa 19 yhteiskunnan toimijan listalla kuudenneksi. Kärjessä ovat tasavallan presidentti ja poliisi.

Ylen rahoitukseen ollaan tyytyväisempiä kuin kertaakaan aiemmin. Vastaajista 74 prosenttia on tyytyväinen Yle-veroon ja 78 prosenttia kokee saavansa erittäin tai melko hyvin vastinetta verorahoilleen.

Yleä pidetään myös erittäin vastuullisena toimijana. Valtaosan mielestä Yle

myös toimii avoimesti ja erottuu tarjonnallaan muista medioista.

4.2 YLEN YLEISÖSUHDE TELEVISIOSSA, RADIOSSA JA VERKOSSA

Televisio on yhä suomalaisia yhdistävä media, joskin tv-katselu on hivenen laskenut edellisvuodesta. Vuonna 2018 Ylen televisiokanavat tavoittivat viikoittain 78 prosenttia ja päivittäin 52 prosenttia suomalaisista.

Yle TV1 oli edelleen Suomen katso-tuin kanava, se tavoitti 42 prosenttia suomalaisista joka päivä. MTV:n kanavat yhteensä tavoittivat 48 prosenttia, Nelonen Media 39 prosenttia ja Discovery Networks Finland 26 prosenttia suomalaisista.

Katsotuimpia Ylen sisältöjä olivat uutiset, ajankohtaisohjelmat, asia, urheilu ja

TV:N KATSOTUIMPIA OHJELMIA KANAVITTAIN UUTISTEN JA URHEILUN LISÄKSI OLIVAT:

Yle TV1

- *Itsenäisyyspäivän juhlavastanotto 2018*
- *Kohti Linnan juhlia*
- *Presidentinvaalien 1. kierroksen tuloksilta*
- *Suomen Turku julistaa joulurauhan*
- *Kotikatsomo: Tuntematon sotilas*

Yle TV2

- *Eurovision Song Contest 2018*
- *Kultainen Venla*
- *Lumiukko*
- *Terveisiä Suomesta*
- *Karppi*

Yle Teema

- *Tuntematon sotilas*
- *Ellan matkassa: Etelä-Italia*
- *Eput-elokuva*
- *Kino Klassikko: Seitsemän rohkeamiestä*
- *Kino: Taloni Umbriassa*

Yle Fem

- *Mies, joka rakasti järjestystä*
- *Murha Sandhamnissa: Vallan varjossa*
- *Presidentinvaalikeskustelu*
- *Aika on meidän*
- *Arne Dahl: Vuoren huipulle*

Yle Areena

- *Pirjo*
- *Ryhmä Hau*
- *Karppi*
- *Sorjonen*
- *Markus vs. maailma*

ulkomaiset sarjat. Urheilun huippuhetket koettiin jalkapallon MM-kisoissa ja Etelä-Korean olympialaisissa.

Ylen alueelliset tv-uutiset ovat säilyttäneet suosionsa. Yle TV1:n kello 17.06 alueellisia uutisia katsoi keskimäärin 549 000 katsojaa ja kello 18.22 lähetystä lähes 627 000 katsojaa.

Suomen ruotsinkieliset katsovat päivän aikana televisiota keskimäärin runsaat puoli tuntia vähemmän kuin muu väestö. Päivittäin Ylen tv-kanavat tavoittivat 44 prosenttia ruotsinkielisistä. Katsotuin kanava myös ruotsinkielisten keskuudessa oli TV1, joka tavoitti heistä 31 prosenttia päivittäin.

Yle Fem tavoitti ruotsinkielisistä päivittäin 19 ja viikoittain 48 prosenttia. Sekä päivä- että viikkotavoittavuus laskivat muutaman prosenttiyksikön edellisvuodesta. MTV:n kanavat yhteensä tavoittivat 30 prosenttia, Nelonen Media 27 prosenttia ja Discovery Networks Finland 19 prosenttia ruotsinkielisistä päivittäin.

Radion kuuntelu on säilynyt vakaana. Radiota kuunteli viikoittain 92 prosenttia

yli 9-vuotiaasta väestöstä. Keskimääräisenä päivänä radio tavoitti 71 prosenttia väestöstä. Ylen radiokanavat tavoittivat viikoittain 53 prosenttia ja päivittäin 36 prosenttia suomalaisista. Tavoittavuus oli hieman edellisvuotta matalampi.

YLEN RADION KUUNNELLUIMPIA OHJELMIA 2018:

- *Yle Radio Suomi: Onnen sävel ja Tarja Närhin Iskelmäradio*
- *Yle Radio 1: Ykkösaamu ja Muistojen Bulevardi*
- *YleX: YleX Aamu ja Poikelus ja Hätönen*
- *Yle Puhe: Poliitikkaradio ja Mahadura & Özberkan*
- *Yle Radio Vega: Regional morgon*
- *Yle X3M: X3M Morgon*

Alueradioissa Yle Radio Suomi lähettää sekä valtakunnallista että alueellista ohjelmaa 18 eri alueella. Lisäksi Yle Vegan taajuuksilla lähetetään ruotsinkielistä paikallista ohjelmaa viidellä alueella.

Linnan juhlat ovat olleet vuosien ajan television katsotuin lähetyks. Keskimäärin 2,44 miljoonaa suomalaista seurasi presidentin vastaanottoa vuonna 2018.

Kuva: Jyrki Valkama / Yle

Yle Radio Suomen kuuntelu oli aiempien vuosien tapaan vahvinta Lapissa, missä 44 prosenttia asukkaista kuuntelee kanavaa viikoittain. Toista ääripäätä edustaa Pohjanmaa: Yle Radio Suomi tavoitti siellä viikoittain 29 prosenttia yli 9-vuotiaasta väestöstä. Helsingissä Yle Radio Suomi tavoittaa edellisvuoden tapaan 31 prosenttia väestöstä, mutta määrällisesti eniten eli 462 000 kuuntelijaa viikossa.

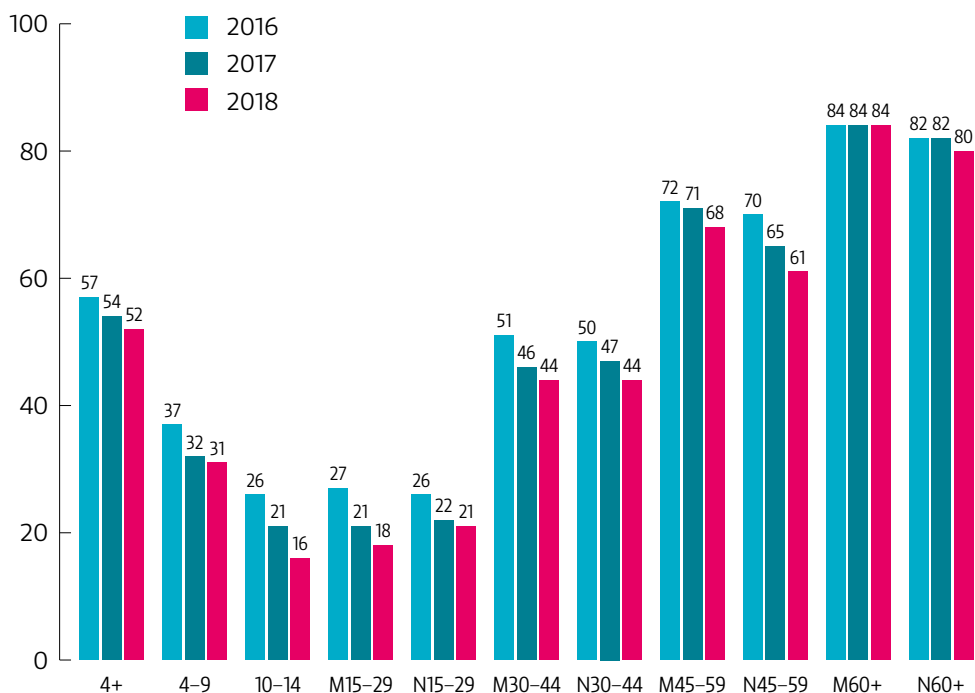
Ruotsinkielisille radio on yhä tärkeä väline. Vuonna 2018 radio tavoitti yli 9-vuotiaista ruotsinkielisistä viikoittain 92 prosenttia ja päivittäin 73 prosenttia. Radion päivittäinen keskimääräinen kuuntelu-aika laski viidellä minuutilla edellisestä vuodesta.

Yle Vega tavoitti viikoittain 54 prosenttia ja päivittäin 39 prosenttia ruotsinkielisistä, missä on hienoista laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Yle Vega on Suomen ainoa kanava, joka lähettää myös alueellista ohjelmaa ruotsin kielellä. Nuorisokanava Yle X3M:in tavoitavuus laski hieman. Sitä kuunteli viikoittain 24 prosenttia ruotsinkielisistä. Omasta kohde-ryhmästään, 15–24-vuotiaista, Yle X3M tavoitti viikoittain 42 prosenttia.

Verkkopalvelut

Vuonna 2018 Yle tavoitti verkkopalveluillaan viikoittain 63 prosenttia Suomen yli 15-vuotiaista eli noin 2,7 miljoonaa suo-

Ylen television päivätavoittavuus 2016–2018, ikäryhmittäin, %

Lähde: TV-mittaritutkimus 2018, Finnpanel / Älykäs data ja asiakkuus, Yle

malaista. Se on hieman enemmän kuin edellisvuonna. Luvut perustuvat KMK-ky-selytutkimukseen. Kuukausitasolla verkkopalveluiden käytöstä saadaan tietoa FIAMista, joka on online-yleisöjen viralinen mittausta Suomessa: Ylen verkko- ja mobiilipalveluissa vieraili keskimäärin kuukauden aikana 3 579 000 suomalaista.

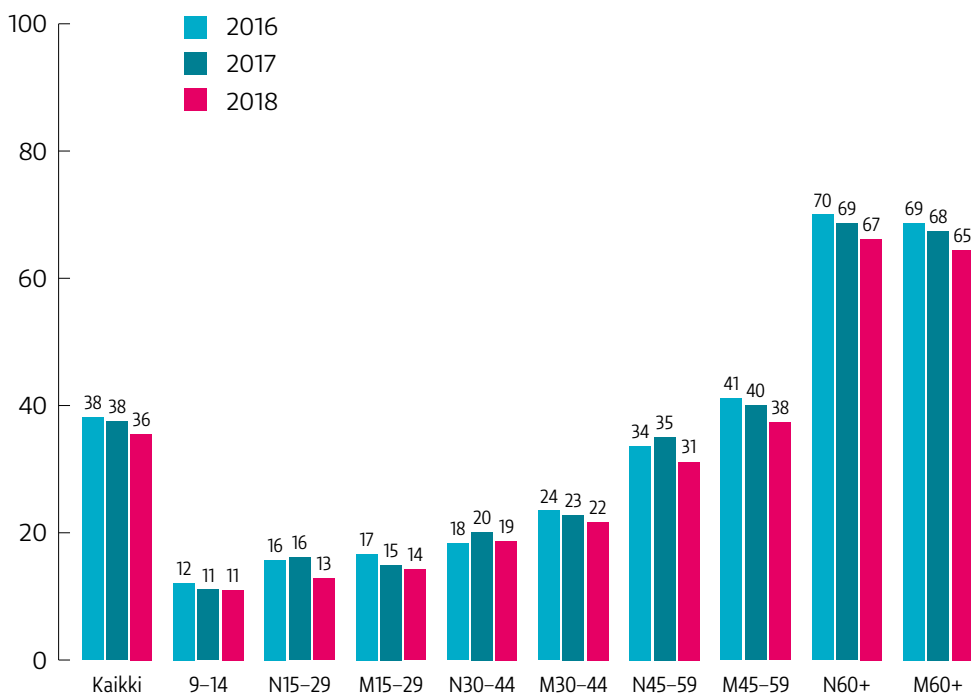
Ylen verkko- ja mobiilipalveluihin tehtiin vuoden aikana yhteensä yli 860 miljoonaa käyntiä (Adobe Analytics). Yle Areenassa tehtiin 620 miljoonaa käynnistystä joko video- tai audiotallenteisiin tai suoriin radio- ja tv-lähetyksiin – siis keskimäärin lähes 1,7 miljoona käynnistystä joka päivä. Käynnistykset kasvoivat lähes sadalla miljoonalla.

Yle Tunnus

Miljoonas Yle Tunnus luotiin 9.10.2018. Vuoden lopussa Tunnuksia oli lähes 1,1 miljoonaa. Tunnuksia ovat ottaneet käyttöön tasaisesti kaikenikäiset suomalaiset. Yle Areenassa kirjautuneena käyttävät aikaa eniten yli 45-vuotiaat.

Yle Tunnuksella kirjautuneet käyttävät aikaa Yle Areenassa lähes neljä kertaa enemmän kuin ei-kirjautuneet. Kirjautuneiden joukossa on paljon Ylen sisältöjen uskollisia käyttäjiä, mutta myös harvemmin käyttävät löytävät Tunnuksen avulla paremmin itseä kiinnostavia sisältöjä. Esimerkiksi suosikkien valitseminen tai katselun jatkaminen samasta kohdasta

Ylen radion päivätavoittavuus 2016–2018, ikäryhmittäin, %

Tammi–joulukuu
Lähde: KRT 2018, Finnpanel / Älykäs data ja asiakkuus, Yle

toisella laitteella parantavat käyttökokemuksista. Kirjautuneet käyttäjät kuuntelevat enemmän myös audioita.

4.3

4.3 YLEISÖPALAUTTEEN SEURANTA JA VUOROVAIKUTUS SIDOSRYHMIEN KANSSA

Suomalaisilla on mahdollisuus ottaa yhteyttä ja antaa suoraa palautetta Ylelle monin eri tavoin: sähköpostilla, puhelimitse ja verkossa, myös sosiaalisessa mediassa.

Yle saa noin 40 000 viestiä viikossa eli yli 2 miljoonaa vuodessa. Tästä pystytään tilastoimaan vain murto-osa, sillä palautteesta ylivoimaisesti suurin osa, lähes 90 prosenttia, tulee sosiaalisen median kautta. Palautetta tulee myös työntekijöi-

den henkilökohtaisiin osoitteisiin.

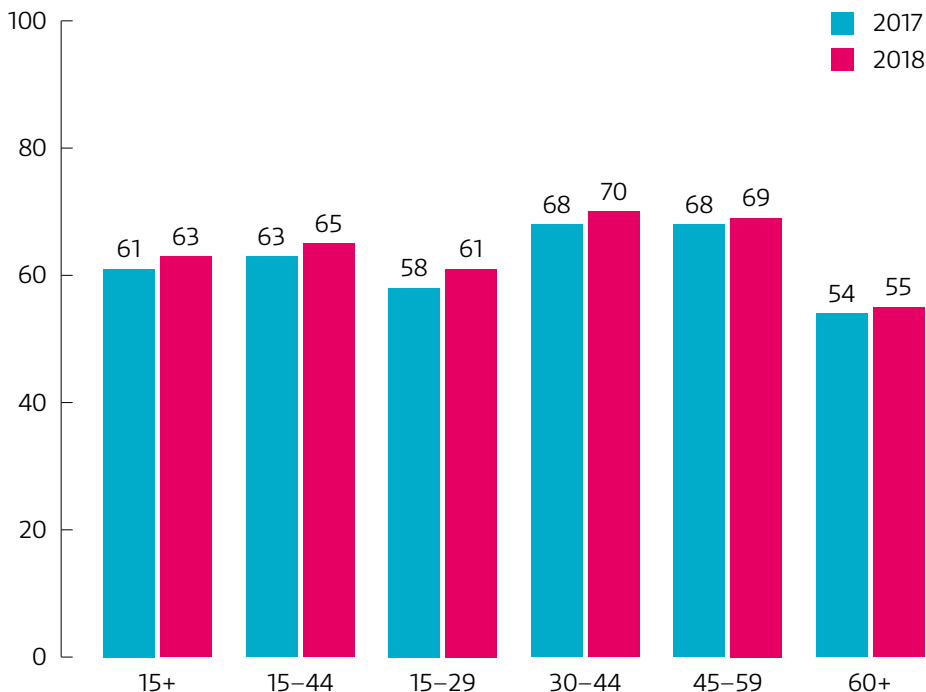
Vuonna 2018 Yle sai noin 138 000 tilastoitua yhteydenottoa puhelimitse, sähköpostitse tai verkon kautta. Palautteen määrä kasvu on viime vuosina hie-

den taittunut. Valtaosa tilastoidusta palautteesta koski ohjelmia ja Yle Areenaa. Svenska Yleen tuli 3 184 ruotsinkielistä palautetta. Teknistä palautetta radio- ja tv-lähetysistä tuli puolestaan noin 6 900. Yle Tunusta koski noin 3 500 yhteydenottoa.

Yle Puheen uudistus ja Radio Suomen musiikkiprofiilin muutos puhuttivat palautteen antajia koko vuoden ajan. Myös presidentinvaalit innostivat kansalaisia kommentoimaan, ja jalkapallon MM-kilpailujen selostuksista tuli paljon yhteydenottoja.

Yle käy muutoinkin vuoropuhelua yleis-

Ylen verkon viikkotavoittavuus 2017–2018, ikäryhmittäin, %

Lähde: KMK-tutkimus, Taloustutkimus / Älykäs data ja asiakkuus, Yle

söjen kanssa monin eri tavoin, esimerkiksi ohjelmien teon yhteydessä. Tutkimusten, kansalaiskeskustelun, haastattelujen ja käyttäjäpaneelien avulla kootut näkemykset tuodaan osaksi Ylen strategiatyötä ja sisältöjen suunnittelua.

Edellisvuonna työssään aloittanut yleisövuorovaikutuksen päällikkö Sami Koivisto tuki Ylen yleisöjä ja yhtiötä vuoropuhelussa ja osallistui satoihin keskusteluihin ja tilaisuuksiin.

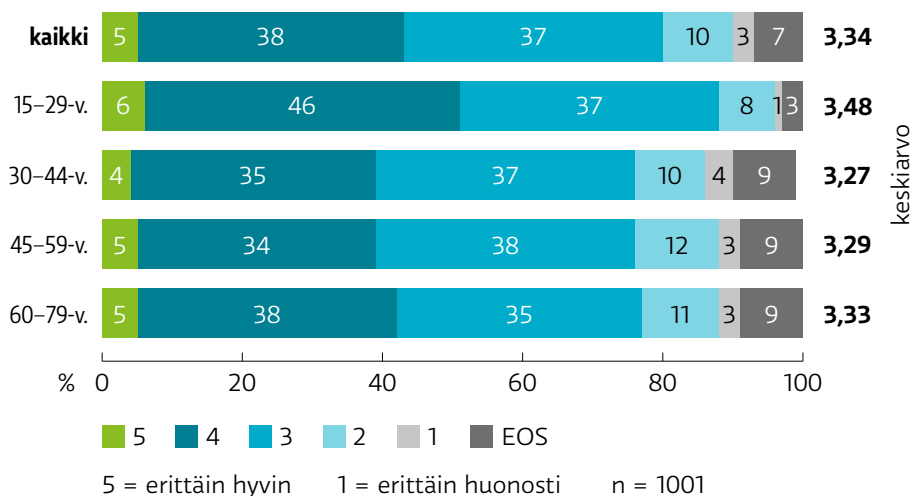
Vuorovaikutuspäällikön tehtävänä on edistää journalismin läpinäkyvyyttä. Hän kuuntelee kansalaisia ja käy heidän kanssaan aktiivista keskustelua median toimintatavoista. Ylessä hän toimii yhteistyössä vastaavien toimittajien kanssa ja työskentelee Ylen journalististen standardien ja etiikan päällikön työparina.

Vuorovaikutuspäällikkö auttaa yhtiön

muuta päälliköitä, asiantuntijoita, toimittajia, toimittajia, turvallisuushenkilöstöä, lakimiehiä ja Ylen Asiakaspalvelua erilaisissa vuorovaikutukseen liittyvissä kysymyksissä, käsittelee palautetta ja auttaa siihen vastaamisessa. Hän myös kouluttaa Ylen toimittajia vuorovaikutuksessa, esimerkiksi vihapuheen kohtaamisessa.

Yleisövuorovaikutuksen päällikkö laati Ylen saamasta yleisöpalautteesta vuoden 2018 aikana kolme raporttia yhtiön hallitukselle ja hallintoneuvostolle. Hän isännöi kaksi kansalaisten kysymyksille omistettua Kysy Ylestä -iltaa Radio Suomessa.

Ylen onnistuminen vuorovaikutuksessa suomalaisten kanssa 2018

Lähde: Ylen arvo suomalaisille 2018, Taloustutkimus

Ylen toiminnan kehittäminen ja toimintaperiaatteet

5

- Yle jatkaa panostuksia nuorten yleisöjen tavoittamiseksi.
- Ylen ja kaupallisen median yhteistyö eteni uusilla hankkeilla.
- Yle kehittää henkilöstön osaamista, työkulttuuria ja teknologiaa tulevaisuuden haasteisiin.

5.1 TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Yle on jatkanut suunnitelmallista kehitystyötä vastatakseen mediankäytön monimuotoistumiseen ja teknologian muutoksiin. Yhtiö on suunnannut resursseja digitaaliseen uudistumiseen ja kehittänyt ajanmukaisia toimintatapoja, jotka tukevat lähivuosien keskeisiä tavoitteita.

Vuosina 2018–2020 Yle kohdistaa merkittävän osan resursseista erityisille painopistealueille – uusiin sisältöihin, verkkopalveluiden kehittämiseen ja niitä tukeviin investointeihin. Yle jatkaa panostuksia nuorten yleisöjen saamiseksi julkisen palvelun sisältöjen pariin sekä lisää edelleen läsnäoloa ja vuorovaikutusta suomalaisten kanssa. Muun muassa suorien lähetysten määrää kasvatetaan ja niiden ilmaisua kehitetään erilaisilla alustoilla.

Yhtenä Ylen keskeisistä tavoitteista on lisätä kansalaisten ymmärrystä nopeasti

Mediapoliksen Factory-hallissa kuvataan muun muassa koskettavia elämäntarinoita ja kotimaisten artistien rakkauslauluja yhdistävä SuomiLove. Saara Aalto ja kappaleella yllätetty katsoja.

Kuva: Atte Mäläskä

muuttuvasta ja monimutkaistuvasta maailmasta niin journalismin kuin muun kerronnan keinoin. Sen tueksi Yle panostaa uusiin sisältö- ja palvelumuotoihin sekä henkilökohtaiseen palveluun ja data-osaamiseen.

Myös yhteistyötä kumppaneiden kanssa lisätään. Digitaalisten palvelujen kehityksessä Ylen kuten muunkin median haasteena on kilpailla suurten kansainvälisten toimijoiden ylivoimaisten resurssien kanssa.

Yle jatkaa kehitystutkimuksia uusien teknologioiden testaamiseksi. Yhtiö on tehnyt lupaavia kokeiluja muun muassa tekoälyn, robotiikan, puheohjauksen, virtuaalitodellisuuden ja lisätyn todellisuuden hyödyntämiseksi sisällön tekijöiden ja tuotantojen apuna.

Yhtiö on mukana vuonna 2018 käynnistyneessä kolmivuotisessa EU-tasoisessa MeMAD-tutkimushankkeessa, joka etsii menetelmiä tekoälyn käyttämiseen media-alalla, erityisesti videoaineiston analysoinnissa sekä kääntämisen ja tekstittämisen apuna.

Lisäksi Yle tutkii mahdollisuuksia hyödyntää uusia langattomia tekniikoita, kuten 5G-teknologiaa, mediasisältöjen tuotannossa ja jakelussa.

5.1

Vuoden 2019 alkuun tähdännyt siirtymä teräväpiirtoon antenniverkon tv-kanavien jakelussa lykkääntyy valituksen vuoksi. Yle käynnisti vuoden 2018 alkupuolella HD-jakelua koskevan kilpailutuksen, josta DNA valitti markkinaoikeuteen. Markkinaoikeus hyväksyi helmikuussa 2019 osittain DNA valituksen ja kielsi Yleä jatkamasta valituksenalaista hankintamennettelyä. Ylen jakelupäätöksen viivästyminen vaikuttaa myös muun tv-toimialan HD-siirtymään, joka oli määrä toteuttaa Suomessa vuoden 2020 aikana.

Sisäisessä toiminnassaan Yle jatkaa panostuksia työkaluturin ja tiedolla johtamisen kehittämiseen. Yle myös jatkoi toimitilojen uudistamista ja vei tuotantojen rakennemuutoksen päätökseen.

Yle Tuotanto ja Design (YTD) vastaa tuotantotarpeisiin joustavasti yhdistämällä omia resursseja ja palveluustoja. Omatuotantoista tuotantopalvelua toteutettiin noin seitsemän prosenttia edellisvuotta vähemmän.

Tampereen Mediapoliksessa vapautui tuotantotilaa muuhun käyttöön, kun Uusi Päivä -päivittäisdraama päättyi. Facto-

ry-kuvaushallissa tehtiin muun muassa näyttävät SuomiLove- ja Nenäpäivä -tuotannot.

Yle vähentää edelleen toimitilojensa määrää ja tehostaa tilankäyttöä, mikä vapauttaa resursseja muuhun toimintaan. Pasilassa Yle keskittää toimintansa Mediataloon, Luovaan taloon, Studiotaloon ja Lähetyskeskukseen vuoteen 2022 mennessä.

Inarin ja Kuopion aluetoimitukset muuttavat uusiin vuokratiloihin keskustaan ja vanhat Ylen omistamat tilat myydään. Muillakin paikkakunnilla arvioidaan tilojen toimivuutta mahdollisten muutosten varalle.

5.2

5.2 KUMPPANUUDET JA YHTEISTYÖ MUUN MEDIAN KANSSA

Yle kehittää toimintaansa monipuolisella yhteistyöllä niin sisältöjen kehityksessä kuin jakelussa ja teknologiassa. Lisäksi Yle tekee laajasti yhteistyötä oppilaitosten, korkeakoulujen ja järjestöjen kanssa.

Ylen suora erikoislähetys Helsingin helteisestä huippukokouspäivästä keräsi 1,9 miljoonaa suomalaista television ääreen. Yle tuotti presidenttien tapaamisesta host broadcasting -yhtiönä kuvaa ja ääntä kansainvälisten mediayhtiöiden käyttöön yhteistyössä EBU:n kanssa.

Kuva: EPA

Yhteistyön periaatteisiin kuuluu vastuullisuus ja tasapuolisuus sekä osapuolia hyödyttävä päämäärä. Samalla yhteistyön tulee soveltua Ylen julkisen palvelun tehtävään, arvoihin ja eettisiin toimintaperiaatteisiin sekä tukea yhteisiä pitkä aikavälin tavoitteita.

Yhteistyön tavoitteena on vahvistaa kotimaisen sisällöntuotannon toimintaedellytyksiä, kehittää osaamista ja edistää media-alan teknologista kehitystä.

Kumppanuudet ja yhteistyö pohjaavat uuteen Yle-lakiin, jonka mukaan Ylen tulee toiminnallaan edistää sananvapautta, korkeatasoista journalismia ja median monimuotoisuutta.

Yhteistyö kaupallisen median kanssa

Neuvottelut yhteistyöstä kaupallisen median kanssa jatkuivat parlamentaarisen työryhmän ja Yle-lain edellyttämällä tavalla. Yle aloitti useita kokeiluja ja jatkoi jo vakiintuneita yhteistyömuotoja muiden mediayhtiöiden kanssa. Ylen asiakkuus STT:n kanssa sai jatkoa, ja Yle osallistui aktiivisesti uutistoimiston kehitystyöhön.

Uusista yhteistyön mahdollisuuksista käytiin keskusteluja vuoden aikana. Niihin osallistui sekä valtakunnallisia mediayhtiöitä että maakuntalehtiä, muun muassa MTV, STT, Sanoma, Keski-Suomalainen, Lännen Media, Kaleva, Uusi Suomi, Maa-seudun Tulevaisuus, Satakunnan Kansa ja Etelä-Suomen Sanomat. Lisäksi Yle on käynyt kahdenvälisiä keskusteluja ja tehnyt koulutusyhteistyötä sanomalehtien kanssa.

Vuoden 2018 presidentinvaaleissa Yle tarjosi kaupalliselle medialle yhteistyötä tulospalvelussa ja järjesti yhteisiä vaalitenttejä alueellisten medioiden kanssa. Venäjän ja Yhdysvaltain johtajien Hel-singin huipputapaamisen yhteydessä Yle tarjosi halukkaille mediayhtiöille kuvasignaalin omiin tv- tai suoratoistolähetysiin.

Yle jatkoi edellisvuonna aloitettua

käytäntöä, jossa Yle linkittää omilta verkkosivuilta saman aihealueen sisältöihin muussa mediassa. Linkityksen tavoitteena on parantaa yleisön palvelua ja mediasisältöjen löydettävyyttä sekä edistää media-alan elinvoimaisuutta. Linkitykset toteutetaan journalistisin perustein. Yle huomioi linkityksessä kaupallisten toimijoiden tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun.

Yle on tiivistänyt yhteistyötä muun median kanssa myös valmiustoiminnassa ja varautumisessa informaatiovaikuttamisen uhkaan.

Urheilussa Yle pyrkii edistämään yhteistyötä kaupallisten toimijoiden kanssa monipuolisilla kumppanuussopimuksilla. Vuonna 2018 Yle teki yhteistyötä muun muassa sisältöhankinnoissa ja jakamalla urheilun esitysoikeuksia osapuolia hyödyttävällä tavalla. Yhteistyön arvo oli miljoonia euroja.

Merkittäviä yhteistyösopimuksia ovat muun muassa laaja kumppanuussopimus olympialaisten esitysoikeuksista Discove-ryn kanssa, sopimus kuvien esitysoikeuksista uutislähetyksissä sekä huippujalkapalloilun esittämisestä Viasatin kanssa.

Lisäksi Ylellä on uutisvaihtoa ja hiihtolajien esitysoikeuksia koskeva kumppanuussopimus MTV:n kanssa. Urheilussa Yle teki aktiivisesti yhteistyötä myös Telian, Sanoman, Elisan, kotimaisten tuottajien ja mediayhtiöiden sekä urheilun eri lajiliittojen kanssa.

Svenska Yle on edistänyt yhteistyötä ruotsinkielisen median kanssa. KSF Median kanssa toteutettiin toimittajien Mobile journalism -koulutus, joka perehdyttää journalismin uusiin työkaluihin. Länsirannikolla ilmestynyt Vasa-bladet oli mukana yhteisessä sisältö-hankkeessa ja Ahvenanmaalla toimiva Ålands Radio radion kehittämisessä. SPT (Svensk Presstjänst) järjestää vuosittain alaa käsittelevän Mediaspråk-seminaarin, jossa Svenska Yle on aktiivisesti mukana.

Yle tekee yhteistyötä myös audion aseman vahvistamiseksi. Yle oli vuonna 2018 aktiivisesti mukana radiot.fi-radiopalve-

5.3

lussa, joka kattaa yli 100 radiokanavaa. Vuonna 2018 radiot.fi otti ensimmäisenä radiopalveluna Suomessa suomenkielisen ääniohjauksen käyttöön.

Mediankäytön mittausjärjestelmien monivuotinen yhteistyö jatkui kaupallisten mediatyhtiöiden kanssa Media Metrics Finland -osakkuusyhtiössä (MMF). Vuonna 2018 käynnistyi valtakunnallinen median yhteishanke yhteisen mediaturun rakentamisesta. Yhteinen mediatunnus helpottaisi ihmisten liikkumista eri mediatalojen palveluiden välillä ja lisäksi hyödynnettävää dataa.

Ylen Elävän arkiston videoita ja audioita on jo useamman vuoden ajan voinut upottaa muille verkkosivuille, kuten osaksi kaupallisen median journalistista sisältöä. Käytäntö koskee suurinta osaa Elävän arkiston artikkeleissa julkaistuista videoista ja audioista. Mahdollisuutta ovat eniten käyttäneet Helsingin Sanomat ja Ilta-Sanomat. Vuoden 2018 syksystä alkaen myös Yle Areenan video-

tallenteita on voinut upottaa muiden toimijoiden verkkosivuille tekijänoikeuksien puitteissa.

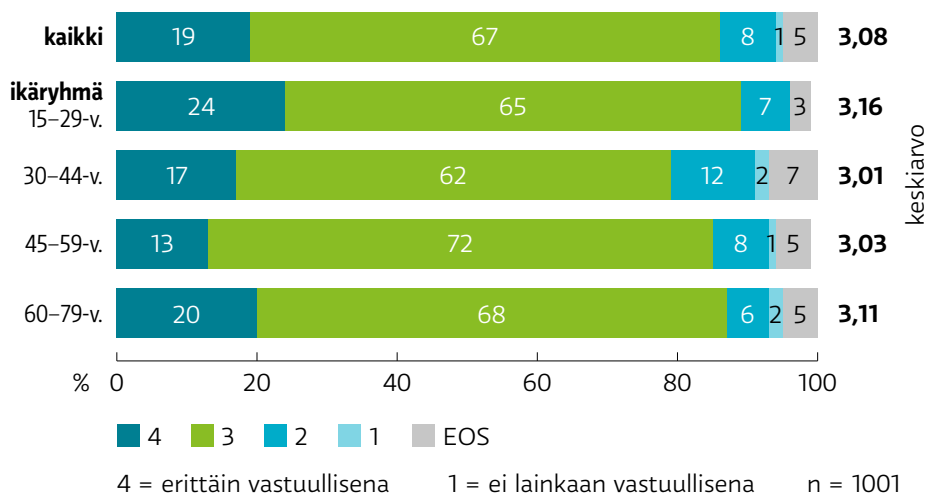
Ylen ja muiden mediatyhtiöiden kanssa on sovittu yhteydenpidon jatkamisesta uusien yhteistyömuotojen ja kehityshankkeiden kartoittamiseksi.

5.3. YHTEISKUNTAVASTUUN YLEN TOIMINNASSA

Yle toteuttaa laajaa yhteiskuntavastuuta julkisen palvelun tehtävänsä kautta. Vastuullisuuteen kuuluvat eettiset toimitatavat, taloudellinen vastuu Yle-veroon pohjautuvan määrärahan tehokkaasta käytöstä ja Ylen merkittävä rooli luovan alan työllistäjänä.

Ylellä on koko yhtiötä koskeva eettinen ohje (Code of conduct) ja erityisesti toimitustyötä koskeva Ohjelmatoiminnan ja sisältöjen eettinen ohje (OTS). Yhtiö on lisäksi sitoutunut noudattamaan Jul-

Kuinka vastuullisena toimijana Yle nähdään 2018

Lähde: Ylen arvo suomalaisille 2018, Taloustutkimus

kisen sanan neuvoston laatimia Journalistin ohjeita. Vastuullisen toiminnan compliance-ohjelman tavoitteena on varmistaa lakien, normien ja eettisten ohjeiden noudattaminen yhtiössä. Koulutuksen painopisteitä vuonna 2018 olivat tietosuojan ja kilpailulakiin liittyvät kysymykset.

Compliance-toiminnon tukena toimiva eettinen ryhmä on kokoontunut kaksi kertaa vuoden 2018 aikana. Ryhmän jäseniä ovat vastuullisen toiminnan päällikkö, HR-, strategia- ja viestintäjohtaja sekä liiketoimintayksiköiden edustaja, henkilöstön edustaja ja riskienhallinnan päällikkö.

Ylellä on käytössä eettiseksi kanavaksi nimetty ilmoituskanava, jolla henkilöstö voi tarvittaessa ilmoittaa havaituista tai epäilyistä väärinkäytöksistä. Kanavan kautta on tullut hyvin vähän ilmoituksia.

Ylen yhteiskuntavastuun johtamiseen liittyvien painopisteiden kirkastaminen on käynnistetty vuoden 2018 aikana.

Ylellä on myös ympäristövastuuohjelma vuosille 2017–2020. Ylen yhteiskuntavastuuta käsitellään tarkemmin yhtiön verkkosivuilla <http://yle.fi/yleisradio>. Tietoa vastuullisen toiminnan compliance-ohjelmasta ja eettisistä toimintaperiaatteista julkaistaan myös Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

5.4 RIIPPUMATTOMUUS JA TOIMINTAPERIAATTEET

Ylen julkaisutoiminta ja sisältöjen tuotanto perustuvat Ylen arvoihin, riippumattomuuteen, luotettavuuteen ja ihmisen arvostamiseen, sekä alan eettisiin periaatteisiin. Vastaavat toimittajat johtavat ja valvovat toimitustyötä. Vastaavan toimittajan vastuu ja tehtävät on määriteltävä sananvapauslaissa. Heidät nimitetään yhtiön hallitus. Vastaavat toimittajat huolehtivat siitä, että Ylen sisällöntuotannossa ja julkaisutoiminnassa noudatetaan lakia, eettisiä ohjeita ja yhtiön toimintaa koskevia muita ohjeita.

Vastaavat toimittajat sopivat yhteisistä linjauksista ja journalististen pros-

sien kehittamisestä. Ylen journalististen standardien ja etiikan päällikkö, mediasääntelypäällikkö sekä yhtiön lakiosasto avustavat heitä tarvittaessa vastuulliseen toimintaan liittyvissä kysymyksissä. Yhtiössä järjestetään säännöllistä koulutusta julkaisutoimintaa koskevasta lainsäädännöstä ja ohjeista sekä eettisistä kysymyksistä.

Vastaavat toimittajat päättävät viime kädessä sisältöjen julkaisemisesta. Vastaavalla toimittajalla on budjettivastuu yksikkönsä sisällöistä, mikä tukee vastaavien toimittajien riippumattomuutta ja heidän päätösvaltaansa Ylen tarjontaan. Vastaavat toimittajat seuraavat säännöllisesti kokouksissaan mahdollisia riippumattomuutta vaarantavia toimia.

Eettisistä ohjeista järjestetään säännöllisesti koulutustilaisuuksia muun muassa uusien työntekijöiden perehdytyksen yhteydessä. Lisäksi tarjolla on verkkokoulutusta eettisistä kysymyksistä. Vuoden 2018 aikana vastaavat toimittajat ovat tarkentaneet ohjeistusta, jolla arvioidaan Ylen nettisisältöjä koskevia poistopyyntöjä ja antaneet uuden ohjeen koskien Ylen materiaalien käyttöä sosiaalisessa mediassa.

Yle ja Julkisen sanan neuvosto

Median itsesääntelyelin Julkisen sanan neuvosto (JSN) tulkitsee Journalistin ohjeita. JSN arvioi yksittäistapauksissa, onko julkaisijan toiminta ollut hyvän journalistisen tavan mukaista. Se voi myös ohjeistaa alan toimijoita antamalla periaatelausumia journalismin keskeisistä eettisistä kysymyksistä. Yle kuuluu Julkisen sanan neuvoston taustayhteisöön ja on sitoutunut noudattamaan Journalistin ohjeita.

JSN käsitteli vuoden 2018 aikana kymmenen Yleä koskevaa kantelua. Kuudessa tapauksessa se antoi Ylelle vapauttavan päätöksen. Neljä langettavaa päätöstä koskivat totuudenmukaista tiedonvälitystä, olennaisia asiavirheitä, lähdesuojaa ja toimittajan asemaa.

5.4

Henkilöstön määrä ja työsuhteet

Vuoden lopussa Ylessä työskenteli vakituissa kuukausipalkkaisissa työsuhteissa 2 811 henkilöä, mikä on 25 henkilöä enemmän kuin vuoden 2017 lopussa. Kaikissa työsuhteissa henkilötöyvuosia kertyi keskimäärin vuoden aikana 3 309, joka on 24 edellisvuotta vähemmän.

Ylen henkilöstömäärän pitkään jatkunut lasku näyttää tällä erää tasaantuneen, sillä vuonna 2019 henkilöstön määrä säilyi todennäköisesti edellisen vuoden tasolla. Toiminnan ja osaamistarpeiden muutokset voivat kuitenkin edelleen tarkoittaa henkilöstön vähentämistä yksittäisissä toiminnoissa ja tehtävissä.

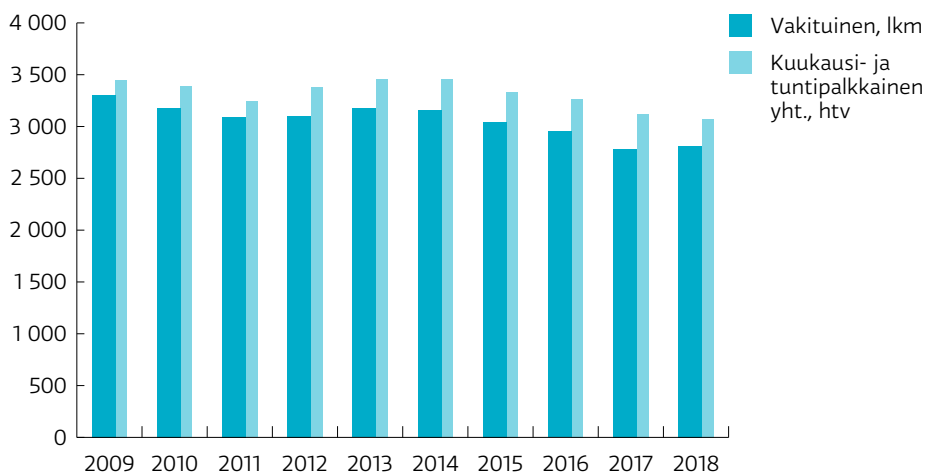
Aikaisempina vuosina käytyjen yt-neuvottelujen ja silloin tehtyjen päätösten perusteella vuoden aikana päättyi 6 työsuhdetta työnantajan suorittamaan tuotannollis-taloudelliseen irtisanomiseen.

Osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointi

Vuonna 2018 käynnistettiin henkilöstön strategian työstäminen, jossa määritetään visio Ylen johtamis- ja toimintakulttuurille sekä henkilöstön kehittämisen tavoitteet. Työ jatkuu vuonna 2019.

Kehittämisen painopisteitä olivat työ-
kulttuurin vahvistaminen, henkilöstön kuuntelu sekä johtamis- ja esimiestaidot. Kehityskeskusteluihin lisättiin joustavuutta ja sisäistä tehtäväkiertoa lisättiin ja systematisoitiin. Journalismin akatemia käynnisti toimintansa. Se edistää Ylessä eettisesti kestävä ja monipuolista journalismia erilaisille yleisöille. Koulutukset käynnistyivät syyskaudella, ja niihin osallistui 450 yläläistä

Aiempien vuosien tapaan toteutettiin Hyvä työpäivä Ylessä -henkilöstökysely. Ylestä työpaikkana kysyttiin koko henkilöstöltä uuden toimitusjohtajan aloittaessa. Työyhteisöille tarjottiin mahdollisuutta joustavampiin pulssikyselyihin.

Henkilöstön määrän kehitys 2009–2018

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Ylessä on vuosikymmeniä tehty tavoitteellista ja aktiivista tasa-arvotyötä, joka on tuottanut hyviä tuloksia. Vakituista yleläisistä naisia on tarkalleen puolet. Toimittajista ja tuottajista naisia on noin 55 prosenttia. Jotkut pienemmät ammattiryhmät ovat edelleen hyvin nais- tai miesvaltaisia. Näihin ongelmakohtiin pyritään tehostetusti paneutumaan vuoden 2019 aikana.

Ohjelmatyöntekijöiden tes-alueella, jolla työskentelee kaksi kolmasosaa yleläisistä, naisten keskipalkka on 99,7 prosenttia miesten keskipalkasta. Koko henkilöstön tasolla vastaava luku on 98 prosenttia.

Tasa-arvo- ja työhyvinvointisuunnitelmaa päivitettiin vuoden 2018 aikana. Suunnitelmassa kiinnitetään huomiota tasa-arvon toteutumiseen erityisesti rekrytoinneissa, sisäisessä kierrossa ja palkoissa.

Ylellä on syrjintään, työpaikkakiusaamiseen ja muuhun epäasialliseen kohteluun nollatoleranssi. Ennaltaehkäisyyn ja ongelmiin puuttumisiin yhtiöllä on toimintamallit.

Henkilöstön monimuotoisuutta edistetään valikoiduille erityisryhmille, kuten maahanmuuttajataustaisille ja toiminta-

rajoitteisille kohdistetuilla harjoitteluohjelmilla. Palkallinen harjoittelu kestää 1–2 kuukautta. Ylen tavoitteena on rekrytoida mahdollisimman monipuolisista taustoista tulevia työntekijöitä, joilla on tehtäviin soveltuvaa osaamista.

Palkitseminen

Yle noudattaa kaikessa palkitsemisessaan valtio-omistajan ohjeita. Ylen hallituksen asettama nimitysvaliokunta valmistelee palkitsemisasiat hallitukselle, joka hyväksyy tavoitteet ja tulokset. Palkitsemisen lähtökohtia ovat avoimuus, kohtuullisuus ja tuloksellisuus. Palkitsemisen tarkoituksena on edistää yhtiön strategisten tavoitteiden toteutumista.

Kaikki yleläiset ovat ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja mittareihin perustuvan tulos- tai kannustepalkitsemisen piirissä.

Tulos- ja tiimipalkkiot maksetaan edellisenä vuonna saavutetuista tavoitteista. Vuonna 2018 palkkioita maksettiin yhteensä 2 821 099 euroa, josta toimitusjohtajalle ja muulle johtoryhmälle 160 201 euroa sekä muille tulokortin piirissä oleville 880 698 euroa. Tiimipalkkioita maksettiin 1 780 200 euroa. Palkkioiden osuus oli 1,5 prosenttia koko yhtiön palkkasummasta.

Ylen rahoitus, kustannusrakenne ja hallinto

6

- ▶ **Ylen talous pysyi tasapainossa.**
- ▶ **Ylen kokonaistuotot olivat 474,3 euroa. Yle-veroon pohjautuvan määrärahan osuus oli 97,3 prosenttia.**
- ▶ **Yle käytti sisältöihin ja palveluihin 381,8 miljoonaa euroa.**

6.1 YLEN RAHOITUS JA TULOT

Vuonna 2018 Ylen talous pysyi edelleen tasapainossa. Tilikauden tappio oli 5,5 miljoonaa euroa. Edellisen vuoden voitto oli 6,9 miljoonaa euroa. Ylen hallintoneuvoston linjausten mukaisesti yhtiön vuositteisten tulostavaihteluiden tulee kattaa toisensa. Tulostavaihtelut johtuvat pääasiassa joka toinen vuosi säännöllisesti toistuvista suurista urheilutapahtumista.

Ylen liikevaihto oli 471,6 miljoonaa euroa. Laskua edelliseen vuoteen oli 0,1 prosenttia. Kaikki tuotot yhteensä olivat 474,3 miljoonaa euroa. Tuotoista Yle-veroon pohjautuvan määrärahan osuus oli 461,8 miljoonaa euroa eli 97,3 prosenttia. Yle-veron osuus oli samalla tasolla kuin neljänä edellisenä vuonna, koska Ylen rahoitukseen ei tehty indeksikorotusta. Muut tuotot ovat pääosin ohjelmien ja palvelujen myynnistä saatavia tuottoja.

6.2 KUSTANNUSRAKENTEEN KEHITYS JA KULUT

Ylen kulut ja poistot olivat yhteensä 481,8 miljoonaa euroa (467,9 vuonna 2017). Henkilöstökulut olivat 225,2 mil-

joonaa euroa (222,6) ja niiden osuus kaikista kuluista oli 46,7 prosenttia, hieman edellisvuotta alempi. Palkkojen ja palkkioiden määrä kasvoi 1,1 prosenttia ja ne olivat 180,9 miljoonaa euroa (178,9). Eläkekulut olivat 38,0 miljoonaa euroa (35,4) ja muut henkilösivukulut 6,3 miljoonaa euroa (8,3).

Henkilöstökulut kasvoivat 1,2 prosenttia edellisvuoden tasosta. Kasvuun vaikuttivat työehtosopimusten mukaiset yleiskorotukset sekä palkkojen henkilösivukulujen nousu.

Esitys- ja tekijänoikeuskorvauksiin liittyvät poistot ja muut kulut olivat yhteensä 89,1 miljoonaa euroa (88,0). Yle tarjosi eri välineissään kotimaisia hankintaohjelmia 26,5 miljoonan euron (30,2) arvosta. Urheilun ja ulkomaisten ohjelmien poistot olivat 27,0 miljoonaa euroa. Sen lisäksi maksettiin musiikkiin ja radioon liittyviä esityskorvauksia, esitysoikeuspalkkioita, uusintakorvauksia sekä muita ohjelmiin liittyviä oikeusmaksuja kaikkiaan 35,6 miljoonan euron edestä.

Liiketoiminnan muihin kuluihin liittyviä muita suurimpia eriä ovat ulkopuolisilta ostetut palvelut, joita Yle hankki kaikkiaan 71 miljoonalla eurolla (63,6). Ne sisältävät tietoteknisiä palveluja, tuotan-

6.1

6.2

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	2018	2017	2016	2015	2014
TOIMINNAN LAAJUUS (milj. € / %)					
Liikevaihto	471,6	472,3	470,9	467,8	472,9
muutos %	-0,1	0,3	0,7	-1,1	1,5
Liiketoiminnan muut tuotot	2,7	2,7	2,3	4,2	2,6
muutos %	-0,4	18,2	-45,9	63,1	-20,0
Kulut ja poistot	481,8	467,9	476,1	468,5	480,0
muutos %	3,0	-1,7	1,6	-2,4	3,3
Taseen loppusumma *	315,4	296,4	286,1	290,5	292,5
Bruttoinvestoinnit, aineelliset ja aineettomat hyödykkeet **	17,7	19,8	25,6	21,7	26,9
% liikevaihdosta	3,7	4,2	5,4	4,6	5,7
KANNATTAVUUS (milj. € / %)					
Käyttökate	69,3	83,4	74,2	76,0	81,1
% liikevaihdosta	14,7	17,7	15,8	16,2	17,2
Liikevoitto/-tappio	-7,5	7,0	-2,9	3,6	-4,4
% liikevaihdosta	-1,6	1,5	-0,6	0,8	-0,9
Tilikauden voitto/-tappio	-5,5	6,9	-2,9	1,3	-4,7
% liikevaihdosta	-1,2	1,5	-0,6	0,3	-1,0
RAHOITUS JA TALOUDELLINEN ASEMA					
Quick ratio *	0,4	0,5	0,4	0,3	0,4
Omavaraisuusaste % *	41,0	45,5	44,7	45,0	44,3
Korollinen vieras pääoma (milj. €)	48,8	41,2	50,2	55,9	62,5
HENKILÖSTÖ					
Henkilötyövuosien (htv) määrä					
keskimäärin vuoden aikana ***	3 309	3 333	3 490	3 555	3 695
Palkat (milj. €)	167,8	166,6	171,5	173,3	175,5
Palkkiot (milj. €)	13,1	12,3	12,1	11,9	12,9
Palkat ja palkkiot yhteensä (milj. €)	180,9	178,9	183,7	185,2	188,5

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Lyhytaikaiset vaihtuvat vastaavat}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$$

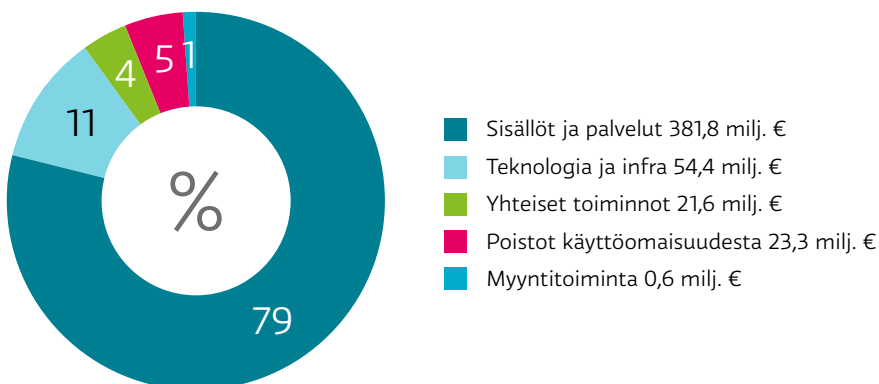
$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

* Tilikaudella on muutettu aineettomien oikeuksien ja velkojen esittämistapaa. Esitysoikeuksien hankintameno kirjataan aineettomiin oikeuksiin ja velkoihin, kun esitysoikeuksiin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet ovat siirtyneet yhtiölle. Aiemmin esitysoikeudet kirjattiin aineettomiin oikeuksiin siltä osin, kun ne oli maksettu ja maksamattomilta osin ne esitettiin taseen ulkopuolisissa vastuissa. Muutoksella on vaikutusta esitettyihin tunnuslukuihin ja vertailutiedot on muutettu olennaisilta osin vastaamaan uutta käytäntöä.

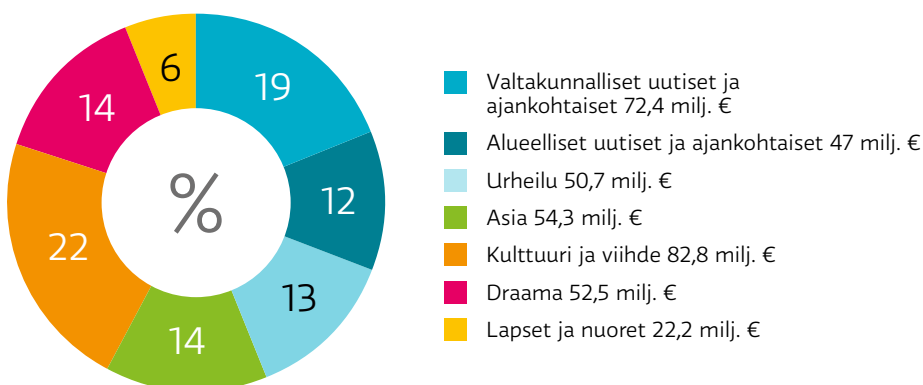
** Poislukien esitysoikeushankinnat

*** Sisältää vakituiset, määräaikaiset, tuntipalkkaiset ja suoriteperusteiset työsuhteet.

Ylen kulurakenne 2018, yht. 481,8 miljoonaa euroa

Sisällöt ja palvelut 2018, yht. 381,8 miljoonaa euroa

*) Vuoden 2018 sisältökokonaisuuksien osuudet eivät ole täysin vertailukelpoisia vuoteen 2017 verrattuna, koska sisältökokonaisuuksien tiedoissa on tarkennuksia.

topalveluja, kiinteistöpalveluja, korjaus- ja huoltotöitä sekä muita palveluja.

Ylen investoinnit käyttöomaisuuteen ja niihin liittyvät kulut olivat vuonna 2018 yhteensä 34,9 miljoonaa euroa, josta investointien osuus 17,7 miljoonaa euroa (19,8).

Suurimpiin investointeihin kuuluivat Pasilan Luovan talon uudistaminen, radioyksiköiden uudistukseen tähtäävä

Radiopolku-hanke sekä uutisten aluetoinnin kehittämisen. Yle panosti myös verkkopalveluiden kehittämiseen.

6.3. KUSTANNUKSET SISÄLTÖKOKONAISUUKSITTAIN

Vuoden 2018 kuluista suurin osa kohdistui valtakunnallisiin ja alueellisiin uutis-

ja ajankohtaisohjelmiin sekä kulttuurin ja viihteen sisältöihin. Urheilusisältöjen osuus kuluista nousi, mikä johtuu isoista kansainvälisistä urheilukisoista.

Ylen toiminnalla on suoria ja välillisiä taloudellisia ja työllistäviä vaikutuksia luovalla alalla. Yle työllistää oman henkilöstön lisäksi osaajia kymmeniltä eri aloilta – ohjelmantekijöistä muusikoihin, säveltäjiin, käsikirjoittajiin, näyttelijöihin ja tuotantotekniikan ammattilaisiin.

Yhteistyö eri toimijoiden kanssa ja ostot sisällöntuotannon kumppaneilta tarjoavat työtilaisuuksia tuhansille ammattilaisille vuosittain. Yle käytti freelancer-palkkioihin vuonna 2018 noin 15 miljoonaa euroa. Palkkioita sai yhteensä noin 5 000 henkilöä.

Digitaalisten palvelujen tuottajana Yle ostaa ICT-alan tuotteita ja palveluja – niin palvelintilaa kuin sovelluskehitys- ja konseptisuunnittelutyötäkin.

6.4

6.4 YLEN HALLINTO JA ORGANISAATIO

Hallintoneuvosto

Yleisradion ylin päättävä elin on 21-jäseninen hallintoneuvosto. Hallintoneuvoston jäsenet valitsee eduskunta vaalikauden ensimmäisillä valtiopäivillä. Hallintoneuvoston jäseniksi on valittava tiedettä, taidetta, sivistystyötä ja elinkeino- ja talouselämää tuntevia sekä eri yhteiskunta- ja kieliryhmiä edustavia henkilöitä. Eduskunnan nimeämien jäsenten lisäksi kahdella yhtiön henkilöstön nimeämällä edustajalla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa hallintoneuvoston kokouksissa.

Hallintoneuvoston tehtävänä on:

- valita ja vapauttaa yhtiön hallitus ja hallituksen puheenjohtaja
- päättää asioista, jotka koskevat toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista tai *yhtiön organisaation*

olennaista muuttamista

- huolehtia ja valvoa, että julkisen palvelun ohjelmatoiminnan mukaiset tehtävät tulevat suoritetuiksi
- laatia palveluiden ja toimintojen *ennakkoarviointi* suhteessa julkiseen palveluun ja viestintämarkkinoiden kokonaisuuteen sekä suhteessa siihen, vastaavatko ne yhteiskunnan demokraattisiin, sosiaalisiin ja kulttuuriin tarpeisiin, sekä arvioinnin perusteella päättää palvelun tai toiminnon aloittamisesta tai aloittamatta jättämisestä
- *päättää talouden ja toiminnan suunta-
viivoista*
- tarkastaa ja hyväksyä hallituksen toimintakertomus
- *valvoa yhtiön hallintoa* ja antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta.

Hallintoneuvoston on lisäksi vuosittain huhtikuun loppuun mennessä annettava eduskunnalle *kertomus julkisen palvelun toteutumisesta sekä ohjaus- ja valvontatehtäviensä toteuttamisesta* edellisen kalenterivuoden aikana. Ennen kertomuksen antamista tulee kuulla Saamelaiskäräjiä.

Hallitus

Yleisradiosta annetun lain mukaan hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä, jotka eivät saa olla hallintoneuvoston jäseniä eivätkä kuulua yhtiön muuhun ylimpään johtoon. Yhtiön hallituksen tulee edustaa riittävän monipuolista asiantuntemusta ja molempia kieliryhmiä.

Hallituksen tehtävänä on:

- valita ja vapauttaa yhtiön toimitusjohtaja sekä vahvistaa hänen palkkansa sekä muut toimeen liittyvät ehdot; toimitusjohtaja ei saa olla hallintoneuvoston eikä hallituksen jäsen
- valita yhtiön muu ylin johto sekä vahvistaa heidän palkkansa ja muut toi-

miin liittyvät ehdot

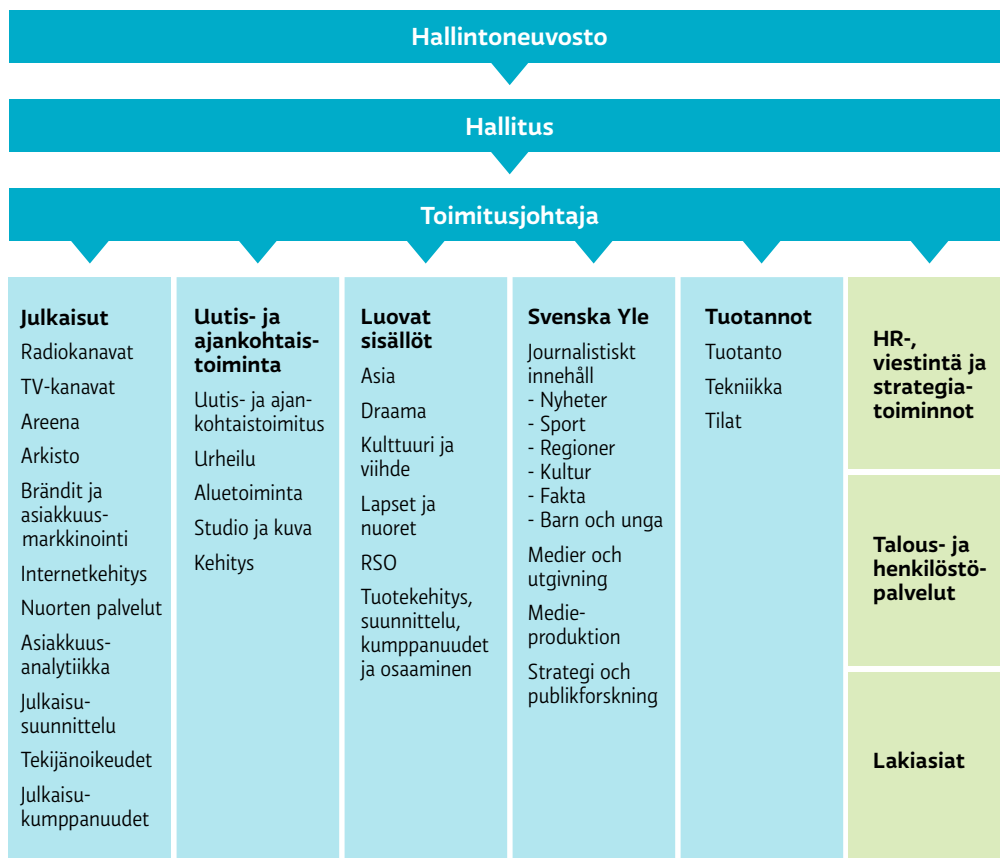
- päättää seuraavan vuoden talousarvion
- kutsua koolle yhtiökokous ja valmisella siinä käsiteltävät asiat
- antaa yhtiön toiminnasta vuosittain kertomus Viestintävirastolle
- nimittää sananvapauslain mukaiset vastaavat toimittajat.

Toimitusjohtaja

Ylen toimitusjohtaja on Merja Ylä-Anttila. Toimitusjohtajan alaisuudessa toimivat muun muassa

- yksiköiden ja yhteisten toimintojen johtajista koostuva johtoryhmä
- investointipäätöksistä vastaava investointiryhmä.

Ylen organisaatio 2018

HALLINTONEUVOSTON JA HALLITUKSEN PÄÄTÖKSIÄ 2018

Hallintoneuvosto

13.2.2018

- Hallintoneuvoston ja hallintoneuvoston työvaliokunnan työjärjestyksien päivitys

3.4.2018

- Ylen hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle Ylen toiminnasta vuonna 2017
- Tilinpäätös, toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus vuodelta 2017
- Hallintoneuvoston lausunto varsinaiselle yhtiökokoukselle tilinpäätöksestä

12.6.2018

- Ei päätösasioita

10.9.2018

- Todettiin eduskunnan täysistunnon 15.6.2018 päätös Mirja Vehkaperän vapauttamiseksi Ylen hallintoneuvoston jäsenyydestä, ja eduskunnan täysistunnon päätös 19.6.2018 Eerikki Viljasen nimittämiseksi Ylen hallintoneuvoston jäseneksi.

6.11.2018

- Talouden ja toiminnan suuntaviivat vuosille 2019–2020

4.12.2018

- Päätös Ylen 2019 vaaleissa noudatettavista periaatteista ja tiedoksi eduskuntavaalien 2019 vaaliohjelmisto
- Yleisradion hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä hallituksen valinta vuodelle 2019 ja hallitukselle maksettavat palkkiot

Hallitus

18.1.2018

- Toiminimenkirjoitusoikeutetut 2018
- Sisäinen valvonta ja tarkastussuunnitelma vuodelle 2018

14.2.2018

- HD-jakelun kilpailutuksen kriteerit
- Ylen tietosuojaperiaatteet
- Ylen tietoturvaperiaatteet

21.3.2018

- Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2017
- Yhtiökokouksen koollekutsuminen, sisältää muutoksen yhtiöjärjestykseen
- Tilintarkastajien valinta ja esitys yhtiökokoukselle
- Työsuhde-edut, linjaukset
- Johtajien tulokortit 2017, toteumat
- Tulokorttitoteumat 2017
- SuomiLOVE 5 ja 6 jatkosopimus

15.4.2018

- Toimitusjohtajan valinta

26.4.2018

- Mediatalon 3.–5. kerroksien toimitilainvestoinnit
- Hallituksen ja valiokuntien työjärjestykset (päivitys)
- Yleisradio Oy:n kertomus Viestintävirastolle
- Neuvotteluvaltuudet seuraavien alppihihdon ja pohjoismaisten MM-kilpailuiden 2023 & 2025 (FIS) hankkimiseksi.
- Johdon suorituksen arviointi ja palkankorotukset

24.5.2019

- Infran peruspalveluiden kilpailutuksen toteuttamismalli

13.6.2018

- Esitys Merja Ylä-Anttilan nimittämisestä Yleisradion edustajaksi Helsingin Musiikkitalon Oy:n nimitystoimikuntaan vuoden 2019 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

20.6.2018

- Lauri Kivisen erottua eläkesäätiön hallituksesta hallitusta ei toistaiseksi täydennetä työnantajajäsenellä.

23.8.2018

- Ylen työeläkevakuuttaminen
- Invisible Heroes -draamasarjan tuotamiseen liittyvät sopimukset.
- HD-jakelun kilpailutuksen valmistelu.
- Toiminimenkirjoitusoikeudet, listan päivitys

19.9.2018

- Ylen eläkesäätiön varajäsenten kutsu-
misjärjestys

22.10.2018

- Talouden ja toiminnan suuntaviivat 2019–2020 hallintoneuvoston päätettäväksi
- Ylen palkitsemislinjaukset ja tulos-palkitsemisen kokonaisuus vuodelle 2019
- Strategian painopisteiden päivitys
- Urheilun neuvotteluvaltuutus olympialaisten ja maajoukkuejääkiekon jatkosopimuksista

30.10.2018

- Urheilun neuvotteluvaltuutus jalkapallon miesten vuoden 2022 MM-kilpailuiden oikeuksista

21.11.2018

- Budjetti 2019 ja toimintasuunnitelma
- Vaaleissa 2019 noudatettavat periaatteet hallintoneuvoston päätettäväksi ja tiedoksi eduskuntavaalien vaaliohjelmisto 2019
- CDN-palvelun kilpailutuksen aloittaminen
- Kuopion kiinteistön vuokrasopimuksen luovutus

11.12.2018

- Johdon tulokorttitavoitteet 2019
- Työterveyden järjestäminen
- Teosto-sopimus 2019

HALLINTONEUVOSTON JA HALLITUKSEN JÄSENET 2018

Hallintoneuvosto

Kimmo Kivelä, puheenjohtaja
Arto Satonen, varapuheenjohtaja
Mikko Alatalo
Sirkka-Liisa Anttila
Maarit Feldt-Ranta
Olli Immonen
Ilkka Kantola
Jyrki Kasvi
Jukka Kopra
Hanna Kosonen
Suna Kymäläinen
Eero Lehti
Lea Mäkipää
Mikaela Nylander
Markku Pakkanen
Jaana Pelkonen
Jari Ronkainen
Matti Semi
Maria Tolppanen
Ari Torniainen
Mirja Vehkaperä 16.6. saakka
Eerikki Viljanen 19.6. alkaen

Henkilöstön edustajat:

Hilla Blomberg
Jukka Kuusinen
Timo Säynätkari, varajäsen

Hallitus

Thomas Wilhelmsson, puheenjohtaja
Carina Geber-Teir, varapuheenjohtaja
Paulina Ahokas
Kai Huotari
Jussi Karinen
Lauri Kontro
Pauliina Mäkelä
Henkilöstön edustaja Arto Nieminen

SAAMELAISKÄRÄJIEN LAUSUNTO

SÁMEDIGGI
SÁMITIGGE
SÁÁ'MTE'Gġ
SAAMELAISKÄRJÄT

Saamelaiskäräjien lausunto Yleisradion hallintoneuvoston kertomuksesta eduskunnalle vuodelta 2018 saamenkielistä ohjelmista ja palveluista

Yleisradio Oy:n lausuntopyyntö 31.1.2019

1. YLE SÁPMIN ASEMA JA RESURSSIT

Ylen saamenkielinen toimitus Inarissa toteuttaa saamenkielisen julkisen palvelun tehtävää. Yle Sápmiin asemaan liittyy Saamelaiskäräjien näkökulmasta perustavalaatuinen ongelma, koska se on Ylen organisaatiomallissa määritelty yhdeksi uutis- ja ajankohtaistoiminnan aluetoimituksista, samalla lailla kuin esimerkiksi Yle Lappi. Aluetoimituksen asema ei kuitenkaan vastaa Yle Sápmiä valtakunnallista ja laajaa tehtävää, joka on palvella saamelaisten kotiseutualueella ja sen ulkopuolella asuvaa saamelaisyhteisöä, sekä muutakin alkuperäiskansan elämästä ja kulttuurista kiinnostunutta yleisöä.

Tämä hallinnollinen asema on asettanut suuria haasteita Yle Sápmiä toiminnan kehittämiseksi ja toiminnan resursoimiselle. Yle Sápmi tulisi hallinnollisesti rinnastaa Svenska Ylen asemaan. Tämä on myös vinoutuma, kun verrataan Norjan saamenkielisen yksikön sijoittumista Norjan yleisradioyhtiössä, jossa NRK Sápmi on erillisenä yksikkönä suoraan NRK:n alaisuudessa, ei aluetoimituksena. Yle Sápmiä asettaminen yhdeksi uutis- ja ajankohtaistoiminnan aluetoimitukseksi taloudellisten resurssien kannalta, on hyvin epäreilu, koska Yle Sápmi tuottaa sisältöjä kolmella saamen kielellä ja suomeksi, kuten kertomuksesta hyvin tulee ilmi. Samanlaista valtakunnallista monikielistä vastuuta ei ole muilla aluetoimituksella, mitkä tuottavat yhdellä kie-

lellä sisältöä tietyille alueille. Yle Sápmiä tehtävät ovat myös muutoin paljon laajemmalla kuin vastaavien aluetoimituksien. Hallintoneuvoston kertomuksessa käy ilmi, että mm. digitointityötä jatkettiin ja nuorten aikuisten radio-ohjelma Sohkaršohkkan tuotanto jatkui nuorempien yleisöjen palvelemiseksi. Jo nämä toiminnot osoittavat, että Yle Sápmi on enemmän kuin yksi uutis- ja ajankohtaistoimitus. Resurssihaasteesta kertoo, että saamenkielisen Elävän Arkiston toimintaa resurssointiin radiotuotannon nykyisestä budjetista.

Saamelaisyhteisö odottaa Yle Sápmiä kehittyvän ja pystyvän yhä tehokkaammin vastaamaan saamen kansan odotuksiin tärkeimpänä saamelaisena median Suomessa. Yli puolet saamelaisista asuu saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella, joten Yle Sápmi toimii tärkeässä roolissa saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella. Yle Sápmiä pitäisi pystyä vahvistamaan henkilöstöresursseja saamelaisten kotiseutualueella, kuin sen ulkopuolellakin.

Saamelaiskäräjät kiinnittää erityisesti huomiota siihen, että lasten tv-ohjelmatuotannossa Unna Junnán toimintaedellytykset ja resurssit ovat pysyneet ennallaan, eli eivät lisääntyneet lainkaan. Lastenohjelman ohjelmatunnit ovat yhteensä 14,5 tuntia. Kertomusvuonna lähetettiin yhteensä 30 ohjelmaa, joista uutta tuotantoa oli puolet. Tämän lisäksi ohjelman 15 minuuttia jaetaan kolmelle saamen kielelle. Silloin se tarkoittaa viisi minuuttia kullekin saamen kielelle. Saamelaiskäräjät painottaa, että tämä ole ollenkaan riittävä määrä, varsinkin kun ottaa huomioon saamen kielten uhanalaisen tilanteen ja meneillään olevan kielinelvytystyön, mikä tarvitsisi vahvaa tukea mediamaailmalta.

2. UUDET JULKAISUKANAVAT

Uusi teknologia ja digitalisaatio luovat uusia mahdollisuuksia myös vähemmistökielille. Saamenkielisen ohjelmatuotannon tulisi kehittyä aikansa mukana ja Yleisradion tulisi tarjota sille mahdollisuuden ottaa käyttöönsä myös uusimpia teknologisia ratkaisuja. Saamelaiskäräjät esittää, että Yleisradio alkaa yhä voimakkaammin satsaamaan muun muassa saamelaiseen ja saamenkieliseen televisioon ja elokuvatuotantoon. Kertomusvuonna Yle Sápmi pilotoi fiktiivisen videotarinan *Sámi Sherlockin* tuottamista nuorille ja nuorille aikuisille. Vaikka nettisivut ja televisiouutiset ovatkin Yle Sápmin tärkeimmät kanavat, olisi toivottavaa, että Yle Sápmille tarjottaisiin mahdollisuutta kehittää myös muuta televisiotuotantoaan. Ylen julkaisemassa näkökulmassa *Unelma Saamen A-studiosta* (v. 2015) silloinen Yle Sápmin päälikkö esitti toiveensa saamenkielisestä ajankohtaisohjelmasta televisioon. Suomen- ja ruotsinkielisille yhteiskunnalliset keskusteluohjelmat tv-studioissa ovat arkipäivää, Suomen saamenkielisille eivät kuitenkaan vielä. Saamelaisten elokuva-tekijöiden määrä on kasvanut ja myös Ylen saamenkielisen toimituksen vuosien kokemus televisiouutisten tekemisestä luo pohjaa kehittää saamelaista televisiotuotantoa eteenpäin.

Saamelaisohjelmia ja elokuvia tulisi esittää muulloinkin kuin saamelaisten kansallispäivänä. Suomi on saanut useita suosituksia lisätä yleistä tietoisuutta saamelaisista sekä edistää suvaitsevaisuutta ja kulttuurien välistä vuoropuhelua. Yleisradiolla on tässä työssä keskeinen rooli. Koska kieli-ilmapiiiri on kiristynyt vähemmistöjen kokemuksesta ja myös saamelaisista tiedetään yleisesti vähän, voisi Yleisradio tarttua tähän haasteeseen ja olla osapuolena lisäämässä saamelaistietoisuutta ja positiivista suhtautumista saamelaisia kohtaan kanavillaan ympäri vuoden ohjelmiansa kautta.

Saamelaisia tekijöitä tulisi myös yhä vahvemmin ja tietoisesti ottaa mukaan

Ylen televisiotuotantoihin, ja varsinkin saamelaisuutta tai pohjoista käsitteleviin ohjelmiin. Yleisradio voisi rakentaa harjoitteluohjelman, jossa koulutetaan työn kautta saamelaisia toimittajia televisiotyöhön ja varata vuosittain yhdelle isommalle saamelaiselle tuotannolle budjetistaan rahoituksen. Saamelaiskäräjät kannustaa Yleisradiota myös tarkastelemaan uuden teknologian tarjoamia ratkaisuja mahdollisuutena kehittää saamenkielistä ohjelmatarjontaa. Lastenohjelmien dubbausta esimerkiksi tulisi tehdä nykyistä enemmän ja Ylen digitaaliset julkaisuareenat, kuten Yle Areena luovat vaihtoehtoja televisioesityksille.

3. SAAMELAISTEN MAHDOLLISUUS VAIKUTAA SAAMENKIELISEEN OHJELMATARJONTAAN

Saamelaiskäräjät on lausunnoissaan osana Yleisradion hallintoneuvoston kertomuksesta eduskunnalle vuosien ajan lausunut toistuvasti samoista aiheista, kuten Yle Sápmin asemasta. Saamelaiskäräjien näkemyksestä asia ei ole kehittynyt merkittävästi eikä Saamelaiskäräjien esille nostamista asioista ole käyty keskustelua. Siksi Saamelaiskäräjät näkee, että kyseisellä lausuntomahdollisuudella tarjotaan Saamelaiskäräjille vain mahdollisuus reflektoida jo tapahtunutta sen sijaan, että saamelaisilla olisi tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa Yleisradion saamenkielisiin palveluihin ja päätöksentekoon siihen liittyen.

Siksi Saamelaiskäräjät esittää Yleisradiolle, että se kehittäisi mallin tai toimielimen, minkä kautta saamelaisten ääni saataisiin paremmin kuulumaan saamenkielistä ohjelmista ja palveluista. Yksi mahdollinen vaihtoehto voisi olla saamelainen ohjelmaneuvosto, joka seuraisi ja arvioisi Yle Sápmin ohjelmatarjontaa. Ohjelmaneuvostolla ei olisi valtaa muuttaa tai kieltää Yle Sápmin ohjelmasisältöjä, mutta sen tehtävänä olisi enemmänkin ohjeistaa, kritisoida ja toimia neuvoa-antavana elimenä. Saamelaisen ohjelmaneuvoston velvollisuutena ja

oikeutena olisi kriittisesti tarkastella sitä, miten heistä ja kuuntelijoiden ja katsojien mielestä – ohjelmatarjontaa voisi parantaa. Ohjelmaneuvostolla olisi mahdollisuus myös edistää asioita Yleisradiolle. Ohjelmaneuvoston jäsenet nimeäsi Saamelaiskäräjät. Norjassa on vastaava järjestelmä ja se on kirjattu Kringkasting-lakiin.

Tämän lisäksi Yleisradion tulisi kehittää tapoja kerätä saamenkielisen palveluiden käyttäjiltä tietoa kuuntelu- ja katselutottumuksista, kuin myös palautetta ohjelmien kehittämiseksi. Tämä on ensisijaisen tärkeää palvelun kehittämisen kannalta, kuin myös, että kuuntelijatutkimuksista saataisiin pitemmältä aikaväliltä tietoa ja erilaisia kehityssuuntauksia voisi seurata. Myös pienimuotoisempaa palautetta tulisi kerätä ohjelmatoiminnan tueksi, kuten lastenohjelmien kehittämisessä. Kertomuksessa ei tule tarkemmin ilmi miten saamenkielistä radio- ja televisiotuotantoa tutkitaan tai arvioidaan.

Vuonna 2019 vietetään YK:n maailman

alkuperäiskansojen kielten teemavuotta. Vuoden aikana on tavoitteena lisätä saamen kielen näkymistä ja vahvistaa niiden asemaa. Teemavuosi on päätetty pitää alkuperäiskansojen kielten uhanalaisen tilanteeseen huomioiseksi. Saamelaiskäräjät haastaa Yleisradion lisäämään teemavuoden aikana saamenkielistä tarjontaansa eri julkaisualustoilla Yle Sápmín ulkopuolella ja järjestämään erilaisia toimia saamen kielten tukemiseksi. Saamelaisuus ja saamen kielet tulevat olla luonnollinen, elinvoimainen ja näkyvä osa myös koko Yleisradion toimintaa.

*Tiina Sanila-Aikio
puheenjohtaja*

*Anne Kirste Aikio
kieliturvasihtööri*

*(Puheenjohtaja päätti lausunnosta
28.2.2019)*

Yleisradio Oy

Uutiskatu 5
00024 Yleisradio
p. 09 14801
yle.fi/yleisradio
etunimi.sukunimi@yle.fi

Strategia/Talous/Viestintä

Toimitus: Kirsi Brück ja Laura Karvinen

Taitto: Mainostoimisto SST Oy
Kirjapaino: Kopio Niini 4/2019
ISSN: 1795-0775

Sinun tarinasi